REGD. NO. A. 18 | విడిప్రతి 0-20 న. పై. | శుక్రవారం 22-2-63

జమీన్‌రైతు

సంస్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

సంపుటి 35] | సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి | [సంచిక 8

కౌన్సిల్ సభ్యత్వానికి పళ్ళంరాజుస్థానంలో మంతెన, ఏ. బి. రాజు ?

(మా హైదరాబాదువిలేఖరి)

శ్రీ పళ్ళంరాజుస్థానే కాంగ్రెసుఅభ్యర్థిగా కౌన్సిల్ ఉపఎన్నికకు పి. సి. సి. వారు నిర్ణయించిన అభ్యర్థి శ్రీ తోట రామస్వామిని తప్పించి, కాంగ్రెసుఅధ్యక్షుడు శ్రీ సంజీవయ్యగారు ఆఖరిక్షణంలో మంతెన వెంకట్రాజును అభ్యర్థిగా ఖరారుచేయవచ్చుననుకుంటున్నారు. ఆయనకాకపోతే మరొకరు. మొత్తానికి పి. సి. సి. సిఫారసును త్రోసివేసి, తనఅధికారముద్రను మరొకరికి వేయడానికిమాత్రం శ్రీ సంజీవయ్యగారు కృతనిశ్చయులై వున్నారని తెలుస్తోంది. ఆయన అనుకుంటున్నదానికి తగినట్లుగానే, పరిషత్తుఅధ్యక్షుడు రామస్వామిని వారు నియమించడంవల్ల ఆయన పని మరీ సులభమైపోతుంది. కొత్తవారికి అవకాశం అనే సాకుతో స్వంతజిల్లావాడు, పైనా రెడ్డి వర్గీయుడు యే షంషేర్‌సింగ్‌నో, లేక కార్యదర్శి చంద్రికి గురుపాదులు వి. బి. రాజునో నియమించినా నియమించవచ్చునట.

—

రాష్ట్రానికిశ్రీరఘురామయ్యా? సంజీవయ్యతోసంచారరహస్యంఇదేనా?

అసెంబ్లీ బడ్జెటు సమావేశం నేడే (మంగళవారం) ప్రారంభమైంది. ఈసారి సమావేశం అనేకవిషయాల ప్రాధాన్యం సహించనున్నది. ఒకవంక దేశంలో ఆర్థిక సంక్షోభం, దానికితోడు దేశరక్షణకోసం పన్నులభారం అత్యధికంగా పెంచుకోవలసిన అవసరం, మరోవంక బంగారం నిబంధనలు, ధరలు పెరుగుదల ఇత్యాది సంకటస్థితిలో జరుగుతున్న యీ అసెంబ్లీ సమావేశం కాంగ్రెసువాదులకు మరో విధంగాకూడా ప్రాధాన్యం కాబోతున్నదంటారు.

శ్రీ సంజీవయ్యగారిని మందిచేసుకుని, అర్థిక బలంతో రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగా రావాలని రక్షణశాఖ స్టేట్‌మంత్రి శ్రీ రఘురామయ్యగారు రహస్య ప్రయత్నాలు ప్రారంభించినట్లు యిక్కడి రాజకీయవర్గాలలో గొప్ప సంచలనం బయలుదేరింది. మాజీ మంత్రివర్గీయులు మూర్తిత్రయంలో అల్లూరి, సంజీవయ్యగారలకు కానపుడు న్యాయతః నాయకత్వం తనకే రావాలని శ్రీ రఘురామయ్యగారి నమ్మకలు! ఈ రహస్య ఆలోచనతోనే ఆయనగారు గుంటూరు, కృష్ణాజిల్లాలలో సంజీవయ్యతో పాటు పర్యటించారట. వచ్చేనెలలో ఉభయ గోదావరిజిల్లాలలోగూడా ఇట్లే పర్యటనకు వారు రానున్నారట.

మాజీ మంత్రివర్గీయులలో శ్రీ రఘురామయ్య నాయకత్వం రాష్ట్రానికి చాలదని భావించేవారు లేకపోలేదు. ముఖ్యంగా పిడతల రంగారెడ్డి, బసిరెడ్డి ప్రభృతులు యీ మాటను గట్టిగా అనేవారే. గతపోతే పట్టాభిరామారావుగారు, మనసులో యేమి వుంచుకున్నారోగాని, యీ జీవల కమ్మటూళ్ళలో పర్యటించి వెళ్ళారు గుట్టుగా. తెలంగాణాకు సంబంధించినంతవరకు రఘురామయ్య కావాలనుకునేవారు చాలా తక్కువే. అయినా ప్రయత్నలోపం వుండదట.

తమ బలమంటూ 30, 40 కంటే యెక్కువ వుండదని మాజీమంత్రివర్గీయులకు తెలుసు. మంత్రివర్గీయులలో గండివడి, పైపై పురుగు కొట్టుకవస్తేతప్ప, అసలు పీకముకు బలసం వుండదనేది అందరూ యెరిగినదే.

ఢిల్లీ నాయకులు యిక్కడి నాయకత్వంలో మార్పును అభిలషిస్తున్నారనే వదంతులను గాలిలోకి బాగా వదిలారు. ఆ విధంగా అనిశ్చితస్థితి యేర్పడితే, చేతికందినవారినల్లా బుట్టలో వేసుకోవచ్చునని వారి తాపత్రయం. కాని మన అసెంబ్లీ సభ్యులు యీ రాజకీయ నాటక కర్తలకు మించిన సూత్రధారులు. అంతా తేలేదాకా, అన్ని గడపలంటెక్కి దిగే చతురులు మన కాంగ్రెస్ అసెంబ్లీ సభ్యులలో వేలవురున్నారు. అందువల్ల యెవరు,

—తరువాయి 7-వ పేజీలో

కాంగ్రెస్ పిట్టలపోరును స్వతంత్రపిల్లి తీర్చింది!
శ్రీకాకుళం ఎన్నిక: అధికారఅభ్యర్థికి వ్యతిరేకంగా 14 ఓట్లు?

మా హైదరాబాద్ విలేఖరి

కాంగ్రెసులో ఉన్న, ఉన్నపోతున్నమా ఆరోపణాకారోపణలు ఎక్కువౌతున్నాయి. చైనావాడి పుణ్యమాఅంటూ దేశంలో అత్యయికస్థితి నెలకొన్నా, కాంగ్రెస్ వాదులు మాత్రం తమగ్రూపు కమ్ములాటలు మానేట్టులేరు.

శ్రీకాకుళం జిల్లాపరిషత్తు అధ్యక్ష ఎన్నికలో కాంగ్రెసు పరాజయం, కేవలం

ఉపాధ్యక్షత— స్వతంత్రునికి దొరుకుతుందో, అదిలాబాద్‌వలెజరుగుతుందో!

యాదృచ్ఛికం అనుకోడానికి వీలులేదు. అక్కడి కాంగ్రెస్ వాదులలో నిండి నిబిడీకృతమైవున్న స్వార్థపరాయణత్వం, పదవీవ్యామోహాల ఫలితంగానే అధికార కాంగ్రెస్ అభ్యర్థి పరాభవం జరిగింది.

అధికార పార్టీలో 36 మంది సభ్యులున్నారు. కాని అధికార అభ్యర్థికి 27 ఓట్లు మాత్రమే వచ్చాయి. కాంగ్రెసు ఆదేశాలను ధిక్కరించి, యెదురుతిరిగిన కృష్ణమూర్తి నాయుడుకు 28 ఓట్లు వచ్చాయి. స్థూలంగా, యీ ఫలితాన్ని బట్టిచూస్తే కాంగ్రెస్ వాదులే 9 మందికి తక్కువలేకుండా, అధికారపార్టీ మకాంలో వున్నట్లేవుంటూ, రహస్యంగా ఓటును మాత్రం తిరుగుబాటు అభ్యర్థికి వేసినట్లు తేలుతుంది. తిరుగుబాటు అభ్యర్థికి యిలా పైకి కన్పించే 9 మంది మాత్రమే గాక, మరో యిద్దరుగురైనా తోడైవుంటారని పి. సి. సి వర్గాల అనుమానం. దీనికి కారణం లేకపోలేదు. పరిషత్తులోని ముగ్గురు కమ్యూనిస్టులు, యిద్దరు యిండిపెండెంట్లు అధికారపార్టీ అభ్యర్థి పాపారావుకు అనుకూలంగా ఓటు వేసినట్లు గట్టి నమ్మిక. అంటే మందిగానే కనిపిస్తా, ప్రవేశ కాంగ్రెస్ అభ్యర్థికి పోటీ పెట్టిన కాంగ్రెస్ వాదులు 14 గురు అని తేలినట్లే. అయితే వారెవరో తేల్చడంమాత్రం "బ్రహ్మాతరం" గూడ కాదుగదా! పార్టీ కట్టుబాట్లు త్రెంచుకున్నప్పుడు రహస్యబ్యాలెట్ తెచ్చేప్రమాదమేమిటో తెలుసుకోడానికి యిదొక నిదర్శనం.

ఎదురుతిరిగి అభ్యర్థిగా నిలచిన శ్రీ కృష్ణమూర్తినాయుడు, తెగించి ఆయన అభ్యర్థిత్వాన్ని ప్రతిపాదించిన శ్రీ కొక్కం వారి దగ్గర బంధువు అప్పారావుదొరగారలకు మాత్రం క్రమశిక్షణకు గురికావడం తథ్యం. అది ఎటుదిరిగి తప్పదని తెలిసియే యీ సాహసానికి వారు తయారయ్యారు. కావలసింది పరిషత్తు అధ్యక్షపదవిగాని, కాంగ్రెస్ క్రమశిక్షణ కాదుగదా!

అధికార పార్టీ ఆదేశాలను ఉల్లంఘించి ఎదురుతిరిగిన శ్రీ కృష్ణమూర్తి నాయుడు మాజీమంత్రి వర్గీయుడని కాంగ్రెస్‌లోని ఒకవర్గంవారు లోలోన మురిసిపోవచ్చునేమో! కాని ఆయన స్వతంత్రులదృష్ట్యా చేతిలోనివాడుగా ఉండకతప్పదు. పరిషత్తులోని 17 మంది స్వతంత్రులు ఒక్కటిగా ఆయనను అంతగావుండి గెలిపించారు. లేకుంటే సెకండరుబాడా దొరకని స్థితియే.

అవిధంగా శ్రీకాకుళం కాంగ్రెసు పిట్టల పోరును స్వతంత్రపిల్లి తీర్చినంతపని అయింది. ఇక కృష్ణమూర్తినాయుడుగారు ఖాళీచేసే ఉపాధ్యక్షపదవి స్వతంత్రుడికే దొరుకుతుందో లేక అదిలాబాదు పరిషత్తు ఎన్నికతంతువలెజారుమారై అంతా మొద

—తరువాయి 7 వ పేజీలో

రక్షణకు
అప్పునివ్వండి
రక్షణ డిపాజిటు
పత్రాలలో
మదుపు పెట్టండి

టెండర్లు
అపబడినవి.

* * * *

నెల్లూరు మూలాపేట శ్రీ వేణుగోపాలస్వామివారి తాలూకు సత్రం కట్టుటకు టెండర్లు ప్రస్తుతం శ్రీ స్వామి వారి బ్రహ్మోత్సవము సమీపించు చున్నందున నిలుపుదల చేయడమైనది.

—ఆనం వెంకటరెడ్డి,
మేనేజింగ్‌ట్రస్టీ.

In the Court of the District Munisiff of Thirupathi.

O S. No. 46 of 1958

E. P. No. 231 of 1961.

Gunti Guruswamy Naidu —Decree Holder.

Pasuparthi Krishnaiah —Judgement Debtor.

The schedule mentioned property belonging to J. D. to be auctioned. The property described in the schedule here under will be sold on 27-2-63 from 10 A. M in the District Munisiff Court, Thirupathi. The bidders can bid in the auction.

— షెడ్యూలు —

చిత్తూరు డి. తిరుపతి సబ్ డి. చంద్రగిరి తాలూకా, తిరుపతి మజరా, తిరుమల గ్రామంలో ఉత్తరమునకు [ఉ] చెన్నపట్నం నాగోజీరావు యింటికి [తు] శ్రీ స్వామి వారి పుష్కరిణికి [తూ] శ్రీ హాతిరాంజీ వారి రెండంతస్తుల మిద్దెయింటికి [ద] ఈ మధ్యవుండు అంగడి. యిందుకు అమర్చియుండు వరిచలకలు, అడుగునేల, పైకప్పు వగైరాలు సహా-యిందుకు

Door No. 1/305; (2. 1/307; 1/307-A.

Certificate of encumbrance Nil

Upset price fixed at - for item (i) Rs. 3,500. item (ii) Rs. 5,000.

—M. R. VARADA CHARI, Advocate for D. H.

కందుకూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

S.C. 361 of 61. E.P. 153 of 62

అల్లం అయ్యన్న ... —వాది.

చెరుకూరి పేరయ్య —ప్రతివాది.

వాదితరఫున వేలము వేయవలసిన ప్రతివాది తాలూకు స్థిరాస్థి వివరము:-

నెల్లూరుజిల్లా రిజిష్టరీ కందుకూరు సబ్ రిజిష్టరీ చవ్వళంపాడు గ్రామములో కొత్త సర్వే నెం. 10/1 రు, యె 2-05 సెంట్లులో యె 1-66 సెంట్లకు హద్దులు- [తూ] చెరుకూరి రమణయ్య [ద] ఆడ అచెయ్యవగైరా [ప] చెరుకూరి అచెయ్యవగైరా [ఉ] పోరంబోకు. సర్కారుపాట రూ. 1500/- వేలము వాయిదా 1-4-1963 తేది.

— ఎన్. వి. సుబ్బయ్య. అడ్వకేటు

కావలి డి॥ ము॥ కోర్టులో

I. A. No. 433 of 1962.

O. S. No. 78 of 1938.

చెన్నారెడ్డి సుదర్శనమ్మ వగైరాలు —పిటిషనర్లు-(11 to 17 ప్రతివాదులు.) (యితరులు)

నెల్లూరు కేశవులురెడ్డి వగైరాలు —రెస్పాండెంట్లు.

యీ నెంబరున పిటిషనర్లు ఐ. ఏ. నెం. 867/61 రు పిటిషనుపై 23-4-62 తేదిన ప్యాసుచేయబడిన ఆర్డరును రద్దుపరచుటకు పిటిషను దాఖలుచేసుకొనియుండి 23-వ రెస్పాండెంటు నెల్లూరు వెంకటకృష్ణారెడ్డి, 24-వ రెస్పాండెంటు అక్కా కావమ్మలకు నోటీసు నిమిత్తం 10-3-63 తేదికి వాయిదావేయబడియున్నది. కనుక సదరు తేదిన పై కోర్టువారి యెదుట హాజరై ఆక్షేపణలు వున్నయెడల తెలుపుకోవలసినది.

—యస్. వి. సుబ్బారెడ్డి. పిటిషనర్ల అడ్వకేటు.

స్థాపితం : 1920.
రెడ్డి అండ్ కో.,
(చికిత్సకులు)
గోపాలపురం. (తూ. గో జిల్లా)
బొల్లి - మేహపాక - మేహ మచ్చలు సమస్త చర్మవ్యాధులకు ప్రత్యేక చికిత్స.
శాస్త్రీయ ఆయుర్వేద ఔషధములు లభించును. శీఘ్రము, సంతోషదాయకం.
బ్రాంచి : కాపువీధి - నెల్లూరు.

జమీన్‌రైతు
శ్రీ శుభకృత్ మాఘ బ. త్రయోదశి
శుక్రవారం 22-2-1963

ఆంధ్రబడ్జెటు-1

1963-64 సంవత్సరానికి సంబంధించి ఆంధ్ర ప్రభుత్వ బడ్జెటు 20 తేది ఆర్థిక మంత్రి శ్రీ కాసు బ్రహ్మానందరెడ్డిగారిచే శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబడింది.

రివిజ్యు ఖాతాన రాగల సంవత్సరంలో 118 కోట్ల 36 లక్షల రూపాయలు ఆదాయం రాగలదని; 118 కోట్ల 26 లక్షల రూపాయలు ఖర్చు కాగలదని; 10లక్షల రూపాయలు మిగులుతేలుతుందని అంచనావేయబడింది. 1962-63లో సవరింపబడిన అంచనాలప్రకారం ఆదాయం 116 కోట్ల 43 లక్షలు; ఖర్చు 116 కోట్ల 1 లక్ష. మొదటి అంచనాలకంటే జరుగుతున్న సంవత్సరంలో ఆదాయం 96 లక్షలు, ఖర్చు 2 కోట్ల 29 లక్షలు పెరిగింది.

ఈ సంవత్సరం ప్రణాళికా పథకాలకు 55 కోట్ల 27 లక్షలు ఖర్చుపెట్టబడలదారు. అసలు ఈ సంవత్సరం ప్రణాళికా పథకాలకు వుద్దేశింపబడిన మొత్తం 64 కోట్ల రూపాయలు. అందులో కేంద్ర ప్రభుత్వ సహాయం 42 కోట్లు వుండవలసింది. కాని అత్యవసర పరిస్థితివల్ల కేంద్ర సహాయం 34కోట్ల 40 లక్షలకంటే మించలేదు. దానినిబట్టి రాష్ట్ర ప్రణాళికా వ్యయంగూడా తగ్గించబడింది.

కేంద్రమిచ్చే సహాయంపోను, ఈ సంవత్సరం ప్రణాళికా వ్యయానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 20 కోట్ల 87 లక్షల రూపాయలు సంపాదించుకోవలసివుంది. రాష్ట్రాంపక్షంగాగూడా కేంద్రం సేకరించే ప్రజాఋణాలనుండి మన వాటాగా 11కోట్ల రూపాయలిచ్చినా, అది పాత బాకీలు చెల్లించుటకు వినియోగింపబడుతుంది. అందువల్ల ప్రణాళికా వ్యయంలో మనం చేకూర్చుకోవలసిన దానిలోకి చేరదు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సమకూర్చుకోవలసిన 20కోట్ల 87 లక్షలకుగాను ఋణాలు, డిపాజిట్లు, ఇతర మిగులులమూలంగా 5 కోట్ల 87లక్షలు, ఎలక్ట్రిసిటీబోర్డు సేకరించే ఋణంద్వారా 5 కోట్లు, డిప్రిసియేషన్ రిజర్వుఫండు మూలంగా 40 లక్షలు రాగలవని ప్రభుత్వ అంచనా. మిగిలిన లోటు 9 కోట్ల 60 లక్షల రూపాయలు అదనపు పన్నులద్వారా పూడ్చుకోవలసి వుంటుంది.

పన్నులమూలంగా చేకూర్చుకోవలసిన 9 కోట్ల 60 లక్షలలోకి; డాక్టరు పి. ఎస్. స్వామినాథన్ సూచనలనుబట్టి అమ్మకం పన్ను సవరణలద్వారాను, ఈ పాటికే సవరింపబడిన మోటారుబండ్ల పన్నుల ద్వారాను 2 కోట్లు; పట్టణాలలోని వ్యవసాయేతర భూములమీద పన్ను విధించటంద్వారాను, సిరా అంగళ్ల ద్వారాను, ఇతరేతర మార్గాలలో 4 కోట్ల రూపాయలు రాగలవని ప్రభుత్వ అంచనా. మిగతా 3 కోట్ల 60 లక్షల రూపాయలలోటును పూడ్చుటకు ఆర్థికమంత్రి ఆలోచనలో మరేమార్గాలున్నవో వెల్లడిగాలేదు.

మొత్తానికి 10 కోట్ల రూపాయలు గాకపోయినా, అందులో ముప్పాతిక వంతైనా అదనపు పన్నులరూపంలో ప్రజలు భరించవలసి వుంటుంది. ఈ పన్నులు ఏ ఏ అంశాలమీద ఎంతెంతగా ఏ ఏ వర్గాలమీద పడుతవో తెలియనిదే వాటిపై వ్యాఖ్యానించలేము. ఈ లోగా అదనపు పన్నులకు అధికంగా మరేమీ తమనెత్తిన పడలేదని రైతులు, తదితర వర్గాలవారు సంతోషపడవచ్చు. కాని ఆ సంతోషం ఎంతకాలం, ఎంతవరకు వుండగలదో వేచిచూడవలసివుంటుంది.

క్రొత్త బడ్జెటులో ఏ ఏ పథకాలకు, ఏ ఏ పద్దులకు ఎంతెంత కేటాయించబడింది, వాటి మంచిచెడ్డల సమీక్ష మరు వారం సంపాదకీయంలో.

ఈ వారం లో మనదేశం

పార్లమెంటు

పార్లమెంటు బడ్జెటు సమావేశం 18 తేది ప్రారంభమైంది. ఇది దీర్ఘకాల సమావేశం. లోకసభ, రాజ్యసభల సంయుక్త సమావేశంలో రాష్ట్రపతి డాక్టరు సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణగారి వుపన్యాసానంతరం వుభయసభలు వేరువేరుగా జరుపబడుతున్నవి.

రాష్ట్రపతి వుపన్యాసంలో సాంప్రదాయకమైన ప్రభుత్వ విధానాల సమీక్షతప్ప, క్రొత్తవిషయాలేవీ లేవు. ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ పదేపదేచెప్పిన విషయాలు రాష్ట్రపతి ప్రసంగంలో పునరుద్ఘాటితమైనవి.

మన పార్లమెంటు పదిహేనేళ్ళ చరిత్రలో జరగని ఒక అసహ్యకర, అవమానకర సంఘటన రాష్ట్రపతి ప్రసంగం సందర్భంలో జరిగింది. రాష్ట్రపతి తన ప్రారంభోపన్యాసాన్ని హిందీలోగాకుండ ఇంగ్లీషులోయిస్తున్నాడనేకారణంగా, లోహియాగారి సోషలిస్టు పక్షంలు సభనుండి నిష్క్రమించారు. హిందీలో వుపన్యసించవలసిందిగా డాక్టరు రాధాకృష్ణను సోషలిస్టు గ్రూపునాయకుడు ముందే పుత్తరం వ్రాయడం, తాను హిందీలో వుపన్యసించలేనని, తన హిందీ వుపన్యాసాన్ని తనతరఫున డాక్టరు జకీర్‌హుసేన్ చదువగలరని శ్రీ రాధాకృష్ణ జవాబివ్వడంగూడా జరిగింది. ఉత్తరంద్వారా అంత సమంజసంగా వివరించినా, పార్లమెంటులో అంత అను

వైమానిక రక్షణవివాదం

నయంగాచెప్పినా సోషలిస్టు సభ్యులు తమ మూర్ఖతను మానలేదు. వీరి వైఖరిని ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ చాల తీవ్రమైన విషయంగా పరిగణించారు. ఇది రాష్ట్రపతిని, రాజ్యాంగాన్నిగూడా అవమానించడంగా భావించారు. పార్లమెంటులోని ప్రతిపక్ష సభ్యులందరూగూడా ఈ విషయంలో శ్రీ నెహ్రూతో ఏకీభవించారు. ఈ దురన్యాయ ఘటనకు రాష్ట్రపతికి సభవారి విచారాన్ని తెలియజేయవలసిందని, ఇలాంటి అవమానకర సంఘటనలు యికముందు జరుగకుండుటకు అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా ప్రధానితోపాటు సభలోని అన్నివర్గాలవారూ స్పీకరును కోరారు.

సోషలిస్టుల ఈ భాషా దురహంకారం, శేక భాషోన్మాదం, గర్హనీయమైనది. హిందీభాషావ్యాప్తి యిలాంటి కొంటెపనుల వల్లరాదు. ఈవిధమైన నిర్బంధాలతో ఒక భాషను ఒకరిపై బలవంతంగా రుద్దలేరు. హిందీ యీపాటికే దేశవ్యాప్తమైనది. నిత్యజీవితంలో ఇంగ్లీషుమాటలు వివిధంగా అన్ని భాషాప్రాంతాలలో వాడుతున్నవో, హిందీమాటలుగూడా అవిధంగానే చోటుచేసుకున్నవి. ప్రతిరాష్ట్రంలో హిందీ భాషోద్యమాలు ఈపాటికేవున్నవి; ఎంతోమంది నేర్చుకున్నారు, సంవత్సర సంవత్సరానికి నేర్చుకునేవారిసంఖ్య పెరిగిపోతున్నది. బలవంతపు ప్రాముఖ్యార్థంగా అయితే, హిందీ ఇంతఎక్కువగా వ్యాపించివుండదు. ప్రజల అభిరుచి, వుత్సాహం, జాతీయత, అన్నిటికీమించి గాంధీజీ ప్రబోధము హిందీకి దేశంలో గౌరవస్థానాన్ని సంపాదించిపెట్టినవి. యెవరిప్రమేయం లేకుండ, ఎలాంటి నిర్బంధాలు విధించవలసిన అవసరం లేకుండానే హిందీ ఒకనాడు రాజభాషకాకతప్పదు. అది ప్రజల సమ్మతిమీదనే జరిగితీరుతుంది. అలాంటి హిందీ భాషపై సోషలిస్టులు మూర్ఖతను ప్రదర్శిస్తున్నారంటే, హిందీభాషేతరులలో అనవసర భయ సందేహాలను రేకెత్తిస్తున్నారన్నమాట. వీరు యీవిధంగా ఆ భాషావ్యాప్తికి వుపకారంకంటే, అపకారమే యెక్కువ చేస్తున్నారన్నమాట.

సోషలిస్టుల భాషోన్మాదం

సోషలిస్టులు ఈవిధంగా ప్రవర్తించడం ఇది ప్రథమపర్యాయంగాదు, మద్రాసులో రామస్వామినాయకర్‌పార్టీకి లోహియాగారి యీ సోషలిస్టుపార్టీ యిలాంటి విషయాల్లో ఏమాత్రం తీసిపోలేదని రుజువైంది. గతంలో హిందీతెలియని ఉత్తరప్రదేశ్, బీహార్ గవర్నర్లపట్ల వీరు యీవిధంగానే అసభ్యంగా ప్రవర్తించారు. ఇప్పుడు రాష్ట్రపతిని అవమానించారు. వీరి యీ ఆందోళనను గమనిస్తే యిది హిందీభాషాభిమానముతోగాని, భాషోన్మాదంతోగాని జరుగుతున్నదని భావించలేము. ఇది కేవలం రాజకీయవ్యాపారం. సోషలిస్టుల ఈ పుద్యమం హిందీభాషాభిమానులకుసైతం అసహ్యము కల్గించిందంటే, ఇక యితరుల విషయం చెప్పనక్కరలేదు. ఇలాంటి పుద్యమాలవల్ల సోషలిస్టుపార్టీ తనకున్న అల్పమైన పరపతినిగూడా పోగొట్టుకుంటుందనేది వీరు గమనించవలెను. దేశఐక్యతను విచ్ఛిన్నంచేసే, ప్రజలలో ద్వేషభావాలను పెంచే యిలాంటి పుద్యమాలను కఠినంగా అరికట్టడం అవసరం.

ప్రయాణీకులపై అదనపు భారం మోపని రైల్వేమంత్రి శ్రీ స్వర్ణ సింగ్

వైమానిక సంరక్షణ

చైనా తిరుగా మనదేశంపై దాడిచేసే పక్షంలో, దానినుండి ముఖ్యమైన నగరాలు తదితర ప్రాముఖ్యంగల ప్రదేశాలకు అమెరికా వగైరా పశ్చిమరాజ్యాలు వైమానిక సంరక్షణను సమకూర్చేవిషయం అనవసర అపోహలను కల్గించింది. ఆ పథకం ఇంకా రూపొందింపబడలేదు; అది యింకా చర్చల దశలోనే వున్నది. అలాంటి రక్షణ సాధ్యమా, సాధ్యంకాదా అనేదిగూడా యింకా తేలలేదు. అలాంటప్పుడు దీనిపై ప్రజలలో అనవసర అపోహలు కల్గించుటకు కమ్యూనిస్టుపార్టీ పూనుకున్నదంటే, అది దురుద్దేశ్యంతో జరిగిందేగాని దేశహితైకంమాత్రం కాదు. కమ్యూనిస్టులు వుద్దేశపూర్వకంగా కల్గించిన ఈ అపోహలకు ఇతరులుగూడా అన్యములుగావడం, ప్రభుత్వపెద్దలుగూడా వారికి పెద్ద విలువివ్వడం విచారాన్ని కల్గిస్తున్నది.

ఈ విషయంలో మనం గమనించవలసిన ముఖ్యవిషయాలు రెండున్నవి. ఒకటి: అమెరికా, తదితర పశ్చిమరాజ్యాలు మన ప్రభుత్వ ఆహ్వానంపైనే తమ సాంకేతిక నిపుణులనుపంపి, ఈ పథకాన్ని పరిశీలింపజేస్తున్నదేగాని, వారికై వారుగా వీలువని చేరంటుగావచ్చి తమ బలాన్ని మనపై రుద్దటంలేదు. రెండు: చైనా మీద దాడి జరిపుటకు ఈ పథకం వుద్దేశింపబడడం లేదు. వైమానిక బలంలో ప్రపంచంలో మూడవదిగా పరిగణింపబడే చైనా, మన దేశంమీద విమానదాడికి తలపడితే, అలాంటి ప్రమాదకర పరిస్థితుల్లో మన నగరాలను, పారిశ్రామిక కేంద్రాలను సంరక్షించుకొనుటకుద్దేశింపబడిందే ఈ వైమానిక సంరక్షణ పథకం. అంటే చైనాదాడి తటస్థించిన సందర్భంలోమాత్రం ఇది అమలు జరుపబడుతుందన్నమాట. అంటే, ఎప్పుడో చైనా దాడి జరుగుతుందని, ఇప్పుడే విదేశ వైమానిక స్థావరాలు మన గడ్డమీద నెలకొనబోవడం లేదనేదిగూడా స్పష్టమన్నమాట. ఇప్పుడు జరిగేది కేవలం పథకాన్ని రూపొందించి సిద్ధంగా వుంచుకోవడమేనన్నమాట. వైమానిక సహాయం గాని, మరేసహాయమైనాగాని మనం కోరినప్పుడు, మన అవసరాలకు, మనం విధించే షరతులకు లోబడి లభిస్తుందిగాని, బలవంతంగా మనపై రుద్దబడబోవడం లేదనేవిషయాన్ని ఈ సందర్భంలో మనం మరింత స్పష్టంగా గుర్తించుకోవలసివున్నది.

కమ్యూనిస్టులకు ప్రపంచంలో మనం ఒక వర్గం సహాయాన్ని స్వీకరించుటకు

—తరువాయి 7.వ పేజీలో

రైల్వేమంత్రి ఉదారం

పార్లమెంటు ఈ సమావేశంలో అరు బిల్లులు ప్రవేశపెట్టబడునట్లు రాష్ట్రపతి ప్రకటించారు. అవేమంత ప్రధానమైనవిగావు. ఈ సమావేశంలో ముఖ్యవిషయాలు బడ్జెటు, రైల్వేబడ్జెటు. రైల్వేమంత్రి స్వరణ్ సింగుగారి తొమ్మిరూపాన్ని సందర్శించాము; ఇక మొరార్జీగారి విశ్వరూప సందర్శనం కావలసివుంది.

ఈ సమావేశంలోనే ప్రవేశపెట్టబడనున్న మరొక ముఖ్యమైనబిల్లు, 1965 తర్వాతగూడా హిందీతోపాటు ఇంగ్లీషు గూడా అధికారభాషగా కొనసాగింపబడుటకు సంబంధించినది. ఇది రాజ్యాంగానికి సవరణ. ఈసవరణకు ప్రధానివాగ్దానంచేసి మూడేళ్ళయినది. గడువు సమీపిస్తున్నా, సవరణ విషయం మాత్రం ఈనాటికిగూడా తేలపెట్టబడలేదు. దక్షిణరాష్ట్ర నాయకులు, పత్రికలఆందోళనపై, కార్యక్రమంలోచేరక పోయినా పార్లమెంటు ఈసమావేశంలోనే సవరణ ప్రతిపాదించగలమని ప్రధాని పార్లమెంటు కాంగ్రెసుపార్టీలో ప్రకటించారు. ఇది సంతోషకరమైన విషయం. ఈ విషయంలో యిక ఆందోళనకు అవకాశంగాని, వివాదానికి ఆస్కారంగాని కల్గించగలరని ఆశిస్తాము.

★ డీగాల్ ఇంకేమి చేయబోతాడు?
★ బ్రిటిష్‌వారి అణుశక్తి ప్రతిపాదన
★ ఎర్రటివారినిక నెహ్రూజేసినఇరాక్‌రాజ్యం

డీగాల్ ఇంకేమి చేయబోతాడు? నాటో శ్రేణిని విగలబీయిస్తాడా? రష్యాతో ప్రత్యేకంగా ఒకరకమైన పొత్తును కుదుర్చుకుంటాడా? ప. యూరప్ లో అను రాజ్యాల కూటమిని పకడ్బందీ చేసి, అందులో నాయకత్వం వహిస్తాడా?

ప. జర్మనీతో చేసుకున్నట్లుగానే ఇతర రాజ్యాలతో ప్రత్యేకమైన ఒప్పందాలు చేసుకుని అరింటినీ సమాఖ్యనపరచి ఫ్రెంచి పతాకను జగజ్జేగీయమానంగా ఆయన ఎగరవేస్తాడా?

ఇన్ని ఊహలు ఆయనకు గలవా? లేక అవి గలవని మనం ఊహిస్తున్నామా? ఆయన కడుపులోమాట ముందుగా ఎవరికీ చెప్పడట. ఆయన బహిరంగ ప్రకటన చేసినతర్వాత దానికి ఆయన మనుష్యులు లేక ఆత్మీయులు అనుకునేవారు కారణాలనుఊహించి తెలియజేస్తారట. దాని మీద అల్లారపడిన ఊహాగానం పత్రికా లోకం వారిది.

• • •

ఇదే సమయమని బ్రిటిష్ వారు యూరపియన్ల కందరికీ ఊరట కలిగించే ప్రతిపాదనను చేశారు. దానికి అమెరికాప్లూ అంగీకరించవలెనని పల్కింది. అణుశస్త్ర శక్తిని ఐక్యముచేసి, సభ్యులందరియొక్క సంయుక్త స్వామ్యం లేక ప్రయోగహక్కుండ వుండడం మేలని ఆ ప్రతిపాదన సారాంశం.

అణుశస్త్రాలున్న రాజ్యాల కలిమిడి వ్యవహారానికిగాను, అట్టి శస్త్రాలులేని యూరప్ రాజ్యాలు శస్త్రాలుగలవాటికి తమ వద్దనే వ్యవహరించే అధికారాన్ని ఇవ్వరాదా? అని కెన్నెడీ ఈ సందర్భంలో ఒక వ్యర్థ మాత్రం వేశాడు. అంతేగాక ఈ డీగాల్ అనే ఆటంకం మాకేమిటి? అని అన్నాడు.

ఈ రెండు ప్రశ్నలు ఆవేదన కోసం వేసినవిగావు. ఆ రెండు ఆటంకాలను తొలగించుకునే హెచ్చరిక కోసం వేసినవే.

డీగాల్ పిచ్చిచేష్టలకు అమెరికా తన సాయాన్ని కొంత బంద్ చేయించడం వగైరా ఏదైనా ప్రతీకారం చేయదా? అని అడిగితే అమెరికా అధ్యక్షుడు 'చేయదు' అన్నాడు. డీగాల్ వైఖ్యానికి యూరపియన్లే చికిత్స చేసుకోవలెనని తాత్పర్యం.

ఐతే, వెన్వెంటనే, ఇంకొకదేశీయ సంపర్కాన్ని పురస్కరించుకొని మాట్లాడుతూ, కెన్నెడీ ఈ విధంగా వ్యాఖ్యానించాడు: 'అమెరికాప్రభుత్వానికి అయిష్టంగా వుండే పనులుచేస్తూ దానివల్ల సాయం పొందవచ్చునని అనేకులు అనుకుంటున్నట్లున్నది. అట్టిపొరపాటు ఎవ్వరూ పడరాదని అందు మూలంగా హెచ్చరించదమైనది.' ఇది ఫ్రెంచి నియంతనుద్దేశించి పల్కిందేనని పత్రికావిలేఖరుల వ్యాఖ్య.

ఇంకొకసంగతి: యూరప్‌లో అమెరికా మిలిటరీ డివిజన్లు ఆరూ వుంటవట. ఏవో కొంచెం మధ్యతరహా బృందాలనుమాత్రం అమెరికా ప్రభుత్వం ఉపసంహరించిందట. యూరప్‌నుంచి అమెరికన్ డివిజన్లు కదలిపోవడమే తరువాయిగా డీగాల్ పథకం రూపొందగలదని అనుకున్నారు. కాని, దానికిప్పుడు అంతరాయం రాకమానదు!

• • •

'టైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియా' ఢిల్లీ కార్యాలయాధిపతి శ్రీ జి. కె. రెడ్డి తనస్వస్థానమైన నెల్లూరుకువచ్చిన సందర్భంలో 16 తేది ఉదయం వారిని చిన్న అల్పాహార విందుతో 'జమీన్ రైతు' సత్కరించింది. చిత్రంలో ఎడమనుండి ఐదవవారు శ్రీ జి. కె. రెడ్డి. చిత్రంలో తక్కినవారు నెల్లూరు పాత్రికేయులు, శాసనసభ్యుడు శ్రీ జి. సి. కొండయ్య —ఫొటో: ఎతిరాజ్ స్టూడియో, నెల్లూరు.

బ్రిటిష్ లేబర్‌పార్టీ క్రొత్త నాయకుడు— జాతకబలంగలవ్యక్తి హెరాల్డ్ విల్సన్

బ్రిటిష్ లేబర్‌పార్టీకి కాలక్రమభావం గల హెరాల్డ్ విల్సన్ నాయకుడైనాడు. పూర్వం నాయకత్వానికీ, ఉపనాయకత్వానికీపోటీచేసిఓడినాడు. ఇప్పుడు తన్నుఉపనాయకత్వంలో పోటీచేసి ఓడించినవానినే ఓడించి ఆయన నాయకుడైనాడు. నాయకత్వపు స్పర్థలో తన్నోడించిన నాయకుడు మరణించగా, అస్థానాన్ని తాను నేడలంకరించాడు. మొత్తానికి గట్టిపిండం, అసాధ్యుడు.

హి. శే. గేట్‌స్కెల్ చాల సమర్థుడైన బ్రిటిష్ ప్రధాని కాదగినవాడు; ఆతడి మరణం దేశానికి నష్టమని ఇప్పటి ఆంగ్ల ప్రధానమంత్రి మాక్మిలన్ పల్కినాడు. గేట్‌స్కెల్ స్థానేవచ్చిన విల్సన్(46 ఏండ్ల యువకుడు) రాబోవు బ్రిటిష్ ప్రధానిగా రాణించగలవాడనికూడా అంటున్నారు.

డీగాల్‌ద్వారా బ్రిటిష్ లేబర్‌పార్టీకి ఒక పరోక్షోపకారం కలిగింది. సాధారణంగా కన్సర్వేటివుల రాజ్యంలో (అదివరకు లేబర్‌పార్టీ రాజ్యంద్వారా సంక్రమించిన సౌభాగ్యంతోసహా) జనానికి సౌఖ్యం ఒనగూడిందనే నమ్మకం పుట్టింది. దానిని కదిలించడానికి లేబర్‌పార్టీవద్ద ఏమీ ఆయుధం లేకుండెను. డీగాల్ మౌర్ఖ్యం దానిని సప్లయిచేసింది.

యూరప్ ఉమ్మడి బజారులోకి పోవడమంటే ఆంగ్లేయ జనాభాలో మొత్తానికి అంతయిష్టం లేకుండెను. కాని అమెరికా ప్రోత్సాహంవలననూ, పూర్వమే ఆ బజారులో చేరని అవివేకం గుర్తుకు వచ్చినందువలననూ దానిలో వలికి ప్రవేశించక తప్పదని బ్రిటిష్ కన్సర్వేటివ్ ప్రభుత్వం తలపెట్టింది. లేబర్‌పార్టీ దానిని వ్యతిరేకించింది. సోషలిజమును నశింపజేసేశక్తులు ఆ బజారు శక్తివలన బలపడగలవని దాని భావన. అందువల్ల ఆ బజారు గొడవ మీద బలమైన ప్రచారం సాగింది. కడకు అదంతా అరణ్యరోదనమై బజారులో బ్రిటన్‌ప్రవేశం ఖాయమని తేలింది, మాక్మిలన్ విజయోపాఖ్యాన రచన కూడా జరిగింది.

అంతకు వచ్చింది పానకంలో పుడక—డీగాల్ అభ్యంతరం. కామన్వెల్తు పేరుకు బడీ కావాలె — బజారులోని సౌభాగ్యమూ కావాలె—కానుంది బ్రిటిష్ వైఖరి—కామన్వెల్తు వకాలత్ వదలివస్తే రమ్మను, లేకుంటే పొమ్మను—అంతేగాక బ్రిటిష్ వ్యవసాయానికైనా ప్రత్యేక సదుపాయాలు — ఇతరులకు లేనివి — బజారులో కల్పించే వీలులేదు, వస్తే రమ్మను లేకుంటే పొమ్మను—ఫ్రెంచి నియంత పట్టుబట్టేసరికి, కథ అడ్డం తిరిగింది. అరింటిలో ఏ ఒకరు వద్దన్నా, కాదని ముందుకువెళ్ళే అధికారం మిగిలినవారికి లేదు.

ఆ సమయంలోనే బజారు గొడవమీద గేట్‌స్కెల్ సింహగర్జన చేస్తూవుండెను. ఆ ప్రతిష్ఠ యావత్తూ ఇప్పుడు విల్సనుకు సంక్రమించింది.

విల్సన్ ఒక ఆరుపాయింట్ల పథకం ప్రకటించాడు. తనపార్టీ అధికారంలోకి వస్తే ఆ పనులు చేస్తుంది. అవేమిటంటే 1) కామన్వెల్తు వ్యాపారాన్ని పెంచడానికై కామన్వెల్తు దేశాలసభ. 2) ఆతర్వాత అమెరికా, బజారులోలేని యూరప్ పక్షం, బ్రిటన్, కామన్వెల్తు దేశాలు కలిసిన సమావేశం. 3) బజారు వెలుపలి పక్షం, లోపల అరింటికలయికకూ ఒక ఒప్పందం

—కొరవ 12 వ పేజీలో

ఆంధ్రప్రదేశ్ వార్తాలేఖ

అత్యవసర పరిస్థితి అవసరం తీరిపోయిందా?

శ్రీ సి. వి. హెచ్. రావు

జాతీయరక్షణనిధికి ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో వసూలయిన విరాళాల మొత్తం ఇప్పుడు మూడున్నరకోట్లరూపాయలు మించింది. ఇది చాలా సంతోషకరమైన విషయం. వచ్చే కొలదివారాలలో రు. 4 కోట్లు పూర్తి కాగలదు.

ఇప్పుడు పోరాటం సాగటంలేదు సరికదా, రక్షణకృషివల్ల ప్రజల ఉత్సాహం తగ్గకుండా చేయడం ఎలాఅన్నదే ప్రస్తుత సమస్య. కొన్ని రాజకీయపక్షాలు అత్యవసర పరిస్థితి తొలగించబడినట్లు ప్రభుత్వం ప్రకటించాలని కోరడానికి ఇదొక కారణం.

యుద్ధం జరగడంలేదన్నంతమాత్రాన అత్యవసరపరిస్థితి అవసరం తీరిపోయిందా? ముఖ్యంగా యుద్ధవిరమణ స్థిరీకరణకు సంభాషణలు జరగాలన్న ప్రతిపాదనలను చైనా పూర్తిగా అంగీకరించనందున అత్యవసర పరిస్థితి తీరిపోయిందనుకోడం చాల ప్రమాదకరం. కమ్యూనిస్టుచైనా కొలంబో ప్రతిపాదనలను పూర్తిగా అంగీకరించనంతవరకూ, అంగీకరించకపోవడానికి వారు కుంటిసాకులు చెపుతున్నంతకాలం కొత్త దండయాత్ర ప్రమాదం వుండనేవుంటుంది. మనం ఏమరుపాటు వహించక మన రక్షణశక్తిని పటిష్ఠం చేసుకోడానికి కృషిని సాగిస్తూనేవుండాలి. ఇది నగ్నసత్యం. అందుకు ప్రజల సహాయ సహకారాలూ, త్యాగాలూ అత్యవసరం.

అత్యవసర పరిస్థితిని కొనసాగించడం

—కొరవ 12-వ పేజీలో

పొదిలికి 260 సబ్సిడీ బావులు

క్షామప్రాంతం క్రింద చేరిన పొదిలి తాలూకాకు 1962-63 సంవత్సరంలో (అంటే ఈ మార్చిలోగానన్నమాట) ప్రత్యేక అలాట్‌మెంటుగా 260 సబ్సిడీ బావులను మంజూరుచేయుటకు ప్రభుత్వం సంకల్పించిందని; ఈ తాలూకాలోని పొదిలి, తర్లుపాడు సమితులలో దేనికి ఎన్నిబావులు పరిషత్తు రెండవస్థాయి సంఘం కేటాయించింది వాటికి తెలియచేయబడుతుందని; అవసరమైన రైతులు రూ 750 ల సబ్సిడీకి ఆయాసమితుల బి. డి. ఓ. లకు దరఖాస్తులు పెట్టుకోవలసిందని, నెల్లూరుజిల్లా పరిషత్తు కార్యదర్శి శ్రీ పి. మల్లికార్జునంగారు తెలియజేస్తున్నారు.

ధర తగ్గింపు

ఎముకల పిండి బస్తాకు రూ. 5 లు తగ్గించబడింది.

రైతుల సౌకర్యార్థం ఎముకలపిండి బస్తాను రూ. 36 ల నుండి రూ. 31 లకు తగ్గించాము. ఈ అవకాశాన్ని రైతులు పూర్తిగా వుపయోగించుకోగలరని ఆశిస్తాము.

— మా వద్ద —

అమెరికన్ అమ్మోనియం ఫాస్ఫేటు, ప్యారీ కంపెనీవారి సూపర్ ఫాస్ఫేటు, బోన్‌సూపరు, నాగలిమార్కు ప్యాడీమిక్చర్లు మా వద్ద దొరకును.

☞ వీటిని కొడవలూరులో మా మిల్లువద్దగాని — నెల్లూరులో మా ఆఫీసువద్దగాని పొందవచ్చును.

ఆంధ్ర బోన్ మిల్లు కంపెనీ,

ఫ్యాక్టరీ : కొడవలూరు :: ఆఫీసు : నెల్లూరు.

24 - 1 ఫోన్ : 67.

ఇతర జిల్లాలు

★ ఆంధ్ర చేనేత నాయకుల నిర్మాణాత్మక కృషికి చిహ్నం చీరాల నూలుమిల్లు
★ శ్రీకాకుళం పరిషత్తు ఛైర్మెన్ పదవి— కాంగ్రెస్‌కు ఓటమా? లేక అధికార కాంగ్రెస్ వర్గానికి పరాజయమా?

సహకార నూలుమిల్లు

1959 అక్టోబరులో ప్రధాని శ్రీ జవహర్లాల్ నెహ్రూగారిచే శంకుస్థాపన జరుపబడిన చీరాల సహకార నూలుమిల్లు నిర్మాణము పూర్తయి, ముఖ్యమంత్రి శ్రీ సంజీవరెడ్డిగారిచే మొన్న 13 తేది ప్రారంభోత్సవం గావించబడింది.

> **శ్రీ విశ్వనాథరెడ్డికి ఏదో ఒక అధ్యక్షత?**
>
> చిత్తూరు ఉపఎన్నికలో ఐదవ స్థానంగా దించబడి, ఓడిపోయిన శ్రీ వి. ఎమ్. విశ్వనాథరెడ్డిగారిని ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు ఛెర్మెన్‌గానో, లేక మండల ఫాక్టరీ అధ్యక్షుడుగానో చేయాలని సంకల్పం ముఖ్యమంత్రి శ్రీ సంజీవరెడ్డిగారితో గాఢంగా వున్నదని ఒక వదంతి. ఆవార్త వినవచ్చిన ఆ రాజకీయ వ్యాఖ్యాతే దీనిని 'కాన్సొలేషన్ ప్రయిజ్' అనివ్యంగ్యంగా అంటున్నారు.

40, 60, 80 నంబరు నూలు ఉత్పత్తి ఉద్దేశింపబడిన ఈ మిల్లు నిర్మాణానికి మొత్తం 32 లక్షల రూపాయలు ఖర్చయింది. ఇందులో చేనేతసహకారసంఘాలు రూ 9,17,950 లు పెట్టుబడి పెట్టగా, ప్రభుత్వం రూ 9,56,400 లను ఇచ్చింది. రాష్ట్ర పైనాన్సుకార్పొరేషన్ నుండి మరొక 10 లక్షల రూపాయలు అప్పుతీసుకొని, నిర్మాణము పూర్తిచేయబడింది. రాష్ట్రంలో ఇది రెండవ నూలుమిల్లు. ఒకటి గుంతకల్లులో పనిచేస్తున్నది. సహకారరంగంలో చీరాల నూలుమిల్లు మొదటిది. దీని పాలకవర్గ అధ్యక్షులు, చేనేత నాయకుడు శ్రీ ప్రగడ కోటయ్యగారు.

మిల్లు ఆవరణంలో ఏర్పాటుచేయబడిన బ్రహ్మాండమైన ప్రారంభోత్సవసభలో శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య సభ్యులకు స్వాగతమిస్తూ, చేనేత పారిశ్రామికులకు సన్ననూలును న్యాయమైన, సరసమైన ధరలకు సరఫరాచేయడమే ఈ మిల్లుస్థాపన లోని ముఖ్యోద్దేశ్యమన్నారు.

మిల్లుకు ప్రారంభోత్సవం జరుపుతూ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ సంజీవరెడ్డి దేశంలోని పరిశ్రమలన్ని సహకారరంగంలోకి రావాలని; ప్రస్తుతం మధ్యతరగతి పరిశ్రమలన్నీ వ్యక్తులచేతుల్లో వున్నాయని, ఆ పరిస్థితి పోవాలని అన్నారు. ఎవరికి వారు నిస్వార్థంగా పనిచేస్తే సహకార రంగంపై ప్రజలకు విశ్వాసమేర్పడుతుందని, ప్రజాశక్తిని సంఘటితపరచి పరిశ్రమలన్నిటిని సహకార రంగంలోకి తీసుకొని రాగలిగినపుడే దేశానికి భవిష్యత్తని వ్రాక్కుచ్చారు. కాంగ్రెస్ నిర్వచించిన సోషలిజం కనుచూపుమేరలో కనుపించడంలేదని ముఖ్యమంత్రి వ్యాఖ్యానించారు.

ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ, ఉపరాష్ట్రపతి జకీర్‌హుసేన్, మాజీ రాష్ట్రపతి డాక్టరు రాజేంద్రప్రసాద్, కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు శ్రీ సంజీవయ్య, కేంద్రమంత్రులు డాక్టరు గోపాలరెడ్డి, శ్రీ షే, శ్రీ కృష్ణమాచారి ప్రభృతులనేకులు శుభ సందేశాలను పంపారు.

చేనేత పారిశ్రామికుల పునరుద్ధరణకు జీవితాన్ని అంకితంచేసిన శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య ప్రభృత చేనేత నాయకులకు, వారి ఉద్యమానికి చీరాల నూలుమిల్లు ఒకగొప్ప విజయం. ఇదివారి సేవకు సార్థకతనుగూర్చడమేగాక, చేనేత పారిశ్రామికులకు ఎంతో సహాయకారి కాగలదు.

శ్రీకాకుళం పరిషత్తు: కాంగ్రెస్ ఓటమి?

బెండి కూర్మన్నగారి మరణంతో ఖాళీయైన శ్రీకాకుళం జిల్లాపరిషత్తు అధ్యక్షతకు, ప్రస్తుతం ఉపాధ్యక్షుడుగావున్న శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడుగారు 14 తేదిని ఎన్నుకోబడినారు. వీరికి 28, వీరితో పోటీ చేసిన అధికార కాంగ్రెస్ అభ్యర్థి శ్రీ తమ్మిన పాపారావుగారికి 27 ఓట్లువచ్చాయి.

ఈ అధ్యక్షతకు కాంగ్రెస్ అభ్యర్థిని నిర్ణయించడంలో ముఖ్యమంత్రి శ్రీ సంజీవరెడ్డి, ఆర్థికమంత్రి శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డి,

—10 వ పేజీలో

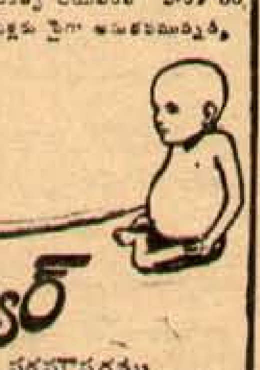
బిడ్డ లివర్ వ్యాధిని ముదరనీయ వద్దు

వ్యాధి లక్షణాలు కనిపించగానే జమ్మివారి సింహ లివర్‌క్యూర్ ఇచ్చి లివర్, స్ప్లీన్ వ్యాధులను చికిత్స చేయుటలో వారికి 60 ఏళ్లకు పైగా అనుభవమున్నది.

జమ్మివారి

లివర్‌క్యూర్

పసిబిడ్డల లివర్, స్ప్లీన్ వ్యాధులకు పరమౌషధము

జమ్మివారి రాక్షప్లు ముఖ్యమైన పట్టణాలకు ప్రతి నెలా వస్తారు. వివరాలకు వ్రాయండి:

జమ్మి వెంకటరమణయ్య అండ్ సన్స్

హెడ్ ఆఫీసు: మద్రాసు-1.

బ్రాంచీలు: కొంగాం-4 — బెంగుళూరు-1 — ఢిల్లీ-1 — ఢిల్లీ-6 — కుంభకోణం — బొంబాయి-1 — నాగపూరు-1 — పాల్ఘాట్-1 — తిరుచిరాపల్లి-2 — విజయవాడ-3 — విజయనగరం.

దేశంలోని వివిధ ప్రదేశాలలో 60 ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేట్లు వెలిసాయి; అందులో 19,000 మంది పనిచేసే, 1,384 ఫ్యాక్టరీలు ఏటా 16 కోట్ల రూపాయల విలువగల వస్తువులను ఉత్పత్తిచేస్తున్నవి. ఒక ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేటులో వివిధ భాగాలతో రేడియోలను బిగిస్తున్న స్త్రీ కార్మికులను పై చిత్రంలో చూడవచ్చు.

ఆంధ్ర జాతీయతా వైతాళికుడు— డాక్టరు సి. నారాయణరెడ్డి 'కర్పూర వసంతరాయలు' కవితావిశిష్టత

> **మన నవకవులు**
>
> *
>
> శ్రీ కె. వి. రాఘవాచార్య

[మన నవకవులలో శ్రీ నారాయణ రెడ్డిగారికొక విశిష్టమైన స్థానమున్నది. వారు చారిత్రాత్మకంగా వ్రాసిన కావ్యములలో 'కర్పూర వసంతరాయలు' ఉత్తమమైనది. ఆ కావ్యపరిచయంద్వారా కవితా విశిష్టతనుగుర్తించడమే ఈ రచనోద్దేశము]

"ఎటుల వాగ్దానమ్ము తీర్తును
ఎటుల రాయని వీడనేర్తును
ఎందుకీ హృదయమ్ము నిర్చితి
వీశ్వరా! ఇంత నాసిదానికి" అంటూ

లకుమ తన ప్రణయమే మరణకారణం కాగా ఆరాటపడుతుంది. "అవిచెలదుల యింటిపడుచేనాతిక్రైనను కాదు లకుమ, శరస్సుపై దివినుండి పుడమిపై జారిపడ్డిన అచ్చర సుమ" అంటాడు ఆమె ప్రియుడు వసంతరాయలు. విద్యుక్తధర్మాన్ని త్రోసిరాజనిన ప్రియుని ప్రణయంలానతను బలియౌతుంది లకుమ.

శ్రీ నారాయణరెడ్డి 'కర్పూర వసంతరాయలు' అని నామకరణం చేసిన కొండవీటి ప్రభువగు కుమారగిరిరెడ్డి - లకుమల మహోత్తర ప్రణయగాధను కావ్యబద్ధం చేసారు. ఈ కావ్యంలోనికథ క్రీ.శ. 1386 చైత్రశుద్ధ త్రయోదశి నాటి వసంతోత్సవముతో ప్రారంభమౌతుంది. ఆ వసంతోత్సవంలో—

"ఏ మొగమ్మున చూపునిల్పిన
నగరువోసెడు కాంతివల్లులు
ఏ సిగను పరికించి చూచిన
పేటవాలుగ నవ్వు మల్లెలు"

ఎంతటి కొంటెతనము! కుమారగిరి పూవిల్తునిపూజించి, సిందూరపుగోళ్లతో మృగమద శ్రీచందనము, కుంకుమలతో అచ్చ గొజ్జంగి నీరము ప్రజలపై దల్లుతాడు. ఇక ప్రజల ఉత్సాహము, సంబరము చెప్పుటకు 'వాయిగాలదు, వాక్కు చాలదు'.

ఎటుచూచినను కప్పురమే, గందమే
ఏ చెవిను ఆనందమే అందమే.

కర్పూర కస్తూరికా చందనములతో నేలయేకాదు నింగియు పరిమళించినది. ఎంత చక్కని యుత్ప్రేక్ష! ఆరాత్రి లకుమ మనసిజునకు నాట్యనీరాజనమిస్తుంది. ఆమె లావణ్యము, నాట్యకౌశలముచూచి, అతి మన్నన రసలోలుపత పైకితేలగ, రాయలు లకుమాలగ్న వంచప్రాణుండౌతాడు. తన్మయుడైన రాయలు బహూకృతిగా లకుమ మెడలో తన రత్నహారాన్ని వేస్తాడు. అపుడు, దంతతోపాటు కరచందయుగళముగూడ, లకుమ గళమందున అలంకరణమౌతుంది.

విస్మృత వసంతరాయల విరహవర్ణన పూర్వప్రబంధశైలిని సాగినా, క్రొత్తదనం గుబాళిస్తున్నది. పద లాలిత్యము, గతివైవిధ్యము విశిష్టంగా అమరినవి.

"ఎపుడు పిలిచిన గాడుపేకద
ఎందుకో నేడింత వాడి?
ఎపుడు కాచిన వెన్నెలేకద
ఎందుకో నేడింత వేడి?"

వనరాశిపై చల్లచల్లని ప్రభ్వంజనపుల్లికలు రాయలకు వహ్నికణాలుగా తోస్తాయి. ప్రకృతియంతా నిదురించినా రాయలొక్కడే 'చంద్ర నమ్ముల పాన్పుపై' పొరలుచుంటాడు. అక్కడ లకుమ అవస్థగూడా యిలాగే వుంటుంది. ఆమెకు 'అదే యమునానది, అదే తారలు, అదే బావిలి' అయినా,

"ఎపుడుచూచిన చంద్రుడే మరి
ఎపుడుపూచిన కారకే నే
డెందుకో అవియిట్ల అమృత
స్యందులై డెందము గరంచెను"

ఈ విధాన మరువరానిఘటనలతో నామె డెందము సౌంద్రచాంద్రికోలిక సుజ్ఞాతలాగుతుంటుంది.

బాగనవ్వుల పరిమళము వాడినకొలదిగ పెరిగినట్లు దినదినానికి కుమారగిరి మనస్సులో లకుమా గతసంస్మృతి అధికమౌతుంది. రాయలు అనంగకాపయనకాటయవేమునితో సంప్రతించి లకుమను రాజనర్తకిగా గౌరవిస్తాడు. ఆ వార్త వెల్లువలు కొండవీటు వ్యాపిస్తుంది.

తర్వాత, రాయలు లకుమానమేతుడై ఆ వ్రాబల్ కే త్ర మును దర్శిస్తాడు. నృసింహస్వామిముందు లకుమ చెంచెతగా నృత్యంచేస్తుంది. అక్కడనుండి వారు ద్రాక్షారామంవెళ్ళి, దక్షిణగంగగా ప్రసిద్ధికెక్కిన పావనగోతమిలో గ్రుంకులిడుతారు. ద్రాక్షారామభీమేశ్వరుని రాయలు ఆరాధిస్తారు. నాటి సంధ్యవేళ లకుమ, భీమేశ్వరునికి నాట్యనైవేద్యంగా, శివుని సేవించు హైమవతిగా అభినయిస్తున్నది. సమయందాని మన్మథుడు శివునిపై తన దర్పం చూపుతాడు. అపుడు—

"అగ్గిమంటగొందు శివుని నిటల మ
హాంబకము అమ్ముతెగవిడిచెను
అకనిగాగిట పార్వతి పుల
కిత తనూలత కానుపించెను"

ఆ క్షణంలో వసంతరాయలు 'లకుమా' యని పిల్చుడు ఆమెను కౌగలించు కొంటాడు. అతడు రసభంగముచేసింది నిరసనవ్యరయమైకాదు, 'కౌశిక్షణంబైనను ఆవేశవశుండు' గదుక. వసంతరాయలు గద్గదస్వరంతో అంటాడుగదా!

"పూలవింటిదొర నిల్చిన
కాలిపోవ నెట్టుపైకు
శివ గిరిజల బిగికాగిలి
చెదరిపోవ నెట్టునూతు.

శివునికౌగిట పార్వతి, పార్వతి కౌగిట శివుడు. నీకౌగిట నేను, నాకౌగిట నీవు కోరా" అని. లకుమ పరవశయై రాయని తన మనసారగా కౌగిలించుకొని—

—11 వ పేజీలో

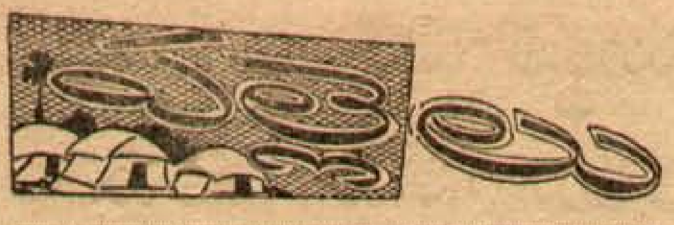

కలెక్టరు కార్యక్రమం

నెల్లూరు జిల్లాకలెక్టరు-శ్రీ ఎం. వి. రాజగోపాల్ గారి కార్యక్రమం—

22 తేది సూళ్లూరుపేటనుండి బంగారమ్మపేట, వెంకటగిరి; 23 తేది ఉదయం వెంకటగిరిలోబయలుదేరి గూడూరు, మ.12 గంటలకు నెల్లూరు ప్రయాణం; 24 తేది సాయంకాలం వరకు నెల్లూరు,రాత్రి ఆత్మకూరు; 25 తేది వరికుంటపాడు, ఉదయగిరి సమితులలో సంచారం; 26 ఉదయం ఉదయగిరిలో బయలుదేరి 9 గం. నెల్లూరు; 27 తేది నెల్లూరునుండి కావలి, చిన్నక్రాక లకుపోయి, రాత్రికి నెల్లూరు; 28 నెల్లూరునుండి గూడూరు, కోట, వాకాడు తిరిగి రాత్రి గూడూరు.

పెదయిర్లపాడు సమావేశం

పెదయిర్లపాడునూతనఉపాధ్యాయసంఘ సమావేశంకనిగిరి బి.డి.ఓ.గారిఅధ్యక్షతన జరిగింది. ఎస్. ఇ. ఓ. శ్రీ కోటిలింగం ఉపాధ్యాయుల కార్యతలపై ఉపన్యసించారు. స్కూల్సు డిప్యూటీ ఇన్స్పెక్టరు శ్రీ కె.కోటయ్య 'ఉపాధ్యాయుడు నాడు-నేడు' అనువిషయముపై చక్కగా మాట్లాడుతూ, ఉపాధ్యాయుల కష్టములు తొలగుటకు వారు యింకనూ క్రమశిక్షణతో మెలగవలెనని సలహాయిచ్చారు. ఇంగ్లీషు బోధనా పద్ధతినిగూడా వివరించారు. ఉపాధ్యాయుల కోర్కెలను తీర్చుటకు బి. డి. ఓ. గారు హామీ యిచ్చారు. పెదచెర్లోపల్లి సెంటరు క్లాసు మాజీ కార్యదర్శి శ్రీ సూర్యనారాయణ ఉపన్యాసానంతరం శ్రీ వి.సి. కొండయ్య వందనసమర్పణం గావించారు.

—ఆర్. శ్రీరాములు

లైబ్రెరీ అథారిటీ సభ్యత్వాలు

ఉదయగిరి తాలూకా పంచాయితీల ప్రతినిధిగా జిల్లా లోకల్ లైబ్రెరీ అథారిటీకి సర్వశ్రీ పంచాయతీ అధ్యక్షుడు శ్రీ మూడాల తిమ్మయ్య, 9 తేది జరిగిన సమావేశంలో, ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకోబడినారు. ఈ సమావేశంలో 60 మంది పంచాయతీ అధ్యక్షులు పాల్గొన్నారు. ఉదయగిరి, వరికుంటపాడు సమితి అధ్యక్షులు శ్రీ బి. వి. చలమారెడ్డి, శ్రీ చనెంకుల నరసింహం; ఉపాధ్యక్షులు శ్రీ జాఫర్ సాహెబు, శ్రీ చింతంరెడ్డి పిరారెడ్డిగారలు శ్రీ తిమ్మయ్యను అభినందిస్తూ మాట్లాడారు. శ్రీ తిమ్మయ్య తనను ఎన్నుకున్న అధ్యక్షులకు కృతజ్ఞత వెల్లడిస్తూ, తాలూకాలో గ్రంథాలయాల స్థాపనకు శాయశక్తుల కృషిచేయ గలనని హామీయిచ్చారు. నందిపాడు అధ్యక్షుడు శ్రీ తల్లపనేని అదెయ్య అందరికీ 'టీ' యిచ్చారు.

—ఒ. వి.

. . .

ఆత్మకూరు తాలూకాలోని పంచాయతీల ప్రతినిధిగా జిల్లా లైబ్రెరీ అథారిటీకి రేవూరు అధ్యక్షుడు,పట్టభద్రుడైన శ్రీ దేవిరెడ్డి నారాయణరెడ్డిగారు ఎన్నుకోబడినారు. ఈ ఎన్నిక 2 తేది జరిగింది.

—ఒ. వి.

—కొరవ 11 వ పేజీలో

నెర్రికాల్వకు మోక్షం!

ఎట్టకేలకు నెర్రికాల్వపనికి టెండర్లు పిలువబడినవి. టెండరుమొత్తం రూ 40 వేలు. శ్రీ దువ్వూరు జయరామరెడ్డిగారొక్కరే టెండరు దాఖలుచేసినట్లు తెలుస్తున్నది. నెర్రికాల్వక్రింద రైతులకు ఏనాటికైనా మోక్షంగలుగడం సంతోషం.

—యా. రా.

కాళంగి నీరు: రైల్వేశాఖకు సూచన

కాళంగికి ఇరువైపుల పూర్వం బొట్లబావులుండి తలముందులద్వారాను, కపిలల మూలంగాను నీరు పారించుకొని రైతులు రాగి, చిరడ, వేరుశెనగ వంటి పైర్లు పండించుకోవడం అనాదినుండి వస్తున్న సాంప్రదాయం. ఇటీవల విద్యుచ్ఛక్తిద్వారా పంపులుపెట్టుకొని పారించుకుంటున్నారు. రైల్వేశాఖ కాళంగిలో ఒకబావిత్రవ్వి వారి అవసరాలకు వినియోగించుకొంటున్నారు. తమబావికి పడమరవైపు రైతులుగూడా కాళంగినీరు వుపయోగించుకొంటున్నందున తమ అవసరాలకు చాలడంలేదని, కావున వుపయోగించవద్దని రైతులను కోరుచున్నట్లు తెలుస్తున్నది. రైల్వేశాఖ తమ బావికి నీరువచ్చుటకు వేసవిలో పైగా 10 వేలరూపాయలు ఖర్చుపెట్టి కాలువత్రవ్వకోవడం అలవాటు. ఈ 10 వేలలో కాల్వత్రవ్వడానికి ఖర్చయ్యేది 2, 3 వేలేనని, తక్కినది గుటకాయస్వాహాఅని ఆ వర్గాలలో వినబడేవదంతి. ఏటా ఇంత దుర్వ్యయంచేసేబదులు ఒక్కసారి రూ 50 వేలు ఖర్చుపెట్టి నదిలో 3 అడుగుల గోడ నిర్మిస్తే, నీటికరువుతీరి అటు రైల్వేశాఖకు, ఇటు రైతులకు ప్రయోజనకారిగా వుండగలదు. అనాదిగా సాగుచేసుకుంటున్న రైతులను వెళ్ళదరిమేబదులు ఈ శాశ్వతమైనపనికి పూనుకోవలసిందిగా రైల్వేశాఖను కోరుతున్నాము.

—యాగంటి రామలింగం.

సూళ్లూరుపేట తాలూకా నుండి రక్షణనిధి రూ 67,169 లు

ఇంతవరకు రక్షణనిధికి సూళ్లూరుపేట తాలూకాలో రూ 67,169 లు చేకూరినట్లు తెలుస్తున్నది. ఇందులో 29-12-62 వరకు నాయుడుపేట ప్రాంతంలో 15 వేలు, సూళ్ళూరుపేట సమితిలో 7 వేలు, మొత్తం 22 వేలు; 15-2-63 వరకు ఎకరాల దామాషాన రూ 30,000 లు; కమర్షియల్‌వాళ్ళ వసూళ్లు రూ 15,000 లు వున్నట్లు తెలుస్తున్నది.

—యా. రా.

ఉత్తర్‌ప్రదేశ్‌లోని అలీఘర్‌జిల్లాలో సాంద్రవ్యవసాయపథకం అమలుజరుగుతున్నది. పురానా అనేగ్రామంలో తన గోధుమపొలానికి రెండవసారి రసాయనిక ఎరువు చల్లుకుంటున్న ఒకరైతును పై చిత్రంలో చూడవచ్చు.

(వ్యాసం 8.వ పేజీలో చదవండి)

బొమ్మిరెడ్డిపల్లె కొట్లాట

భూమి వివాదఫలితం: స్త్రీ, పిల్లలతోసహా 9 మందికి గాయాలు

కనిగిరి తాలూకా బొమ్మిరెడ్డిపల్లెలో భూమి వివాదంలో 13 తేది జరిగిన కొట్లాటలో ఒకరికి కత్తిపోటు, నలుగురికి చేతులు విరిగి, మరొకరు చెట్టుకుకట్టబడి స్పృహ తప్పేవరకు కొట్టబడడం జరిగి, అందరూ కనిగిరి హాస్పిటలులో చేర్పబడి చికిత్స పొందుచున్నారని, సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరు ఆ గ్రామంవెళ్ళి విచారించి వచ్చారని తెలుస్తున్నది.

చిక్కిరెడ్డి బాలకోటయ్య, చిక్కిరెడ్డి యల్లమంద అనేవారు పూర్వంనుండి సాగు చేసుకుంటూ, దానిపై కొంత డబ్బు వ్యయపరచి మాగాణిగా మార్చుకొన్న భూమికి పట్టాగూడా పొందివుండినారని, ఆ పట్టా ప్రస్తుతం రద్దుగావింపబడి, వారు ప్రభుత్వానికి చేసుకొన్న అప్పీలుపై ఉత్తరువులు వచ్చేలోగా, ఆ గ్రామ హరిజనులకు సాగు చేసుకొనుటకు అనుమతి యివ్వడం, దానిపై

—కొరవ 11 వ పేజీలో

నిరుద్యోగులై పిచ్చివారిలా తిరుగుతున్న కనిగిరి స్వర్ణకారులు

కనిగిరితాలూకాలో రెండువందలకుటుంబాలు నిరుద్యోగులైనారు. బాగావున్న రోజులలోనే వీరికి భోజనమునకు గడవడం చాలా దుర్లభం. ఇప్పుడు వీరిస్థితి మరీ అధ్వాన్నంగావున్నది. కడుపుమాడిన పిల్లలతో పిచ్చివారిలా బజార్లలో తిరుగుతున్నారు. పైగా ఈ ప్రాంతములో వుండేవారు కరువువారు. గ్రామములోని కొందరు పెద్దలు చందాలు ప్రోగుచేసి కొంతవరకైనా ఆదుకొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. కాని ప్రయత్నములు ఫలించినట్లు కనుపడదు. త్వరలో ప్రభుత్వంవారు వారికి తగుపనులు కల్పించి, వారికి సహాయపడకపోయినచో చాలా కుటుంబములు ఆకలికి ఆహుతి కాగలవు.

—వై. వెంగయ్య.

కనిగిరితాలూకాకు భూమి తనఖాబ్యాంకు కావాలె!

—జానపాటి నారాయణస్వామి

వెనుకబడిన కనిగిరితాలూకా రైతాంగానికి దీర్ఘకాలిక పరపతి సౌకర్యాలు లేవు. అందువల్ల వడ్డీవ్యాపారులవద్ద అధిక వడ్డీలకు అప్పులు తీసుకొని కష్టనష్టములకు గురియగుచున్నారు. రైతులను వడ్డీవ్యాపారుల బారినుండి విముక్తులనుచేసి,అధికాహారోత్పత్తికి దీక్షతో పనిచేయుటకు తగు పరిస్థితులు కల్పించుటవసరం.

కనిగిరితాలూకాలోని అత్యధిక గ్రామాలను పొదిలి, కావలి భూమితనఖా బ్యాంకులక్రిందకు తీసుకోలేదు. అందువల్ల ఆ తాలూకాబ్యాంకుల ప్రయోజనం కనిగిరి తాలూకాకు ఏమాత్రంలేదు. కావున కనిగిరితాలూకాకు ప్రత్యేకంగా ఒక భూమి తనఖా బ్యాంకును ఏర్పాటు చేయవలెను; లేక కనిగిరి, కందుకూరు తాలూకాలకు కలిపి ఒకదానిని నెలకొల్పినా జరిగితే కనిగిరిప్రాంత రైతుల బాధలు చాలవరకు నివృత్తి కాగలవు.

ఈ విషయంలో ఉదయగిరి, కనిగిరి, కందుకూరు శాసనసభ్యులు శ్రద్ధవహించి రైతాంగానికి సహాయపడాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఈ బృహత్కార్య సాధనలో చంద్రశేఖరపురం ప్రాంత రైతాంగ సహకారం పూర్తిగా వుండగలదని మనవి చేస్తున్నాను.

కోట బడ్జెటు సమావేశం

—చందోడుకు ఉత్పత్తి, పెంపుడు కేంద్రాలు
—మొలగనూరుకు గ్రామీణ పశువైద్యశాల
—నాలుగు గ్రామాలకు క్రొత్తగా చెరువులు

కోట పంచాయతీ సమితి సర్వసభ్య సమావేశం 15 తేది శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి అధ్యక్షతన జరిగింది. అసిస్టెంటు కలెక్టరు శ్రీ ఆర్. ఎం. శాస్త్రిగారు గూడా హాజరై రక్షణ సమస్యలనుగూర్చి వుపన్యసించారు.

ఈ సమావేశంలో బి. డి. ఓ శ్రీ బి. డి. ఆల్ఫ్రెడ్‌గారిచే బడ్జెటు ప్రతిపాదింపబడి, ఏకగ్రీవంగా ఆమోదింపబడింది. సమితిప్రాంతంలో కోతులవల్ల పంటలు పాడవుతున్నవని, కావున శ్రద్ధవహించి వీటిబారినుండి పంటలను కాపాడవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ తీర్మానించబడింది. గూడలి బ్రాంచి రోడ్డును తారు వేయవలెనని—

చెందోడు మెయిన్‌రోడ్డుకు ప్రక్కన కృత్రిమ పిండోత్పత్తి కేంద్రము, గొర్రెల పెంపక కేంద్రము, పందుల పెంపక కేంద్రము, కోళ్ళ పెంపక కేంద్రాలను నెలకొల్పుటకు—

మొలగనూరులో గ్రామీణ పశువైద్యశాలను స్థాపించుటకు—

దుగరాజపట్నం, కొత్తులగుంట, చందోడు, కోడివాక, దుగ్గవరం గ్రామాలలో క్రొత్తగా మైనర్ ఇరిగేషన్ చెరువులు నిర్మించుటకు-గూడా తీర్మానించబడినవి.

ఇదేరోజు స్థాయి సంఘాల సమావేశాలు గూడా జరిగి పబ్లిసిటీవారులు, రైతులకు అప్పుల మంజూరు కార్యక్రమంగూడ నిర్వర్తించబడింది.

. . .

కోటసమితిలో పైలెట్ ప్రాజెక్టుస్కీము అమలుజరుపుటకు ప్రభుత్వం నిర్ణయించిందని, త్వరలో దీనికి ప్రణాళిక తయారై, పనులుగూడా ప్రారంభం కాగలవని తెలుస్తున్నది.

—ఒ. వి.

వరికుంటపాడు సమితి

తూర్పు రొంపిదొడ్లలో వెదురు, పేము వస్తువుల ఉత్పత్తి శిక్షణకేంద్రానికి బి. డి. ఓ. శ్రీ ఎస్. వి. రమణరావుగారు ప్రారంభోత్సవం గావించారు. సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ చనెంకుల నరసింహం అధ్యక్షత వహించారు. యిలాంటి చిన్నపరిశ్రమల స్థాపనే గ్రామాభ్యుదయానికి మార్గమని పరిశ్రమల విస్తరణాధికారి శ్రీ ఎన్. దేవ

—కొరవ 11.వ పేజీలో

పంటలకు పట్టే చీడలు—తెగుళ్ళను
అమోఘముగా - మితవ్యయంతో సులభముగా నివారించుటకు
MICO
మైకోవారి చీడల—తెగుళ్లమందులను వాడండి
డి. డి. టి. బి. హెచ్. సి., లిండేన్, ఎండ్రిన్, క్లోర్‌డేన్, హెప్టాక్లర్ మలాథియన్, థియోడాన్, రాగి మిశ్రమములు, గంధకములకు సంబంధించినఔషధ ప్రయోగాలకు ఈ క్రిందివారితో సంప్రతించండి.
ది మైసూర్ ఇన్‌సెక్టిసైడ్స్ కంపెనీ,
31-ఏ, నార్తుబీచ్ రోడ్ - మద్రాసు-1.

నెల్లూరు నలుమూలల్లో

విమర్శకుడు

శ్రీ జి. కె. రెడ్డి

'టైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియా' ప్రత్యేకవిలేఖరిగా ఇంగ్లండు, అమెరికా, రైనాలలో పనిచేసి, ప్రస్తుతం ఆ పత్రిక ఢిల్లీ కార్యాలయ ప్రధానాధికారిగా వుంటూ, ఇటీవలలో జిల్లా లోనేగాదు, రాష్ట్రంలోనే వున్నతస్థితికి వచ్చిన జర్నలిస్టులలో ఒకరు చెప్పుకోదగిన శ్రీ జి. కె. రెడ్డి సకుటుంబంగా స్వస్థానమైన నెల్లూరుకు వచ్చి, పక్షంరోజులుండి, తిరిగిపోవు సందర్భంలో, వారిని 16 తేది ఉదయం 'జమీన్ రైతు' అభిమాన పూర్వకంగా, ఆడంబర రహితంగా అల్పాహార విందుతో సత్కరించింది. ఈ విందుకు స్థానిక పత్రికా రచయితలేగాక, శాసన సభ్యులైనా, రాజకీయ వాదిప్రైనా జర్నలిస్టు తెగ క్రిందకుగూడా వచ్చే శ్రీ.సి. కొండయ్య ప్రభృతులుగూడా విచ్చేశారు.

భారత రాష్ట్రనిలో వుంటూ వున్నత వర్గాల పరిచయంతో గడించినఅనుభవము, విషయపరిజ్ఞానంతో శ్రీ జి. కె. రెడ్డి నుండి పత్రికల మిత్రులు అనేక విషయాలు తెలుసుకున్నారు.

సుదీర్ఘ రాష్ట్రేతర జీవితంతో శ్రీ జి. కె. రెడ్డి తెనుగుగూడా క్రమంగా మరచిపోతున్నట్లున్నది. మాట కొతుకుపడుతున్నది. కాని వున్నతస్థితికి పోయేకొలది వారిలో నమ్రత హెచ్చుతుండడం సంతోషకరమైన విషయం.

కమ్యూనిస్టుల కరపత్రం

శివారెడ్డిపై జరిగిన దౌర్జన్యానికి సంబంధించి కోవూరు తాలూకా కమ్యూనిస్టు పార్టీ ప్రకటించిన కరపత్రం పోస్టులో మాకు భద్రంగా చేరింది. దానితోపాటు మరొకటిగూడా అందినది.

తమ పత్రికలో చేసిన ప్రకటనను, దివరన స్వల్పసవరణ గావించి, కరపత్రాల రూపంలో ప్రకటించారు వీరు. పత్రికలో పడినతర్వాత, తమ దౌర్జన్యపు వార్తను ప్రకటించింది ఒక్క జమీన్ రైతే గాదని, దేశంలోని అన్నిపత్రికలూ ప్రముఖంగా ప్రకటించాయని వీరికెవరో చెప్పినట్లుంది, దానిపై ఆ స్వల్పసవరణగావించివుంటారు. ఇంతకూ ఆ కరపత్రంలో శివారెడ్డి అటువంటివాడు, ఇటువంటివాడు అని ఆరోపణలు చేసినారేగాని, అతనిపై తమవారు దౌర్జన్యం జరపలేదని పార్టీ అందులో ఖండించలేదు. తమ వ్యతిరేకిపై అపనిందలు వేసి, వాటిచాటున తమ అకృత్యాలను కప్పిపుచ్చుకో ప్రయత్నించడం, కమ్యూనిస్టులకు క్రొత్తవిద్యగాదు, అనాదిఅలవాటే. వాస్తవాన్ని ప్రకటించిన జమీన్ రైతుమీద ఆ క్రోధం వెళ్లగ్రక్కబడులు, తప్పుచేసిన తమవారిని వీరు మందలించగలిగితే ఎంత పెద్దమనిషితనంగా వుండేదో ఆలోచించండి.

జిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘం ఎక్కువ శ్రద్ధ చూపివుండవలసిన సమస్యయిది. ఎదటివాడిని తన్నువచ్చిన తనవారికి అండగా నిలబడున్నది వారి పార్టీ. తన్నులు తిన్న తనవారికి, తమవారికి ఆత్మవిశ్వాసాన్ని కల్గించేవనికి జిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘం పూనుకోలేకపోయింది. శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డి, శ్రీ వల్లభరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి, శ్రీ కోడూరు శ్రీనివాసులురెడ్డి, ఇంకా ఇతర కాంగ్రెస్‌వాదులు ఆ గ్రామంవెళ్లి, అచ్చట కాంగ్రెస్‌వాదులనుకునేవారి వీపు తట్టివస్తే ఎంత బాగుండేది? అధికార దుర్వినియోగం చేయమనేదిగాని, తిరుగా దౌర్జన్యానికి పురికొల్పమనేదిగాని మా వుద్దేశ్యంగాదు. కాంగ్రెస్‌వాదులుగా వారి కనీస ధర్మాన్ని గుర్తుచేయడమే మా ఈ సూచనవుద్దేశ్యం.

బంగారు అంగళ్ల మూత

లక్ష్మీకళలు ఐదులు, వీకటి కాంతి విస్తున్న నెల్లూరు బంగారు అంగళ్లు, శ్రీ మొరార్జీదేశాయ్ నిర్దయాపూర్వకమైన బంగారు నిర్బంధాలకు నిరసనగా, 19 తేది మూతబడినవి. అరోజు ఆ బజారు కళాహీనమైనది. నెల్లూరులో 50కి పైగా నగల అంగళ్లు వున్నవి.

14 తేది 500 మంది స్వర్ణ కారులు శాసనసభ్యుడు శ్రీ జి. సి. కొండయ్య అధ్యక్షతన సమావేశమై, తమకష్టాలనుగూర్చి కలెక్టరుకు నివేదించాలని తీర్మానించారు. శ్రీయుతులు పువ్వుకాయల నారాయణస్వామి, కీపూటి పెరిస్వామి, కంది గోవిందస్వామి, నెలూరు సుబ్బరాయులు ప్రభృతులు స్వర్ణకారులపక్షాన సానుభూతిగా ప్రసంగించారు. ఈ సంఘానికి శ్రీ జి. సి. కొండయ్య గౌరవాధ్యక్షులుగ; శ్రీ గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డి, నెలూరు సుబ్బరాయులు గౌరవఉపాధ్యక్షులుగ; పట్నం పరేశాచారి అధ్యక్షులుగ; ఆర్. దేవదానం ప్రధాన కార్యదర్శిగ; దువ్వూరు శేషయ్య సహాయ కార్యదర్శిగ; కంది గోవిందస్వామి కోశాధికారిగా ఎన్నుకోబడినారు.

తీర్మానానుసారం 15 తేది శ్రీ కొండయ్య నాయకత్వాన కలెక్టరు వద్దకు రాయబారం పోయారు.

మైపాడు బస్సు క్రింద యువకుని దుర్మరణం

19 తేది ఏ. పి. ఎ. 1420 మైపాడు బస్సులో నెల్లూరునుండి కొత్తూరుకు పోయిన మల్లి పెదరామయ్య, బస్సు ఆగక ముందే దిగినందున, వెనుక చక్రాలు ఎక్కి దుర్మరణం పాలైనాడని తెలుస్తున్నది. ఇందులో డ్రైవరు తప్పేమీలేదని సదరు రామయ్య చెప్పాడంటారు.

సర్వేపల్లి ఎలక్షన్ దావా

20 తేదితో రెస్పాండెంటు శ్రీ నేమారెడ్డి వెంకురెడ్డిగారికి సంబంధించిన 105 మంది సాక్షుల విచారణ పూర్తి అయింది. 105వ సాక్షిగా శ్రీ వెంకురెడ్డిగారే సాక్ష్యమిచ్చారు. 21 నుండి తిరుగా శ్రీ వంగల్లు కోదండరామరెడ్డి వర్గంవారి ఎదురువాదం ప్రారంభమై జరుగుతున్నది.

కొండాయపాళెం అధ్యక్షుని తొలగింపు

నెల్లూరు తాలూకా కొండాయపాళెం పంచాయతీ అధ్యక్షుడు శ్రీ పొర్ల వెంకట సుబ్బారెడ్డిని ఆ పదవినుండి తొలగిస్తూ ప్రభుత్వం వుత్తరువుచేసింది. షుమారు 16 వేల రూపాయల పంచాయతీ ధనాన్ని దొంచేసాడని, అధికార్లువస్తే లెక్కలు చూపకుండ నిరాకరించాడని వీరిమీద ఆరోపణలు. ఈ తొలగింపు ఉత్తరువు ఫిబ్రవరి 15 నుండి అమలుకు వచ్చింది.

కలరా: 4 చావులు

నెల్లూరు టవున్‌లో ఇద్దరు, నార్తుమోపూరులో ఇద్దరు ఈ వారంలో కలరాకు గురియై, టవున్‌లో ఒకరుమాత్రం మరణించారు. అంతే జిల్లామాత్రం పూర్తిగా కలరావ్యాధినుండి విముక్తమైనదన్నమాట.

నెల్లూరు బజారు

పాత మొలగొలుకులు పుట్టి రూ.	370-00
క్రొత్తవి (డెలివరి) ,,	305-00
క్రొత్తవి జి. బి.	320-00
శేనగ	275-00
పాత మొ. బియ్యం 166 పా.	52-00
(క్రొత్తవి) ,,	41-50
ఉలవలు క్రొత్తవి తూము 1-కి	27-00
పచ్చపెసలు	25-00
నల్లపెసలు	30-00
మినుములు	40-00
కందులు	30-00

మాగాణిభూమి విక్రయించబడును

నెల్లూరు B-11-లో చేరిన బలిజపాళెం మిట్టమూలాత పూర్వలో యుండు 7—22 సెంట్లు మాగాణిభూమి విక్రయించబడును. వివరములకు:-

పి. రమణారెడ్డి,
నెం. 277 రు, పాతపోస్టుఆఫీసు వీధి; నెల్లూరు.

నెల్లూరు సబ్ జడ్జి కోర్టులో

E. P. No. 97 of 1960.

O. S. No. 155 of 1949.

The Premier Bank of India Ltd., Nellore Represented by the Liquidators: C. Ramakrishna & another

—వాదులు-D. H. R.

(2) M. M. Hussain Farookhin alias Chan Basha

—ప్రతివాది-J. D. R.

వేలం ప్రకటన:-

ఈ నెంబరున "బి" షెడ్యూలు వాఖలా ప్రతివాది తాలూకు స్థిరాస్తిని ఈ కోర్టువారి ద్వారా 4-3-63 తేదిన బహిరంగమైన యాలము జరుగబడును.

బి-షెడ్యూలు:-

నెల్లూరుగ్రామం, నెల్లూరు 1-వ డిప్టి, నెల్లూరుటవున్ నాగులమిట్టరోడ్డు దక్షిణపు ప్రేడిలో 2-వ ప్రతివాదికి హక్కు అనుభవములు గల వేంబాడుగ స్థలము నెం కు మాత్రము హద్దులు:- [తూ] సున్నపుంట్టి వెంగన్న వగైరాలకు విక్రయమైయున్న స్థలం [ప] వాక్కు [ద] S. అహమ్మదు ఖాన్, S. అబ్దుల్లాఖాన్‌గార్ల స్థలం [ఉ] నాగులమిట్టరోడ్డు. ఈ హద్దులలోని సాదాగరు అహమ్మదుఖాన్ వగైరాలు శాశ్వత కవులు షరత్తుల ననుసరించి కట్టించుకొని వుంటే సినిమాహాలుయొక్క అడుగుభాగము 0-88 1/6 సెంట్లు భూమికి సంవత్సరము 1-కి రూ. 170/- లు వేలబాడుగను సాదాగరు అహమ్మదుఖాన్ వగైరాలవలన 2-వ ప్రతివాది తీసుకొని అనుభవించే హక్కున్నూ, సదరు భూమియందు ప్రతివాదికి గల హక్కులున్నూ.

—సర్కారుపాట రూ. 25,000/- లు.

-కె. శంకరం,

21-2-63. వాదుల అడ్వకేటు.

యుద్ధకృషిని భగ్నపరచే కమ్యూనిస్టుల కరపత్రం

జిల్లా రక్షణ సంఘంలో శ్రీ రాఘవయ్య ప్రస్తావన: చర్య తీసుకుంటామని కలెక్టరు

నెల్లూరుజిల్లా దేశరక్షణసంఘ సమావేశం 18 తేది కలెక్టరు శ్రీ ఎం. వి. రాజగోపాల్ అధ్యక్షతన జరిగింది.

శ్రీ రాజగోపాల్ నిధిసేకరణలో ఇంతవరకు జరిగినకృషిని సమీక్షిస్తూ, 30 లక్షలకుగా ఇప్పటికి సగంమాత్రమే వసూలయినవని, ఈ నెలాఖరులోగా చాలవరకు వసూలుచేసి, మార్చిలో పూర్తిచేయగలమని, దానికి సభ్యులందరూ ప్రత్యేకశ్రద్ధతో కృషిచేయాలనికోరారు. పరిషత్తుఅధ్యక్షుడు శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డిగారి సహకారాన్ని అభినందించారు. రక్షణనిధికి బద్ధ్రంగానే విరాళాలు సేకరిస్తున్నామని, ఇకముందు గూడా బద్ధ్రంగానే వుండగలదని వారు చెప్పారు. సేకరణ సౌలభ్యానికి వివిధ శాఖాధికారులకు పరిమితి నిర్ణయించామని చెప్తూ, వారుగూడా తమ పనిని త్వరలో పూర్తిచేయాలని కోరారు. ధరల అదుపులో నెల్లూరు చేర్మెన్ శ్రీ లక్ష్మణగుప్త కృషిని, కోటనమితి సమర్థనీయమైన సేవను కలెక్టరు స్పేహ వుదహరించి ప్రశంసించారు.

సభా ప్రారంభంలో శ్రీ వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు, రక్షణనిధిని నిర్బంధంగా వసూలు చేస్తున్నారని ఆరోపిస్తూ కోవూరుతాలూకా కమ్యూనిస్టుపార్టీ ప్రకటించిన ఒక కరపత్రాన్ని కలెక్టరుదృష్టికి తెస్తూ, అందులోని కొన్నివిషయాలు యుద్ధకృషిని భగ్నపరచేవిగా వున్నవని, అందువల్ల వారిమీద చర్యతీసుకోవాలని కోరారు.

జిల్లా కాంగ్రెస్అధ్యక్షుడు శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డి మరికొందరు సభ్యులు, దీనిపై తమ అభిప్రాయాలు వ్యక్తంచేస్తూ, ఈ కరపత్రానికి రక్షణసంఘం జవాబివ్వవలసిన అవసరంలేదని, ప్రభుత్వమే చర్యతీసుకోవాలనికోరారు. కలెక్టరు శ్రీ రాజగోపాల్ కరపత్రం విషయంలో శ్రీ రాఘవయ్య వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయంతో ఏకీభవిస్తూ, కమ్యూనిస్టులపై తగు చర్య తీసుకోగలమని హామీయిచ్చారు. —మా. వి.

600 బ్రాంది బుడ్లు!

16 తేది సాయంకాలం నెల్లూరు రాయజివీధిలోని మాగుంట రాఘవరెడ్డి కంపెనీలో లెక్కకుమించివున్న షుమారు 600 బీర్, బ్రాంది, విస్కీ సీసాలు, ప్రొహిబిషన్‌శాఖ డిప్యూటీ కమిషనర్ శ్రీ ఎస్. వి. హమీద్‌రజాగారి అధ్వర్యంలో, పట్టుకోబడినవి. ఈ సీసాలను గోతములలోకట్టి నాలుగు ఒంటెద్దుబండ్లలో తీసుకపోయారు. పట్టుబడిన ఈ సీసాల విలువ షుమారు రూ 20,000 లు వుండవచ్చునని తెలుస్తున్నది.

శ్రీ రాఘవరెడ్డి బదోకి మద్యంలో లైసెన్సువున్న వ్యాపారి. రాఘవరెడ్డి అరెస్టుగావింపబడి, జామీనుపై విడుదల చేయబడినట్లు తెలుస్తున్నది. —మా. వి.

గూడూరు మహిళామండలి త్యాగరాజోత్సవాలు

శ్రీ బాలమురళీకృష్ణ పాటకచ్చేరి

గూడూరులో ఆంధ్రమహిళా మండలివారు ఈనెల 4 తేదినుండి 7 వ తేది వరకు శ్రీ త్యాగబ్రహ్మ 111 వ వార్షికోత్సవాలను బహువైభవంగా జరిపారు.

కార్యదర్శిని శ్రీమతి పి. యస్. లక్ష్మి మదనమోహన్‌గారి స్వాగత వచనాలతో కార్యక్రమం ప్రారంభమైంది.

4 వ తేది తన ప్రారంభోపన్యాసంలో, జస్టిస్ డాక్టర్ సుంకర రామచంద్రరావుగారు, 2440 కృతుల రూపంలో రామాయణాన్ని బోధించిన గాయక సార్వభౌముడు శ్రీ త్యాగరాజస్వామి మహిమాన్విత సందేశాలను వ్యక్తంచేసారు.

మండలి అధ్యక్షురాలు శ్రీమతి బేవెట్టి వెంకటసుబ్బమ్మ గారిని తదితర కార్యవర్గమును అభినందిస్తూ మండలి అభివృద్ధిని వివరించారు. మహిళలు దేశరక్షణ కార్యక్రమాలకు విరివిగా విరాళాలివ్వాలని విజ్ఞప్తి చేసారు. కవయిత్రి శ్రీమతి సుంకర మణి రామచంద్రరావు శ్రీ త్యాగరాజునుద్దేశించి రచించిన 'అభినందమాల' పద్యరత్నములను రేడియో ఆర్టిస్టు శ్రీ జి. కె. సుబ్రహ్మణ్యంగారు కర్ణపేయంగా పఠించారు.

తదనంతరము ప్రసిద్ధ గాయకులు శ్రీ మంగళంపల్లి బాలమురళీకృష్ణగారి పాటకచ్చేరి జరిగి, శ్రోతలను ఆనందోలికలలో వూపింది. ప్రక్కవాయిద్యాలు శ్రీ అన్నవరపు రామస్వామి (వైలిన్), శ్రీ దండమూడి రామమోహనరావు (మృదంగం).

కచ్చేరి అనంతరం శ్రీ జి. కె. సుబ్రహ్మణ్యం శ్రీ బాలమురళీకృష్ణను సదస్యులకు పరిచయంచేస్తూ వారి గాన మాధుర్యాన్ని విశేషంగా అభినందించారు.

5 వ తేది విద్వాన్ శ్రీ ఎస్. పి. ఆర్. విఠల్‌రావు; 6 వ తేది ఎ. ఐ. ఆర్. ఆర్టిస్టు శ్రీ శ్రీనివాసులు, శ్రీమతి కృష్ణవేణిగార్ల వీణావాయిద్య కచ్చేరీలు; 7 వ తేది గూడూరుపట్టణ విద్యార్థినులు ఓ. రోహిణి, వి. శశికళ, యస్. శోభ తదితరుల భరతనాట్య ప్రదర్శనలు పౌరులనెంతో ఆకర్షించాయి.

రిటైర్డు హెడ్‌మాష్టరు శ్రీ యస్. రామచంద్రరావుగారు త్యాగరాజోత్సవాలను సమర్థనీయంగా నిర్వహించినందుకు మండలిని అభినందించారు. కార్యదర్శిని శ్రీమతి లక్ష్మిమదనమోహన్ సదస్యులనుండి వసూలుచేసిన రూ 45 లు రక్షణనిధికి సమర్పించారు.

కనిగిరిబస్ ప్రమాదం

డ్రైవరు మరణం

21 తేది ఉదయం 5-30 గంటలకు నెల్లూరులో బయలుదేరిన పకీరియావారి కనిగిరి బస్సు (ఎ. పి. ఎ. 1241), వింజమూరు సమీపంలోని తూటుకూరువద్ద ప్రమాదానికి గురియై, ఆ బస్సు డ్రైవరు కాలేషా దుర్మరణంపాలైనాడు. మరికొంతమంది ప్రయాణీకులకు గాయాలు తగినట్లు తెలుస్తున్నది.

మెయిన్‌ప్లేటు విరిగినందున ఈ ప్రమాదం జరిగినట్లు చెప్తున్నారు.

ఉపాధ్యాయుని మృతి

సి. వి. ఎం. హైస్కూలు ఉపాధ్యాయుడుగా 30 సంవత్సరాలు పనిచేసి మంచిపేరు పొందిన శ్రీ కె. ఎల్. రాజరత్నం 15 తేది స్వర్గస్థులైనారు.

'ప్రెసిడెంటు పట్టయ్య' నాటకాన్ని శ్రీ శేబాల లక్ష్మీనరసారెడ్డికి అంకితమిస్తున్న రచయిత శ్రీ కొండేటి సుబ్రహ్మణ్యం.

ఆర్.ఎల్.రెడ్డి పునర్వివాహం!

"ప్రెసిడెంటు పట్టయ్య" కృతి సమర్పణోత్సవం

నాటక రచయిత, నటుడు శ్రీ కొండేటి సుబ్రహ్మణ్యం, తాను క్రొత్తగా రచించిన 'ప్రెసిడెంటు పట్టయ్య' నాటకాన్ని శ్రీ శేబాల లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారికి అంకిత మిచ్చారు. ఈ కావ్య కన్యాదాన మహోత్సవం 17 తేది నెల్లూరు పురమందిరంలో, ట్రెయినింగు కాలేజి ప్రిన్సిపాల్ డాక్టరు శ్రీపాద గోపాలకృష్ణమూర్తిగారి అధ్యక్షతన జరిగింది.

నాటకాన్ని ఆవిష్కరిస్తూ, శాసనసభ్యుడు శ్రీ బి.సి. కొండయ్య, స్వార్థము, అమాయకత్వము మూర్తీభవించిన పంచాయతీ అధ్యక్షుడు పట్టయ్యపాత్ర చాల సహజంగా రూపకల్పన చేయబడిందని ప్రశంసించారు. ఈ నాటకంలో పాత్రాభినయ నటీవంగా వుండ డమేగాక, ప్రబోధాత్మకంగాగూడా వున్నదన్నారు డాక్టరు గోపాలకృష్ణమూర్తి. శ్రీయుతులు బండి సురవారెడ్డి, ఎర్ల వల్లి వెంకటేశ్వర్లుగారలుగూడా నాటకాన్ని, నాటకకర్తను అభినందిస్తూ మాట్లాడారు.

కావ్యకన్యను శ్రీ లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారి చేతిలోపెడుతూ, కర్త శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యం, అమెను ప్రేమతో చూడుకోమన్నారు. శ్రీ లక్ష్మీనరసారెడ్డి కావ్యకన్యను కృతజ్ఞతతో స్వీకరిస్తూ, తాను వూహించని పునర్వివాహవకాశాన్ని శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యం కల్గించాడని చమత్కరిస్తూ మాట్లాడారు.

తర్వాత 'ప్రెసిడెంటు పట్టయ్య' నెల్లూరు నటీనటసమాఖ్యవారిచే ప్రదర్శింపబడింది.

నాటకాన్నిగూర్చి

రచననుగూర్చి ముందు ఒకమాట:- నెల్లూరు భాషతో పట్టయ్యపాత్రకు జీవం పోశాడు రచయిత. 'ఓ'కు ఎన్ని వంకరైనది తెలియని పట్టయ్యవోటి ప్రబుద్ధులు పదవులకొరకు విఫలంగా ఆరాటపడేది, అవహాస్యం పాలయ్యేది సహజంగా చిత్రించాడు.

ఇక ప్రదర్శనాన్నిగూర్చి:- పట్టయ్యగా శ్రీ కొండేటి నటించాడు. బాగా రాణించాడు. పట్టయ్య అమాయకతను అభ్యాసం చేసుకొని సునాయాసంగా పనులు చక్కబెట్టుకునే రాజగా సత్యమూర్తి, అత్యుత్సాహా వెలిబుచ్చినా, పరవాలేదనిపించుకున్నాడు. రమణగా శాదర్‌లో శాస్త్రవేతనం, సంభాషణాపాటవం, నటనలో కంటిన్యూయిటీ లోపించాయేమో అనిపించింది. నళిని పాత్రను కుమారి రేవతి మెరుగులు దిద్దలేకపోయినా, వున్నదాన్ని పేలవం చేయలేదు. అది పదివేలు. అందరికంటే చెప్పుకోదగింది, నాటకానికి ప్రాణం పోసింది పోలయ్యలో పరకాయ ప్రవేశం చేసిన సుబ్బరాయులు. సంగీతం శ్రావ్యంగా వుండినది. దర్శకత్వం మరికొంత అనుభవపూర్వకమైనదైతే ప్రేక్షకులను ఆస్తే ఆకట్టుకోగల పాపులర్ నాటకంగా 'ప్రెసిడెంటు పట్టయ్య' ప్రచారరణను పొందగలదు.

—మా. వి.

మనదేశం

(2 వ పేజి తరువాయి)

ఎలాంటి ఆక్షేపణా లేదు. అలాంటిదానికి వారు స్వాగతమిస్తారు. దానిని ప్రతాపంతోయంగా ప్రచారంచేస్తారు. ఇంకొకవర్గ సహాయమన్నప్పుడే వారికి గొంతుపట్టుకుంటుంది. పీ త క ల లన్నీ వస్తాయి. మన స్వేచ్ఛను, స్వరాజ్యాన్ని హరించేదిగా దానిని చిత్రించి విష్మప్రచారం చేస్తారు. కమ్యూనిస్టులకు కావలసింది మనదేశ శ్రేయంగాదు, మన దేశరక్షణగాదు. తమ రాజకీయ మతపిశాలకు మనం దాసోహం కావడం వారి అభిమతం. వారు ఏది ఆలోచించినా అదృష్టినుండి మాత్రమే ఆలోచిస్తారు. చైనాదాడికి మనంగురియైతే వారికి బాధలేదు, చైనాచేతిలో మనం చితికిపోతే వారికి చింతలేదు; కాని మనం మిత్రుల సహాయాన్ని అపేక్షించి,దేశరక్షణకు పూనుకోవడం మహాపరాధం!

మనం పశ్చిమరాజ్యాలనుండే సహాయాన్ని స్వీకరించవలెబటంలేదు. మన దేశ రక్షణకు పశ్చిమరాజ్యాలతోపాటు, కమ్యూనిస్టురాజ్యాలకుగూడా విజ్ఞప్తి చేశాం. కాని అవశ్యమయంలో పశ్చిమరాజ్యాలవారు వచ్చి మనలను కాపాడారు; రష్యావంటి కమ్యూనిస్టురాజ్యాలు గుడ్లు అప్పగించి, నీతులుచెపుతూ, చైనావల్ల మనం పరాభవించబడుతుంటే చూస్తూ పూరుకున్నవి. ఎప్పుడో జరిగిన మిగ్గుల వాగ్దానంలో స్వల్ప భాగమైనా, చైనా పెకింగుచైపుకు తిరుగుముఖం పట్టేవరకు, నెరవేర్చుతారేజనేది ఈసందర్భంలో ఎవరూ మరచిపోలేరు.

వైమానిక సంరక్షణకు సంబంధించిగాని, లేక మరేవైనసహాయానికి సంబంధించిగాని, రహస్యమేమీలేదు. స్పష్టంగా మనకు కండ్లకు కనబడుతున్న విషయమే యిది. మన దేశరక్షణకు అవసరమైన స్థోమత మనకున్నదా? లేదు. లేకపోవడమేగాదు, సమీప భవిష్యత్తులో అది చేకూరే అవకాశాలుగూడా లేవు. ఆశక్తి మనకు కలిగి, మనకాళ్ళమీద మనం నిలబడగలిగేవరకు, మిత్రుల సహాయాన్ని స్వీకరించి దేశాన్ని అన్నివిధాల రక్షించుకోవడం, అభివృద్ధి చేసుకోవడం మన దృష్టిలో ప్రధానం; అది మన కర్తవ్యం. పశ్చిమరాజ్యాలనుండి సహాయం స్వీకరించకుండడం కమ్యూనిస్టుల దృష్టిలో ముఖ్యం. దేశానికి ఏది హితమో పాఠకులకు స్పష్టం.

రైల్వే బడ్జెటు

1963-64 రైల్వేబడ్జెటు ప్రయాణీకులపై అదనపుభారాన్ని వేయకుండా, సౌమ్యంగా వున్నది. ప్రయాణీకులపట్ల రైల్వేమంత్రి చాల ఔదార్యాన్ని ప్రదర్శించినట్లే మనం భావించాలె.

అయితే సరకులరవాణామీద, పార్సిళ్ల మీద అదనంగా 19 కోట్ల రూపాయల ఆదాయం రాగల సర్‌చార్జిహెచ్చింపు మాత్రం జరిగింది. సరకులలో రక్షణ, తపాలా, రైల్వేలకు సంబంధించినవాటికి; పార్సిళ్లలో కూరగాయలు, పాలు, వార్తాపత్రికలకు ఈ సర్‌చార్జిహెచ్చింపు వర్తించదు. అత్యవసరపరిస్థితిదృష్ట్యా అదనపు ద్రవ్యం చేకూర్చవలసివున్నందున ఈ సర్‌చార్జి పెంచడంజరిగిందని రైల్వేమంత్రి వివరించారు. ఇదివరకు సర్‌చార్జి లేనివాటిమీద నూటికి 5 పాళ్ళు ఇదివరలో నూటికి 5 పాళ్ల వున్నవాటిమీద అదనంగా 4.75 పాళ్ళు; పార్సిళ్ళకు రూపాయకు 10 న.పై. సర్‌చార్జి విధింపబడుతుంది.

సర్‌చార్జి పెంపకంమూలంగా చేకూరే 19 కోట్లతోసేరి, రాగల సంవత్సరంలో రైల్వేలమూలంగా 599 కోట్ల 69 లక్షల రూపాయలు ఆదాయం రాగలదని; అందులో 475 కోట్ల 58లక్షలు ఖర్చులక్రింద పోను, 93 కోట్ల 11 లక్షలు సాధారణ నిధులక్రింద జమకట్టగా, నికరంగా 31 కోట్ల రూపాయలు మిగులుతేలునట్లు అంచనా వేయబడింది. గతసంవత్సరంలో (1962-63) నికర మిగులు 23 కోట్ల 20 లక్షలరూపాయలు. రాగల సంవత్సరంలో ఒక్క ప్రయాణీకులవల్లనే 172 కోట్ల 50 లక్షలు ఆదాయం రాగలదని అంచనా. ఇది గతసంవత్సరంమీద 5 కోట్ల 25 లక్షలు యెక్కువ. ప్రయాణీకుల వల్ల అంతనాకంటే ఆదాయం ఎక్కువయ్యే అవకాశం లేకపోలేదు.

రైల్వేబడ్జెటునుగూర్చి తర్వాత సమగ్రముగా పరిశీలించుకుందాం; ప్రస్తుతానికి ప్రయాణీకులమీద దయజూపినందుకు మాత్రం శ్రీ స్వరణ్ సింగ్‌నుఅభినందిస్తాం.

రఘురామయ్య

(వెంటటి పేజీకొరవ)

యిప్పుడు, యేమిచేస్తారో చెప్పడానికి వీలుగాదు.

శ్రీ రఘురామయ్య పేరు బయటకు పొక్కేసరికి మంత్రివర్గీయులలో యేర్పడు తుందనుకునే గండి పూడిపోవటమేగాక, మంత్రివర్గీయులంతా మహైక్యమైపోగలరని, అవిధంగా మాకీ మంత్రివర్గీయుల కృషికి పురిట్లోనే సంధికొట్టవచ్చునని ఒక అసెంబ్లీ సభ్యుడు యం. యల్. ఏ. క్వార్టర్సు లాన్సులో అంటున్నాడు!

పంచాంగం

గురు పడమరదిశ అస్తమయం

ఫిబ్రవరి 27 తేది మొదలు ఏప్రెల్ 3 తేదివరకు గురుమూఢము. ఇందు శుభకర్మ వర్జ్యం.

ముహూర్తం

ఫిబ్రవరి 25 తేది రాత్రి తులాలగ్నం మంచిముహూర్తం.

ఫిబ్రవరి తిథులు

23 శని	చతుర్థి	ఉ. 9-37 గం.వ
24 ఆది	అమావాస్య	
		ఉ. 8-12 గం.వ
25 సోమ	ఫాల్గుణ శుద్ధ పాడ్యమి	
		ఉ. 6-26 గం.వ
	విదియ	తె. 4-46 గం.వ
26 మంగళ	తదియ	రా. 1-50 గం.వ
27 బుధ	చవితి	రా. 11-18 గం.వ
28 గురు	పంచమి	రా. 8-42 గం.వ

మార్చి తిథి

1 శుక్ర	షష్ఠి	సా. 6-14 గం.వ

—నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి.

శివారెడ్డి పద్యాలు

కరపత్రం

కమ్యూనిస్టుపార్టీ కరపత్రమేసింది
నిన్నుగూర్చి ఏదో నిందమోపి?
మాకు క్రొత్తగాదు మామూలువిషయాలు
కల్లబొల్లికూతల్ కడుపుమంట.
ధనికవర్గమునకు దాసుణ్ణిగా వొప్పు
వొప్పుతప్పులుంటె వుండవచ్చు
నే గులాము గాను నీలాగు రష్యాకు,
సేవకుణ్ణిగాను చైనకెయిక.

జిల్లాకలెక్టర్

రాత్రిపగలు తిరిగి రాజగోపాలన్న
నచ్చచెప్పి ప్రజకు పగలుకట్టు
తీసుకొచ్చి రాతిప్ప బోస్తున్నాడు
యుద్ధనిధికి మనిషి ఒక్కడండి!

పరిషత్తు ఛేర్మెన్

ఛేరుమేనుగారు చిక్కిపొయ్యెన్నారె
ఎఱువు వచ్చినారె ఎందువలన?
మాకు పాల్గుణాల్లో మంత్రబంతదివాళ్ళ
తరుగుతారు నలుపు దిరుగుతారు.

ఆంధ్ర ముఖ్యమంత్రి

కలిగినోళ్ల జుట్టు కత్తిరించేస్తారు
మట్టసంగ ముఖ్యమంత్రిగారు!
మంగళోడ్డా పట్ల మరికాస్త లాభంర
ఖర్చుమిగిలిపోవ్చి కలుపుకాలమె!

చైనా ఎఱ్ఱ పురుగు

ఎఱ్ఱనైన పురుగు యిప్పుడెలాగుండి?
యిండియాలొ తెక్కలిరిగిపొయ్యి
ముండమునుగుబెట్టి మూలగూర్చోనుండి
పుల్లకొచ్చి పొట్ట పూసికాళ్ళ.

మద్రాసు ఫోటో

ఆంధ్రసినిమతార్ల అటుప్రక్క యిటుప్రక్క
మధ్య గోపలయ్య మంత్రివరుడు!
తీసినారు ఫోటో అనన్నిదేళమ్ము
కనులగాంచి మనసు కలతకొందె.
పండితుండుగాని పరుతుణ్డుగాని
త్యాగిగాని గొప్ప యోగిగాని
ఎంతపోతుగాని ఏగిరిగంతేస్తాడు
ఆడగూతురంటె అదొక సరద!

లక్ష్మణగుప్త

నిజముదాచకాక, నెల్లూరుబుట్టాక
మనకుచెలిసినాక మునిసిపాల్టి
ఛేరుమేనువదవి చేసిందిలేదేల
కొట్టు, క్రొత్తకోళ సింహపురికి!

పెండ్లి పిలుపు

మల్లికార్జునయ్య మాట్రంచు కవిరాజా
పెళ్ళిపత్రికిచ్చె, పెళ్ళిలేదు
పంక్తి భాగలేదు పచ్చిలాభమునేదు
ముష్టి కాయగూర్లు యిప్పటిదపు.

పూరిగుడిసె

పోతపోతవుంటె పోగతోటకూడర్ల
కంటబడిమె క్రొత్త కట్టడమ్ము
కూకటోర్ట్లి పూరిగుడిసె, చిన్న వసార
యెక్కువేమిలేదు ఒక్క యకర!
నాకలోకమేదు నరకమేదంటారు
ముందుకాలపోళ్ళ మొద్దుగాళ్ళు
పాపపుణ్యములకు ఫలము యీలోకంలొ
అనుభవించి ప్రాణి అస్తమించు.

శ్రీకాకుళం

(వెంటటి పేజీకొరవ)

తిరిగివస్తుందోరాదోననిపిస్తుంది. పరిషత్తు అధ్యక్షులుగా ఎన్నికకాపడానికైతే అయ్యాకుగాని ప్రభుత్వాన్ని, మంత్రాంగాన్ని, కాంగ్రెసును కాదని దాన్ని నిభాయించుకో గలశక్తి వుండాలిగదా! ఉపాధ్యక్ష ఎన్నిక నాటికి యీనాటి తిరుగుబాటు కాంగ్రెసువాదులు ప్లేటు పిరాయించి, అధికార కాంగ్రెస్ అభ్యర్థినే బలపరచి, స్వతంత్రపార్టీని పిటాకిచేసినా చేయవచ్చునుగదా!

అలాంటిదేదైనా జరిగితే, అది జరిగిపోయిన తర్వాతగాని ఆ జిల్లాలో కాంగ్రెసు రాజకీయాలు రక్తిగట్టవు.

ఇల్లు అమ్మబడును

నెల్లూరు మూలపేటలో రాజాగారి వీధియందు నెం. 79 రు గల యిల్లు అమ్మబడును. షుమారు 40 అంకణాల జాగాలో 30 అంకణముల యిల్లు, ఎలెక్ట్రిసిటీ, కొళాయి, దొడ్డి అన్ని వసతులు వున్నవి. స్కూళ్ళకు, కాలేజీకి, మార్కెటుకు దగ్గర, మెయిన్‌రోడ్డులో వున్నది.

కె. జనకనంద నసింగు,
79, రాజాగారివీధి - మూలపేట-నెల్లూరు.

నెల్లూరు జిల్లాపరిషత్

టెండరునోటీసు

* * * *

నెల్లూరు జిల్లాపరిషత్ అధీనమునవున్న సెకండరీ స్కూళ్ళకు అవసరమైన ఫారములు ప్రింటుచేసి సప్లయిచేయుటకు సీల్డు టెండరులు 1963 సం॥రం మార్చినెల 5 తేది సాయంకాలం 3 గంటల వరకు నెల్లూరు జిల్లాపరిషత్ ఆఫీసులో తీసికొనబడును. టెండరు సీల్డుకవరుపై "నెల్లూరు జిల్లాపరిషత్ సెకండరీ స్కూళ్ళకు కావలసిన ఫారములు ప్రింటుచేయుటకు టెండరు" అని వ్రాసి నెల్లూరు జిల్లాపరిషత్ సెక్రటరీగారికి నిర్ణీతమైన తేదీలోపల చేరునట్లు పంపవలయును. ఇతర వివరములు తెలుసుకోదలచినవారు ఆఫీసు పనిచేయు కాలములో అనగా ఉదయం 10-30 పైన సాయంకాలం 5 గంటల లోగా ఆఫీసు నందు తెలుసుకోవచ్చును.

—పి. మల్లికార్జునం,
సెక్రటరీ.

బందరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. No. 290 of 1948.

E. P. No. 136 of 1960.

వడ్డి సుబ్బారావు —డిక్రీహోల్డరు.
తోట లక్ష్మణస్వామి వగైరాలు
—జెడ్జిమెంటు డెటర్లు.

యీ ప్రతివాదులు తాలూకు బంటుమిల్లి సబ్‌రిజిస్ట్రీ మునిపెడ గ్రామంలోని యీ దిగువ ఆస్తి పైకోర్టువారివల్ల 11-3-63 తేదిన వేలం వేయబడును. దావా తనఖా డిక్రీదాఖలా వేలము కావలసిన ఆస్తి

డి॥ నెం. ఆర్. సర్వే 164/2 రు యం 4-23 సెంట్లులో యం 1-00 ల్లు మెరకభూమికి హద్దులు:- [తూ] తోట శాస్త్రుల భూమి [ద] బోదె [ప] పుంత [ఉ] 1-వ జె. డి. ఆర్. తాలూకు భూమి.

యీజాకంప్రెస్సు యేమీన్నిలేవు.

—కోర్టువారి కిమ్మతు రూ. 1200/- లు.

—కృత్తివెంటి శేషునారాయణరావు,
ప్లీడరు ఫర్ డి॥ హో॥ అడ్వకేటు.

నెల్లూరు జిల్లా కోర్టులో

I.A. 93 of 63. O.S. 28 of 1901.

వెంకటగిరి పూర్‌హౌస్ ట్రస్టీలు
—పిటీషనర్లు.

వెంకటగిరి పూర్‌హౌస్ ట్రస్టుకు హక్కుగల రాపూరు తాలూకా కలిచేడు గ్రామములోని భూములకు నీటి ఆధారము చెర్వుయొక్క కట్ల యితీవల పడిన వర్షములలో గండ్లుపడి మరమ్మతులు చెయ్యవలసినట్లు యేర్పడినదన్ని, ఆట్టి మరమ్మతులు చేయు నిమిత్తము ట్రస్టు ఫండులోనుండి రూ. 20,000/- లు ఖర్చు పెట్టుటకు పుత్తర్వు దయచేయవలెనని ట్రస్టీలు కోరియున్నారు. అట్టి వుత్తర్వు యిచ్చు విషయములో యెవరికైనా అభ్యంతరాలు వున్నయెడల పైకోర్టువారి యెదుట 19-3-63 తేది పగలు 10-30 గంటలకు హాజరై తమ ఆక్షేపణలను తెల్పుకునేది.

—యన్. పురుషోత్తమరావు,
అడ్వకేటు.

అన్నిరకాల
మైకారిజిస్టరు బుక్కులు
జమీన్ రైతు ప్రెస్
నెల్లూరు

పసిరికలు -
- కామెర్లు
భయపడపనిలేదు
డాక్టరు సి. రామయ్యంగారు,
రంగనాయకులపేట—నెల్లూరు.

బోడవరం డి॥ ము॥ కోర్టులో
O.S. 168 of 61. E.P. 748 of 62
సంగం వెంకటస్వామి (పురవ్) రత్నమ్మ } —వాది.
వాకాటి వేముక్షిపగైరాలు—ప్రతివాదులు.

వేలం ప్రకటన:- ఈ మెంబరు డిక్రిదాకీ క్రింద ప్రతివాదులకు హక్కు అనుభవంగల విశాఖపట్నం డి॥ శృంగవరపు కోట సబ్ డి॥ కళ్ళెంపూడి గ్రామంలో శ్రీ ముఖి కృష్ణంరాజు చెర్వుదిగువనున్న 1-వ లాటు నె 6 రు పట్టా యం 0-54 ట్లు రు. 700/- లకు. 2-వలాటు: నె 9 రు పట్టా యం 0-55 సెంట్లు, రూ. 700/- లకు. 3-వ లాటు: నె 6 రు పట్టా యం 0-20 ట్లు రు. 300/- లకు. 4-వలాటు: నె 51 రు పట్టా యం 0-40 సెంట్లు, రూ. 500/- లకు. 5-వ లాటు: నె 79 రు పట్టా యం 0-15 ట్లు రు. 200/- లకు. వెరశి:- 5 లాట్లు పల్లం భూములు యం 1-84 సెంట్లున్నూ, రూ. 2400/ లు మధింపుతో 25-3-1963 తేదిన హైకోర్టు వారి యెదుట పగలు 11 గం॥ లగాయతు వేలము వేయబడును. వివరములు కావలసినవారు వాది వకీలుగారి ఆఫీసులోగాని, లేదా వేలంవారు కోర్టులోగాని తెల్సుకొని పాటకోవలెను.

—దూర్వాసుల మీనయ్యశాస్త్రి.
వాది వకీలు.

నెర్వైటాల్
నరముల బలహీనత -
- రక్తపుపోటుకు
అంగారము, మంచిముత్యములు మొదలగు విలువగల భస్మసంపుటితో తయారుచేయబడినది. ఎట్టి నరముల బలహీనతనైనను హరించి, తక్కని దేహదారుఢ్య మొసగును. నిస్సారం, నిస్సత్తువ, మలబద్ధకము, కాళ్లతీత, తలతిరుగుట, పాలిపోవుట, కాళ్లు, చేతులు మంటలు, తిమ్మిరులు, చెవిలో ధ్వని, సరిగా నిద్రపట్టకుండుట, గుండెదడ, ధాతునష్టము మొదలగువాని నన్నిటిని నిర్మూలించి, మంచికాంతిని, మనోల్లాసమును కలిగించుటలో మించిన ఔషధము మరొకటి లేదు.
8 ఔ॥ సీసా 5-75 న.పై.
ఇండియన్ మెడిసిన్ హౌస్
విజయవాడ
బ్రాంచీలు: రాజవీధి - నెల్లూరు.
రాజవీధి - గూడూరు.
బజారు వీధి - నాయుడుపేట.

పండిత
డి. గోపాలాచార్యులవారి
అరుణ
స్త్రీల ఆరోగ్యసౌభాగ్యాలకు
ఆయుర్వేదాశ్రమం

సాంద్రవ్యవసాయ పథకం ద్వారా

నూతనభావాల నలవరచుకొని అభ్యుదయ పథంలో పురోగమిస్తున్న అలీఘర్ జిల్లా రైతాంగం

"అలీఘర్" అనే పేరు వినగానే మంది తాళాలు, కత్తులు, కత్తెరలు తయారుచేసే స్థలమని, 'అలీఘర్' తాళాలు గట్టివని, మనకు గుర్తుకువస్తుంది. 'అలీఘర్' మంచి తాళాల తయారీకి పేరుపొందింది. ఆ విధంగా ఉత్తరప్రదేశ్‌కుచెందిన అలీఘర్ మనదేశంలో చాలమందికి తెలియవచ్చింది. కాని ఈరోజున మరోవిధంగా అలీఘర్ పేరు తెచ్చుకున్నది. అదెలాగంటారా?

అలీఘర్ పట్టణానికి 29 మైళ్ళదూరాన 'కు రా నా' అనే కుగ్రామ మున్నది. ఈ గ్రామం తప్పల్ బ్లాకుకు చెందింది.

'కురానా' గ్రామం తదితర గ్రామాలవలెనే వుంటుండిగాని, ఆ గ్రామ రైతుల పొలాలలో కాలిడితే, యితర గ్రామాలకు, యీగ్రామానికి ఎంతో తేడావున్నదని ఆ పంట పొలాలను చూచిన ప్రతివారూ చెప్పగలుగుతారు. ఎందుకంటే యీపొలాలలో పండించే పైరులనుచూస్తే మనకు చాల ఆనందం కలుగుతుంది. ఈగ్రామ రైతులు చక్కగా, ఆరోగ్యంగావుండే పైరులను పెంచి, అధిక దిగుబడులను సాధిస్తున్నారు.

పంటలు పండించుటలో ఆ బ్లాకులోనే గాక, అలీఘర్ జిల్లాలోనే మొనగాడిగ్రామం 'కురానా' అని తేలిపోయింది. ఇదేమాదిరిగా ఆ గ్రామరైతులుగనుక పంటలుపండిస్తూవుంటే కొద్ది సంవత్సరాలలో ఆగ్రామ రైతులు యీవద్వారకంలో "ఇంతటివాళ్ళు లేరని" అనిపించుకుంటారనుటలో అతిశయోక్తి లేదు. అయితే యింతపేరు యీ గ్రామం సంపాదించుకోటానికిగల కారణాలేమిటో ఆ రైతులు చేసిన కృషి యేమిటో ప్రతిరైతూ తెలిసికోవాల్సివుంది.

ఇతర గ్రామాలకొక 'ఛాలెంజి'

పోయిన సంవత్సరంలో యీ గ్రామ రైతులు సరాసరిని ఎకరాకు 30 మణుగుల గోధుమలను పండించగలిగారు. "ఈ సంవత్సరం ఎకరాకు 46 మణుగుల గోధుమలను పండించాలని నిర్ణయించుకున్నాం. నిర్ణయించటమేకాదు సాధించి తీర్తాం! ఇంతకంటే ఎక్కువ పండించే గ్రామాలవారున్నారేమో ముందుకు రమ్మనండి!" అని ఎంతో ధైర్యంతో దృఢసంకల్పంతో ఆ గ్రామాధికారి హరిదరిలాల్ విసిరిన "ఛాలెంజి" అప్పుడే యితర గ్రామాలవారికి ప్రాకిపోయింది. ఈసారి కురానా గ్రామరైతులను ఓడించాలని ప్రక్కనున్న గ్రామాలవారు తీవ్రంగా కృషిచేస్తున్నారు.

'కురానా' గ్రామాధికారి ఆ గ్రామ రైతుల తరఫున విసిరిన 'ఛాలెంజి' వింటే మీకూ మాకూ ఆశ్చర్యం కలుగవచ్చు! కాని ఆ గ్రామ సేవక్ పురుషోత్తమలాల్ చెప్పిన దానినిబట్టి యిన్ని ఉత్తరకుమార ప్రజ్ఞలు కావని నిజంగా కురానా గ్రామ రైతులు ఎకరాకు 46 మణుగుల గోధుమలను పండించబోతున్నారని మనం తెలుసుకోవలసి వుంటుంది.

"ఈ సంవత్సరమే కురానా గ్రామవాసులు 12,000 రూపాయల విలువగల అధునాతన వ్యవసాయ పనిముట్లను కొన్నారు. 'అలహాబాద్' మార్పిడి యంత్రాలు, సింగపు పీలాలు (గుంటకలు), పనిచేసే తొట్టిలేక నాగళ్లు, యునైటెడ్ నాగళ్లు, అయిదు కర్రల లక్ష్మీ గుంటకలు మొదలగునవి నేడు ప్రతి రైతూ ఉపయోగిస్తున్నాడు. ఇప్పటికే గోధుమ, మొక్కజొన్న, చెఱకు పంటలపోటీలలో మూడేసి బహుమతులనందుకున్న కురానాగ్రామం యీ సంవత్సరం అనుకున్నమాదిరిగా 46 మణుగుల గోధుమలను పండించి తీరుతుంది" అని ఆ గ్రామసేవక్ చెప్పాడు.

ఒక కామధేనువు

1961 సంవత్సరంవరకూ కురానా గ్రామంలో కొద్దిమంది రైతులుమాత్రమే రసాయనికఎరువులు పైరులకు వేసేవారు. అంటే మొత్తంమీద పొలాలకు 100 మణుగులకంటే ఎక్కువ రసాయనికఎరువులను వాడేవారుకాదు. 1961 సంవత్సరంలో అలీఘర్ జిల్లాలో సాంద్రవ్యవసాయ పథకం అమలుపర్చుట ప్రారంభించినానటినుండే, రసాయనికఎరువుల యెడ రైతులకుగల దురభిప్రాయం మెల్లగా తొలగిపోతూ వచ్చింది.

ఒక్క రసాయనికఎరువుల విషయంలోనేకాదు, అనేక యితర శాస్త్రీయ వ్యవసాయ పద్ధతుల నవలంబించుటలోకూడా వారు ముందుకువస్తున్నారు. ఒక్క సంవత్సరంలోనే ఈ గ్రామరైతులువాడే రసాయనికఎరువులు నాలుగురెట్లు పెరిగాయి. ఇదివరకు 100 మణుగులుమాత్రమే వాడగా, సాంద్రవ్యవసాయపథకం అమలుపర్చిన మొదటిసంవత్సరంలోనే ఈ గ్రామ రైతులు దాదాపు 382 మణుగుల రసాయనికఎరువులను పైరులకందించి అధిక దిగుబడులను సాధించారు. ఈవిధంగా కురానారైతులు నూతనభావాల నలవర్చుకొని, నూతనపద్ధతులను చేపట్టటలో అందరికంటే ముందడుగు వేస్తున్నారు.

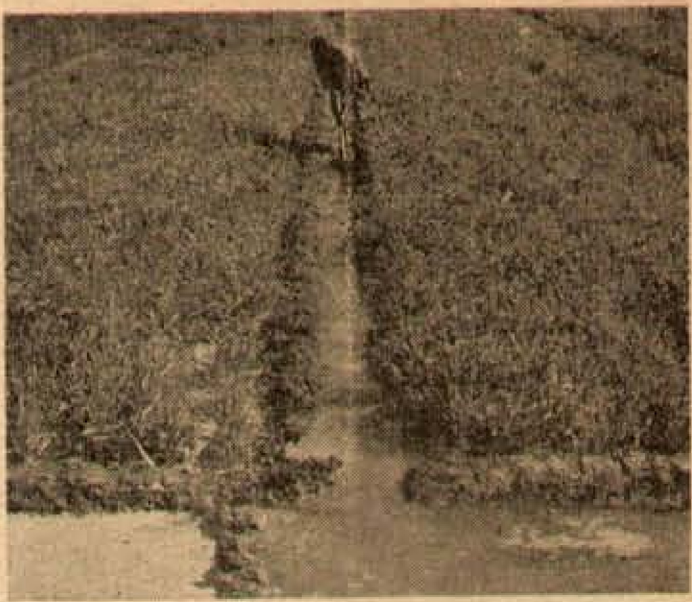

రసాయనికఎరువులు వేసినంత మాత్రాన చాలదు. పైరుకు నీరు పెట్టుటలోకూడా శ్రద్ధ కావాలి. కురానా గ్రామరైతు ఎరువు చల్లిన తర్వాత పైరుకునీరు పెట్టడం పై చిత్రంలో చూడవచ్చు.

ఈ సంవత్సరం కురానాగ్రామరైతులు మరోఅడుగు ముందుకువేశారు. ఈ సంవత్సరం సాంద్రవ్యవసాయపథకం అమలుపరిచే అధికారులు అప్పులు రైతులకివ్వగా నిజగ్రామం వెళ్ళినప్పుడు "మాకు మీరిచ్చే అప్పు డబ్బురూపేణా యివ్వొద్దు, అంతా రసాయనికఎరువులరూపేణా మా కందిస్తే ధన్యులం" అని ఒక్కమాటగా చెప్పారు. "ఇతరగ్రామాలలో రైతులు డబ్బే అడుగుతున్నారు, మరి మీరు ఎరువు లియ్యమంటున్నారేమి?" అని వారినడిగితే "డబ్బు చేతికివస్తే ఎందుకోకందుకు అనవసరంగా ఖర్చవుతుంది. ఇదివరకిలాగే జరిగేది. డబ్బువద్దుబాబూ! దానికిబదులు ఎరువులే యిస్తే వాటిని విధిగా పైరులకు వేస్తాం! ఒకరూపాయి విలువగల ఎరువు ఉపయోగిస్తే రెండురూపాయల ఖరీదుగల పంట పండుతుందని యిప్పటికి తెలుసుకోగలిగాం" అని ఏభైసంవత్సరాల వయస్సుగల మెహర్ పాల్ ప్రాకేయపడుతూ చెప్పాడు.

ఒకఎకరాలో ఎక్కువరాబడి పొందుటకు కురానా గ్రామరైతు ఒకేసారి రెండుపైర్లు — గోధుమ, ఆవ — కలిపి పండించుట.

ఒక్క గోధుమ విషయంలోనేకాదు, ఇతరపంటల దిగుబడులనుకూడా అధికంగా ఈ గ్రామవాసులు పొందకలుగుతున్నారు. ఇదివరకు 12 మణుగుల గోధుమలను పండించగా యిపుడు 30 మణుగులపైగా గోధుమలను పండిస్తున్నారు. ఇదివరకు 15 లేక 17 మణుగుల మొక్కజొన్నలను ఎకరాలో పండించగా, ఇప్పుడు 30 మణుగులపైగా పండించకలుగుతున్నారు. అలాగే ఆవ, చెఱకు, శనగ, బంగాళదుంప పైరుల దిగుబడులను హెచ్చుగా పొందకలుగుతున్నారు. దీనికంతటికి కారణం రసాయనికఎరువుల వాడకం, మేలురకపు వ్యవసాయపనిముట్ల వాడకం, సరియైన సాగుపద్ధతుల నవలంబించుట యని ఆ గ్రామరైతులందరూ చెబుతారు.

కురానా గ్రామరైతుల అడుగుజాడల్లోనే తప్పల్ బ్లాకుకుచెందిన పడియా, నయిరోల్, జుర్కా, అత్రౌరి గ్రామరైతులు కూడా ఎక్కువగా రసాయనికఎరువు లనుపయోగించి అధికదిగుబడులను పొందగలుగుతున్నారు.

అసలు అలీఘర్‌జిల్లా రైతులందరూ కూడానేడురసాయనికఎరువులవాడుక కలవాటుపడ్డారు. ఒక్క 1962 సంవత్సరంలోనే దాదాపు 4500 టన్నుల అమ్మోనియం సల్ఫేటు, 825 టన్నుల ఫాస్ఫరసు ఎరువులు రైతులుపయోగించారు. 1961 సంవత్సరంలో 1790 టన్నుల నత్రజని నిచ్చే అమ్మోనియం సల్ఫేటు లాంటి ఎరువులు, 384 టన్నుల ఫాస్ఫరసుఎరువులు మాత్రమే వినియోగించబడ్డాయి. ఒక్క సంవత్సరంలోనే సాంద్ర వ్యవసాయ పథకం అమలుపరచబడిన అలీఘర్ జిల్లాలో రసాయనికఎరువుల వాడకం యింత ఎక్కువగా అయిందంటే అది సాంద్రవ్యవసాయ పథకం చలవే అని చెప్పాలి. సాంద్రవ్యవసాయపథకం అమలుపర్చుటమూలంగా నేడు అలీఘర్‌జిల్లా రైతులు నూతన భావాల నలవర్చుకొని, అభ్యుదయపథంలో పురోగమిస్తున్నారు. సాంద్రవ్యవసాయపథకం వలన కలిగే ప్రయోజనాలను ఉపయోగించుకుంటూ, తద్వారా అధికోత్పత్తిని సాధించి దేశానికి సేవచేస్తూ, తన రాబడిని పెంపొందించుకుంటున్న సాజాపాల్‌సింగ్ అనే యువరైతు అన్న "సాంద్రవ్యవసాయ పథకం మా కొక కామధేనువు. వ్యవసాయంలో మా కవసరమైన వసతులన్నిటిని ఇది కూర్చుతోంది. కామధేనువును కాలదన్నే పాపాత్ములెవరైనా వున్నారా?" మాటలలో ఎంతో సత్యమున్నది.

రచన: లాల్‌శరంచందాని,
టి. ఆర్. రావు.
—(యఫ్. ఐ. యు.)

చిత్రజగత్

మా మద్రాసు సినీ విలేఖరి 'శారద'

రాజనాలను ఒక్క విలన్‌పాత్రలకే ఎందుకు తీసుకోవాలె?

చిత్రనిర్మాతలు, దర్శకుల మనస్తత్వాలు విచిత్రంగా ఉంటాయి. ఒక ఆర్టిస్టు మొట్టమొదట ఏ తరహా పాత్రలో తెరకు పరిచయమవుతాడో, ఆదేరకం పాత్రలు ఆ నటునికిగాని, నటికిగాని లభిస్తుంటాయి. (వారికి లభించటంగాదు-నిర్మాత, దర్శకులిస్తుంటారు.)

రాజనాల విషయం కూడా అంతే అయింది. రోహిణీవారి 'ప్రతిజ్ఞ' చిత్రంలో కె. వి. హెచ్. ఎం. రెడ్డి రాజనాలకు విలన్ పాత్రనిచ్చారు. అప్పటినుంచీ అతనికి విలన్ ముద్రే పడింది. నిజానికి రాజనాల వివిధ రకాల పాత్రలను ధరించారు. సీరియస్ రోల్సు వేశారు. అందులోనే కామెడీచేశారు. వృద్ధపాత్రలు ధరించారు. ఇక విలన్ వేషాలసంగతి చెప్పనే అక్కరలేదు. అన్ని పాత్రలలోనూ రాజనాల జీవించారు. అయినా నిర్మాతలుమాత్రం 'రాజనాల' అనగానే విలన్‌పాత్రనే దృష్టిలో పెట్టుకుంటారు. 'సిరిసంపదలు' చిత్రంలో ఆయన నటించినపాత్ర చాలామంచిది. అయినా, ప్రేక్షకులు రాజనాలను విలన్‌గానే చూస్తారనుకున్నారేమో దర్శకులు, చక్కని ఆ పాత్రను విలన్‌గా మార్చేశారు. ఈవిషయం ఆ చిత్రం చూచినప్పుడే తెలిసింది.

ఈనాడు విలన్‌పాత్ర అనగానే రాజనాల, గయ్యాళి అనగానే సూర్యకాంతం, కామెడీ అనగానే రేలంగి - రమణారెడ్డి ఇట్లా అనుకుంటూ పోతుంటారు. కమెడియన్ మరేపాత్రలోనూ ప్రేక్షకులు చూడలేరుగాని, విలన్‌లపై ప్రేక్షకులకు ప్రత్యేకమైన మోజు ఏమీఉండదు. ఎందుకంటే చిత్రంలో అతను చేసేవన్నీ దుర్మార్గాలే కాబట్టి! అలాంటి సమయంలో-రాజనాలను ఒక్క విలన్‌పాత్రలకే ఎందుకు తీసుకోవాలో నాకు అర్థంకాకుండా ఉంది. శక్తి సామర్థ్యాలున్న నటుల్ని అన్ని తరహాల పాత్రలకు వినియోగించుకుంటేనే మనలోని కేరక్టర్ ఏక్టర్లు బయటికి రాగలరు.

హిందీలో హరనాథ్

హరనాథ్‌కు మంచి విగ్రహపుష్టి ఉంది. ఆయనను చూడగానే ఇతనెవరో సినిమా యాక్టరే అనుకుంటారుకూడా. అంత పొడగరి మన తెలుగుహీరోలలో ఎవరూలేరేమో. అతనిప్రక్కన నటించటానికి దీటైన హీరోయిన్ కూడా దొరకలేరు— ఒక్క వాసంతి తప్ప! హిందీ చిత్రరంగంలో అయితే అతని 'హైట్'ను బాగా ఉపయోగించుకుంటారు.

'మాయింటి మహాలక్ష్మి' చిత్రంతో పరిచయమైన హరనాథ్ ఇప్పుడిప్పుడే పేరులోకి వస్తున్నారు. ప్రస్తుతం అతను నటించిన 'పెంపుడు కూతురు' చిత్రం ఆంధ్రదేశంలో ప్రదర్శించబడుతోంది కూడా. హరనాథ్ తెలుగు చిత్రాల్లోనే కాకుండా, తమిళచిత్రాల్లోకూడా నటించారు. విద్యాధికుడైన హరనాథ్‌కు మలయాళచిత్రాల్లోకూడా అవకాశాలు వచ్చినవి. అంతటితోనే అతనివరిది ఆగిపోలేదు. క్రమేణా బొంబాయివరకు ప్రాకింది.

ఫిల్మిస్థాన్‌వారు హరనాథ్‌ను తమ హిందీ చిత్రాల్లో నటించేందుకు మూడేళ్ళవరకు కాంట్రాక్టు వ్రాశారు. ఈమూడేళ్ళలో అతను మరెవరి హిందీచిత్రంలోనూ నటించకూడదు. తెలుగువారు హిందీరంగానికి ఎగ్రబాకటం మంచిదే. ఆలిండియా మార్కెట్ రావటంకూడా ఒకఅదృష్టమే.

రాజశ్రీ

హరనాథ్‌కన్నా ముందుగా ఫిల్మిస్థాన్‌లో ప్రవేశాన్ని సంపాదించింది వర్ధమాననటి రాజశ్రీ. రాజశ్రీ మరాఠైన దలాలీపిల్ల. కన్నడం, మలయాళం, తెలుగు, తమిళచిత్రాలలో హీరోయిన్‌గా నటించింది. ఆమె హిందీతోసహా అన్ని భాషలూ మాట్లాడగలదు. ఆమెఅక్క నిర్మల్‌క్రింద సుశిక్షితురాలైంది. రాజశ్రీకి కూడా ఫిలింస్థాన్‌వారు కంట్రాక్టువ్రాశారు. ఆమె బొంబాయి వెళ్ళవల్సింది. నెలకు పది రోజులు అక్కడేవుండాలి ఆమె. చిన్నతనంలోనే పరరాష్ట్రాలలో పేరుసంపాదించుకోవటం ఆమె అదృష్టం.

మల్లమాదేవి

రంగస్థలంపైన ప్రఖ్యాతి చెందిన 'బొబ్బిలియుద్ధం' నాటకాన్ని రిపబ్లిక్‌ప్రొడక్షన్సువారు తెలుగులో 'మల్లమాదేవి' పేరున చలనచిత్రంగా తెరకెక్కించబోతున్నారు. ఈ చిత్రంలోని టైటిల్‌రోల్‌ను భానుమతి ధరిస్తోంది. మొన్నటి రిపబ్లిక్ దినోత్సవం నాడు ప్రారంభమైన ఈ చిత్రానికి దర్శకుడు, నిర్మాత సి. సీతారాం. ఈ చిత్రంలోని వెంగళరాయుడుపాత్రను కూడా ఆయనే ధరిస్తున్నారు.

—కొరవ 10 వ పేజీలో

ప్రేక్షకుల అభిప్రాయాలు

పెంపుడుకూతురు

పెంపుడుకూతురును హాస్యరసాన్ని ప్రమ్మరించి, వినోదాత్మకంగా తీయ సంకల్పించినట్లు తోస్తుంది. కాని ఇదివరకు ప్రసాద్‌గారి దర్శకత్వంలో తయారైన 'పెళ్ళిచేసిచూడు', భరణీ రామకృష్ణ తీసిన 'చక్రపాణి' లాంటి హాస్యరస చిత్రాలను చూచిన తెలుగు ప్రేక్షకునికి ఈ చిత్రం ఏదో అసంతృప్తిని, బాధను కల్గించక పోదు. హాస్యాన్ని అతిగా చొప్పించి, సహజత్వాన్ని సంపూర్ణంగా పోగొట్టిన సన్నివేశములు కొల్లలుగా కన్పిస్తున్నవీ చిత్రంలో.

'బడిపంతులు', 'వీరపాండ్య కట్టబ్రహ్మన' లాంటి చిత్రాలను నిర్మించిన పంతులుగారేనా ఈ చిత్రం నిర్మించింది? అన్న సందేహం కల్గుతుంది. చిత్రంలో మొదటిభాగమంతా 'అయ్యవారిని చేయబోతే కోతి తయారయిన'దన్నట్లుగావుంది. ఈలలు వేస్తూ, గావుకేకలు పెడుతూ, చప్పట్లుచరిచే ప్రేక్షకమహాశయులకు పరమానందాన్నిస్తుందీ ప్రథమార్థం. ద్వితీయార్థంలో కథ కాస్త పటుత్వంతో నడచినా, నూతనత్వం కన్పించదు. 'మంచిమనసులు', 'రక్తసంబంధం' లాంటి చిత్రాలను జ్ఞప్తికితెస్తుందీ రెండవభాగం. ఈ చిత్రంలోని పతాకసన్నివేశం చూస్తున్న ప్రేక్షకుల హృదయస్పందన వేగం హెచ్చుతుంది. పంతులుగారిప్రతిభ-ఆసన్నివేశంలో మాత్రం ద్యోతకమవుతుంది.

కాని ఆంధ్రుల ప్రాచీన కళావైభవానికి స్మృతిచిహ్నంగా నిలిచియున్న హంపీ, ఇటీవల నిర్మితమైన తుంగభద్ర డాం లాంటి ప్రదేశాలను ఔట్‌డోర్ షూటింగ్‌కు ఎన్నుకొనికూడా చక్కగా చిత్రీకరించలేకపోయారు. మాటలు బాగున్నవిగాని పాటల రచన, సంగీతమునుగురించి చెప్ప

—కొరవ 10-వ పేజీలో

ఉమ ఎలక్ట్రికల్ & సౌండ్ సర్వీసు
(అంబికాహోటలు సమీపం)
44, తిప్పరాజువారివీధి-నెల్లూరు
మైకు - లైటింగు - కర్టనులు - ఆర్కెస్ట్రా - శ్రీ లలిత కళా నిలయ నృత్య ప్రదర్శనములు ఇవ్వబడును.
వివరములు:-
ఏ. వి. సీతారామయ్య

భీమవరం డి॥ ము॥ కోర్టులో

E.P. 229 of 62. O.S. 347 of 54

భూపతిరాజు సుబ్బరాజు —వాది.

అల్లూరి లక్ష్మీపతిరాజు వగైరాలు —ప్రతివాదులు.

ఈ నెంబరు డిక్రీబాకీకిగాను ప్రతివాదులు తా॥ ఇందుగల షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్థిని పై కోర్టువారి యెదుట 4-3-63 తేదీన పగలు 10 గంటలు లగాయతు వేలము వేయబడును.

షెడ్యూలు:- పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా, భీమవరం తా॥ వుండి సబ్ డి॥ లో చేరిన సిద్ధాపురం గ్రామంలోని ప్రతివాదులు తా॥ వేలము అయ్యే ఆస్తివివరము:-

1.	తి. పల్లం	R.S.	145/1	య 0-98 ట్లు
2.	,,	,,	442/1ఎ	1-01
3.	,,	,,	165/3	1-16
4.	,,	,,	164/2	0-34
5.	,,	,,	653/2	0-98
6.	,,	,,	652/1	0-86
7.	,,	,,	653/1	0-99
			—పల్లం:-	య 6-32 ట్లు
8.(a)	,,	మెరక	నె 509/2	య 1-71 ట్లు
(b)	,,	,,	నె 509/3	య 6-71 ట్లు
			—మెరక:-	య 8-42

సెంట్లలో య 0-10 ట్లుకు హద్దులు:- [తూ] సర్కారు పుంత [ద] చింతలపాటి రామభద్రి రాజుగారి స్థలం [ప] కొప్పెర్ల సుబ్బరాజుగారి స్థలం [ఉ] వీధి. ఈ మధ్య య 0-10 ట్లు స్థలమున్నూ, ఇందుల గట్టియిల్లు, దీనికి అమర్చిన సర్వాంగములున్నూ, పెండుయిటుకతో పెట్టిన యిటుక గోడలున్నూ.

ని. పాట 1-వ అయిటం రూ. 2000/-లు
,, 2-వ అయిటం రూ. 2500/-లు
,, 3-వ అయిటం రూ. 2500/-లు
,, 4-వ అయిటం రూ. 1000/-లు
I to 4 అయిటములకున్ను ముందు వేలము వేయబడును.

5-వఅయిటం రు. 200/- (6) రు. 200/- (7) రు. 200/- (8) రు. 200/- లు.

—బండా నరసింహ్మారావు,
వాది అడ్వొకేటు.

ప్రశ్నోత్తరావళి

ప్రశ్నలను ఈ క్రింది చిరునామాకే పంపాలి.
"శారద",
69 లేక్‌వ్యూరోడ్, మాంబళం,
మద్రాసు-33.

కె. సూర్యనారాయణరావు

ప్ర: ఎన్. టి. రామారావు నటించిన హిందీ చిత్రము 'నయా ఆద్మీ' 25 వారములు ప్రదర్శింపబడినదని కొన్ని పత్రికలు ప్రకటించినవి. ఆ చిత్రములోని హీరోయిన్, దర్శకుడు ఎవరు?

జ: హీరోయిన్ కృష్ణకుమారి. దర్శకుడు సి. పి. దీక్షిత్.

ఎం.ఎస్. నసీర్ భాషా, నెల్లూరు.

ప్ర: సినిమా కన్యలకు ఎక్కువగా కుక్కలు, కోతులు, పిల్లులంటే మోజుకు కారణమేమిటి?

జ: పిల్లలందరు కాబట్టి!

ఎం. వి. రమణయ్య, గూడూరు.

ప్ర: తెలుగు, హిందీ, అరవములలో పోకిరులలోరాజా ఎవరండీ?

జ: రమణారెడ్డి, మహమూద్, చంద్రబాబు.

యద్దనపూడి సురేష్, నెల్లూరు.

ప్ర: 'కృష్ణార్జున యుద్ధము' లో నాగేశ్వరరావు, రామారావుగార్లలో ఎవరినటన ఎక్కువగా నచ్చిందండీ?

జ: రామారావు.

వంక విష్ణుమూర్తి, తిరుపతి.

ప్ర: 'ఆర్కెస్ట్రా' అంటే ఏమిటండీ?

జ: సినిమా వాద్యతంత్రీల సమ్మేళనం.

వై. రాజేష్, గూడూరు.

ప్ర: ఎన్. టి. రామారావు మొదటిచిత్రమేది? ఎన్నిచిత్రాల్లో నటించారు?

జ: మనదేశం. ఆయన 'గుండమ్మకథ'తో నూరు చిత్రాలైనాయి. ఆతర్వాత విడుదలైన చిత్రాలను లెక్కవేసి చూసుకొని మొత్తం తెలుసుకోండి.

కె. వీరసుబ్బయ్య, తలమంచి.

ప్ర: ప్రస్తుతము సినిమా యాక్టర్లు ఫోటోలను కనీసం 4 ఉత్తరాలు వ్రాయనిదే పంపుటలేదు. కారణమేమి టంటారు? మా స్నేహితులందరూ గర్వము అని అంటున్నారు.

జ: నాలుగు ఉత్తరాలైనావ్రాస్తే, మీరు ఫ్యాన్‌గానే అడుగుతున్నారని ఆ ఆర్టిస్టు అనుకుంటున్నారేమో! ఉత్తరం రాయంగానే ఫోటో పంపకపోతే గర్వమని అనుకోటం మంచి లక్షణం కాదు. ఆర్టిస్టుల సాధకబాధకాలుకూడా విచారించాలికదా!

సి. కొండారెడ్డి, సోమవరప్పాడు.

ప్ర: దిలీప్‌కుమార్ అసలుపేరు అన్వర్ హుస్సేన్ అని, అతను మహమ్మదీయుడని, 'గంగా జమున'లో నటించిన నసీర్‌హుస్సేన్, అతని తమ్ముడని విన్నాను. నిజమేనా?

జ: నిజమే. మీరడిగిన మొదటి ప్రశ్నకు జవాబు: 'సువర్ణసుందరి' హిందీలో హీరో నాగేశ్వరరావు.

ఎస్. రామారావు వెంకన్నపాళెం

ప్ర: మా ప్రశ్నలకు సినిమా ఆర్టిస్టులచేత జవాబులిప్పించలేమండీ? నేను బి. వి. సరోజకు ఎన్ని ఉత్తరాలు వ్రాసినా ఫోటో పంపలేదు. ఆమె సరైన అడ్రసు చెప్తారా?

జ: సినిమాతారలచే జవాబులను ఇప్పించటానికి ప్రత్యేకమైన సినిమా పత్రికలున్నాయిగా! బి. వి. సరోజకు తెలుగు రాదు. మీరు ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి. అడ్రసు వారన్‌రోడ్, మైలాపూర్, మద్రాసు - 4.

షేక్ ఖాదరుభాషా, నెల్లూరు.

ప్ర: నటీనటులు అష్టయిశ్వర్యములతో హంసతూలికా తల్పములపై పవళించు అర్హత, యోగ్యత, నేటి ప్రేక్షకుల ప్రాపు ఉన్నందువల్లనేనని నా అభిప్రాయం.

జ: శతదినోత్సవాల సమయంలో నటీనటులు స్టేజిమీద యిచ్చే ఉపన్యాసాలని మీరు అట్లే అనుకుంటున్నారల్లే వుంది. దీనినిగురించి ఒకసారి జగ్గయ్యగారు ప్రజాస్వామికంలో 'మహారాజపోషకులు' అని ఒక వ్యాసంకూడా వ్రాశారు. ప్రభుత్వంగాని, నటీనటులుగాని ప్రజాభిమానం ఉన్నంతవరకే నిలబడతారు. అంతమాత్రాన ప్రజలు మహారాజపోషకులుకాదు. వారు వారి బాధ్యతలనుగూడా గుర్తించాలి. 'మావల్లనే మీరు బ్రతుకుతున్నారు' అని మీరు అనుకుంటే, 'మేము లేకపోతే మీకు వినోదము, కాలక్షేపము ఎట్లా' అనవచ్చు ఆర్టిస్టులు.

జి. శ్రీరాములు, నెల్లూరు.

ప్ర: వెండితెరపై పతివ్రతా భూమికలను ధరించే నటీమణులంతా, నిజజీవితాల్లో కూడా నిష్కళంక చిత్తులేనంటారా?

జ: వెండితెరపై రౌడీలుగాను, శ్రీకృష్ణుడు, ధర్మరాజు యిత్యాదిపాత్రలను ధరించే వారంతా రౌడీలు, దేవుళ్ళు నంటారా?

చిన్ని సుబ్బారావు, నెల్లూరు.

ప్ర: కొందరు ప్రొడ్యూసర్లు ఎక్స్ట్రా నటీమణులతో పనిచేయించుకొని ప్రతిఫలం ఇవ్వకుండా నానాయాతనలకు గురిచేస్తున్నారు. కారణం?

జ: ఈ రోజుల్లో ఎక్స్ట్రావేషాలు ధరించేవారందరిని సాధ్యమైనంతవరకు సప్లయర్సు ద్వారానే తెప్పించుకుంటున్నారు. సప్లయర్సుకు మొత్తం పైకం ఇస్తారు నిర్మాతలు. ఆయా నటీమణుల కివ్వవలసిన బాధ్యత సప్లయర్‌ది. దీనికి భిన్నంగా ఎదురుగా ఎక్కడైనా జరిగినా జరగవచ్చు. ఆయా కంపెనీలనుబట్టి ఉంటాయి.

కె. గోపాలరావు, నెల్లూరు.

ప్ర: రేలంగి సినిమాలనుండి విరమించటం మంచిదంటాను.

జ: మీరు అనగానే సరా? అయినప్పటికీ ఆంధ్రప్రేక్షకులు చాలామందిఉన్నారు కాబట్టే నిర్మాతలు రేలంగిని బుక్‌చేస్తున్నారు.

కె. వెంకయ్య, నెల్లూరు.

ప్ర: నాగేశ్వరరావు చిత్రరంగంనుంచి విరమిస్తారట. నిజమేనా?

జ: త్వరలో విరమించరు.

బి. శకుంతలరెడ్డి, బుచ్చి.

ప్ర: కృష్ణకుమారి నటించిన మొదటిచిత్రమేది?

జ: నవ్వితే నవరత్నాలు.

డి. బాలకొండయ్య, కావలి.

ప్ర: నాగేశ్వరరావు, రామారావుగార్ల అడ్రసు తెలిపేది?

జ: చిరునామాలు తెలపటానికికాదు ఈ శీర్షిక. సినిమా తారల చిరునామాలు తెలియచేసే పుస్తకాలున్నవి. కొనుక్కోండి.

పనిలో
ఉత్సాహానికి
రవి
కాఫీ
త్రాగండి

జమీన్‌రైతు
సంవత్సరం చందా రు. 10-00
6 నెలలకు „ 6-00
చందాలు ముందుగా చెల్లించవలెను.

భూముల విక్రయం

నెల్లూరికి దక్షిణం 3½ మైళ్లలో చెఱ్ఱుక్రింద శ్రేష్ఠమైన మాగాణి.
వివరములకు:-
బట్టేపాటి శేషురెడ్డి,
14, సుందరగిరివారివీధి,
నెల్లూరు.

నెల్లూరు జిల్లా
అఫిషియల్ రిసీవరు కోర్టులో

నెల్లూరు సబ్‌కోర్టు ఐ. పి. నెం. 10/1962. కనుమర్లపూడి చినలక్ష్మీనరసు - తండ్రి - నరసింహంశెట్టి - కావలి—ఇన్‌సాల్వెంటు.

పై నెంబరు ఇన్‌సాల్వెంటువల్ల రావలసిన బాకీదార్లు తమ బాకీ రుజువు పత్రములను యీ ఆఫీసులో 16-3-1963 తేదిన పగలు 3 గంటల లోగా యీ ఆఫీసులో హాజరై దాఖలుచేసుకోవలెను. అట్లు దాఖలు చేసుకోనివారలు బాకీలకు దామాషా పంచి యివ్వబడదు.

—వి. విశ్వనాథం - అ॥ రిసీవరు

కావలి సబ్ కోర్టులో

E. P. 84 of 62. O. S. 5 of 61.
పొందూరు శారదమ్మ మైనర్ next friend పొందూరు సుబ్బమ్మ —వాది.
నరిసింగ రామయ్యవగైరా—ప్రతివాదులు.
యిందువల్ల తెలియజేయుట యేమనగా:-
ఈ క్రింది షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్తిని పై కోర్టు యెదుట 18-3-63 తేదిన బహిరంగమైన వేలము జరుగబడును.

— షెడ్యూలు —

(1) కందుకూరు సబ్‌రిజిష్ట్రారులో చేరిన పల్లిపాడు గ్రామంలో నె 55 రు పట్టా మెట్ట సర్వే నె 124/2 రు, యె 2-52 ట్లు కుంట లోనిదేను. ఇందులో O. S. 61/60 నుండి వాదులకు అలాటుచేసిన ⅓ భాగం యె 0-84 సెంట్లుగాక మిగత సమిష్టిన యె 1-52 ట్లు సర్కారుపాట రూ. 2500/- లు.

(2) డిటో గ్రామములో నె 158 రు, పట్టా మెట్ట సర్వే నె 332 రు యె 2-27 ట్లు కుంట. ఇందులో సబ్‌కోర్టు O. S. 51/60 నెంబరున వాదులకు అలాటు చేయబడిన ⅓ భాగం యె 0-75 ట్లు గాక మిగత ప్రతివాదుల కొర సమిష్టిన యె 1-52 ట్లు సర్కారుపాట రూ. 2000/- లు.

— యం. కృష్ణమూర్తి అడ్వకేటు.

కార్మికులకు మైకామజ్దూర్ సంఘం చేస్తున్న సేవ

కలిచేడు సభలో కార్యదర్శి వివరణ

8 తేది రాత్రి మైకామజ్దూర్ సంఘం ఆధ్వర్యాన, డాక్టర్ సుంకర రామచంద్ర రావు అధ్యక్షతన, కలిచేడులో బహిరంగ సభ జరిగింది. రాష్ట్ర మజ్దూర్‌సంఘ కార్యదర్శి శ్రీ కాయిన అప్పారావు, గూడూరు గ్లాస్‌వర్క్సు యూనియన్ అధ్యక్షులు శ్రీ వి. వి. పద్మనాభం, మైకామజ్దూర్ సంఘ కార్యదర్శి శ్రీ కమ్మిలి వెంకటసుబ్బయ్య గారలు ఉపన్యసించారు.

కార్మికుల యోగ క్షేమాలవల్ల, వారి జీవన ప్రమాణాభివృద్ధివల్ల యజమానులు తమ విధ్యుక్త ధర్మాన్ని నిర్వర్తించాలని శ్రీయుతులు రామచంద్రరావు, అప్పారావు గారలు కోరారు. కార్యదర్శి శ్రీ వెంకట సుబ్బయ్య మైకామజ్దూర్‌సంఘ కార్మిక సేవను వివరించారు. ఫ్యాక్టరీ కార్మికులకు అనేక సౌకర్యాలను కల్గించడమేగాక, 1961-62 కు బోనస్‌రూపంగా రు. 25 వేలు ఇప్పించిందని; కలిచేడు కళ్యాణరామలో 35 మంది కార్మికులకు ఓవర్‌టైం వేతనాల క్రింద రూ. 5,000 లు; ఊటుకూరు రమణవిలాస్ మైకాలో వర్కర్లకు నష్టపరిహారంక్రింద రూ. 5,000 లు యిప్పించిందని; ముస్ముందు పర్మనెంటు వర్కర్లు మనుగడపై దావుదెబ్బ తీయుచున్న కాంట్రాక్టు పద్ధతి; క్రూడ్‌మైకాను ఇతరదోల్లకు తీసుకపోయి కటింగుచేయుపద్ధతిని మాన్పించుటలో దక్షసపరణద్వారా కృషిచేయగలమని; మైకామార్కెట్‌ను సీరపరచటి, కార్మికులలో నిరుద్యోగాన్ని కల్గించుచున్న స్క్రాప్ ఎగుమతిని అరికట్టుటకుగూడా మైకామజ్దూర్ సంఘం కృషిచేయగలదని శ్రీ వెంకటసుబ్బయ్య చెప్పారు.

సంఘ సహాయకార్యదర్శి శ్రీ సుంకర రమణయ్య వందన సమర్పణంతో సభ ముగిసింది. సభలో వెయ్యిమందికిపైగా కార్మికులు పాల్గొన్నారు. సభానంతరం కలిచేడు ఉదయకళాసమితివారు 'నాగమ నాయకుడు' నాటకాన్ని ప్రదర్శించారు.

— ఒ. వి.

కమ్యూనిస్టుల ఎత్తుగడలే ఈరాజీనామాలు!

మైకామజ్దూర్ సంఘ కార్యదర్శి శ్రీ కమ్మిలి వెంకటసుబ్బయ్య ఈక్రింది ప్రకటన గావిస్తున్నారు—

గూడూరులోని శ్రీ టి. ఓ. కృష్ణయ్య మైకాకంపెనీకి చెందిన ఎనిమిదిమంది కార్మికులు (అంటరా నిజానిదార్లే) భారతీయ మైకామజ్దూర్ సంఘ సభ్యులుగా వున్నట్లు పంపిన రాజీనామాలేఖ నాకు విస్మయాన్ని కల్గించింది.

ఈ కార్మికులు మా కార్మిక సంఘంలో సభ్యులుగారు. వీరు తమ తగాదావిషయం ఏనాడూ నాకు తెలియజేయలేదు. వారు నాకు తెలియజేసివుంటే, వారు మా సంఘంలో సభ్యులుగాకపోయినా, మైకామజ్దూర్ సంఘం తగువిధంగా కృషిచేసి వారికి దక్కదగ్గ రావలసిన పరిహారం వగైరాలను ఇప్పించివుండేది. గత కొన్ని మాసాలుగా కమ్యూనిస్టుల మైకావర్కర్సుయూనియనుకు చెందిన సభ్యులు పెక్కుమంది దానికి రాజీనామా లిచ్చి మా సంఘంలో సభ్యులుగా చేరుతున్నందువల్ల కన్నెర్రచేసి, కమ్యూనిస్టులు మా సంఘముపై అపోహ కల్పనతో ఈ ఎత్తుగడ వేశారు. ఈ యథార్థాన్ని మైకా కార్మికు లందరు గమనించి, సరిపిందగలరని ఆశిస్తాను.

ఇతర జిల్లాలు

(1-వ పేజి తరువాయి)

ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్‌అధ్యక్షుడు శ్రీ బ్రహ్మయ్య గారలు చాలకాలంగా, చాలశ్రమ తీసుకున్నారు. హైదరాబాదులో పర్వలు సాగించారు. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు ఆ జిల్లాలో సందర్శించారు. చివరకు శ్రీ బ్రహ్మయ్యగారు ఎన్నికలుముందు శ్రీకాకుళంజేరి, పరిషత్తు కాంగ్రెస్‌పార్టీతో సంప్రదించి, శ్రీ పాపారావుగారిని అభ్యర్థిగా నిర్ణయించారు. శ్రీ కృష్ణమూర్తినాయుడు ఎదురుతిరిగారు. పరిషత్తులో కాంగ్రెస్‌తో దాదాపుగా బలంగలిగిన శ్రీ గౌతు లచ్చన్న, అంటే స్వతంత్ర పార్టీ, శ్రీ కృష్ణమూర్తినాయుణ్ణి బలపరచింది. ఒక్కఓటుతో వారు గెలిచారు.

ఇది కాంగ్రెస్‌కు ఓటమా? లేక అధికార కాంగ్రెస్ వర్గానికి ఓటమా? అనేది నమ్మదిగా తేలవలసి వుంటుంది.

గుడివాడ కళాశాల

శ్రీ అక్కినేని నాగేశ్వరరావు కళాశాల సంస్కృత భాషాపరిషత్తు 13 నుండి 15 తేది వరకు సంస్కృతభాషా సదస్సును నిర్వహించింది.

13 తేది సంస్కృతోన్నత పాఠశాల హెడ్మాస్టరు శ్రీ దావరాల సత్యనారాయణ కాళిదాసు కావ్యకళనుగూర్చి చక్కని ఉపన్యాసం గావించారు. భారతీయ కవితను పాశ్చాత్య కవిత్వంతో పోల్చుతూ, కాళిదాసు కవిత్వ విశిష్టతనుగూర్చి శ్రీ సత్యనారాయణ వివరించారు. 14 తేది పరిషత్తు ఉపాధ్యక్షుడు శ్రీ సూరపనేని వేణుగోపాలరావుగారు కావ్యప్రయోజనాన్నిగూర్చి ముచ్చటించారు. 15 తేది కళాశాల అధ్యాపకులు శ్రీ వేదం రామప్రభుగారు శ్రీకృష్ణ కర్ణామృతాన్నిగూర్చి మాట్లాడారు. సంస్కృతభాషను, అందులోని భక్తి కావ్యాలను సమీక్షిస్తూ, అందులో శ్రీకృష్ణ కర్ణామృత స్థానాన్ని, ప్రాధాన్యాన్నిగూర్చి చెప్తూ, అది ఎట్లా కర్ణపేయంగా వుండేది వివరించారు.

ఈ సాహిత్య సభలలో అనేకమంది విద్యావంతులు, భాషాభిమానులు పాల్గొన్నారు.

. . .

వెంకటేశ్వర కళా మందిరంలో శ్రీ అడుసుమల్లి నారాయణరావు అధ్యక్షతన జరిగిన సాహిత్యసభలో, శ్రీ కోగంటి దుర్గామల్లికార్జునరావుగారు రచించిన శర్ధోత్పత్తిశతకమూతపలాగమునకు ఆవిష్కరణజరిగింది. భారతీసన్మానసంఘం అన్నా, భారతీ సమితి అన్నా శ్రీ మల్లికార్జునరావు గారేనని, వారు నూరు గ్రంథాలు వ్రాశారనిచెప్తూ, అధ్యక్షులు శతకమును ఆవిష్కరించారు. శ్రీయుతులు వేదం రామప్రభు, పి. రామమూర్తి, బాదాని నరసింహరావు, కోట పద్మనాభంగారలు శ్రీ మల్లికార్జునరావుగారి సాహిత్యసేవను కొనియాడుతూ మాట్లాడారు. గ్రంథకర్త వందన సమర్పణం గావించారు.

సాహిత్య సభలు

కృష్ణజిల్లా పామర్రు దత్తాత్రేయ విద్యాలయంలో, భారతీ సమితి ఆధ్వర్యాన కవిరాజు త్రిపురనేని రామస్వామిచౌదరి వర్ధంత్యుత్సవం జరిగింది. శ్రీ టి. సిరంజ నేయులుగారు అధ్యక్షత వహించారు. శ్రీ దాగంటి శరభయ్య, శ్రీ కోగంటి దుర్గా మల్లికార్జునరావుగారలు కవిరాజుకు జోహారులర్పించారు.

. . .

గన్నవరం తాలూకా దేవరపల్లిలో విమర్శకాగ్రేసర శ్రీ బండారు తమ్మయ్య గారికి ఘనమైన సన్మానం జరుపబడింది. శ్రీ బోడేపూడి వెంకట్రావుగారు సన్మాన సభకు అధ్యక్షతవహించారు. ఈ సందర్భంలోనే శ్రీ తమ్మయ్యగారు ఆంధ్రీకరించిన కుమారసంభవం కావ్యాన్ని శ్రీ పెద్ది వెంకటేశ్వరరావుగారు ఆవిష్కరించారు. శ్రీ తమ్మయ్యగారు ఈ కావ్యాన్ని శ్రీ చిమిరాల చంద్రశేఖరయ్యకు సమర్పించారు. శ్రీ చంద్రశేఖరయ్య, శ్రీమతి చిమిరాల కోటినాగమ్మగారలు కవిని పూలదండలు, నూత్నవస్త్రాలు, కాశ్మీరు శాలువతో సత్కరించారు.

శ్రీయుతులు విష్ణుభట్ల రామలింగ శాస్త్రి, దుర్గా మల్లికార్జునరావు, చలవాది రాజయ్య, ఎల్. వి. కె. మల్లయ్య, కొర్ల బాపిరాజు, కె. చెన్నబసప్ప, దేవరపల్లి వెంకటసుబ్బారావు తమ్మయ్యగారి కావ్యాలనుగూర్చి ఉపన్యసించారు.

. . .

బహుభాషా కోవిదులు, చిరకాల సాహిత్య సేవకులయిన శ్రీ బాలశౌరిరెడ్డి గారిని పామర్రులో సన్మానించుటకు కృషి జరుగుతున్నదని, ఈ సత్కార్యమికి అందరూ చేయూత నివ్వవలసిందని శ్రీ కోగంటి దుర్గా మల్లికార్జునరావుగారు విజ్ఞప్తిచేస్తున్నారు.

సత్తెనపల్లి మునిసిపాలిటీ

గుంటూరుజిల్లా సత్తెనపల్లి పంచాయతీని మునిసిపాలిటీగా నిర్మాణంగావిస్తూ ఆంధ్ర ప్రదేశ్ గవర్నరు ఉత్తరువుజేసారు. గజెట్ ప్రకటనగూడా జరిగిపోయింది. ఆక్షేపణ లేమీ లేకుంటే ఇది త్వరలో అమలు జరుగగలదు.

గుంటూరుజిల్లాలో ప్రస్తుతం 7 మునిసిపాలిటీలున్నవి. పొన్నూరు, చిలకలూరిపేట మునిసిపాలిటీలుఅగుటకు తయారుగా వున్నవి.

పెంపుడు కూతురు

(9 వ పేజీతరువాయి)

సవసరములేదు. ఔట్డోర్ చిత్రాల సంబంధంగా వైన నేడు దిగుమతవుతున్న సంగీతమే అంత! శాస్త్రీయ బాణీలో కూర్చిన "నీ జాడ కనరావేలరా" అన్న ఒక్క పాటమాత్రం వినసొంపుగావుంది.

ఇక నటనవిషయంలో రేలంగి, రామారావు పాత్రౌచిత్యాన్ని కాపాడారు. రామారావులో మాత్రం 'రక్తసంబంధం' వాసన కాస్త గుప్పుమంటుంది. దేవిక చక్కగా నటించింది. వున్నది కాసేపేఅయినా అంజలీదేవి ఎంతో గంభీరంగా నటించారు. రమణారెడ్డి, హరనాథ్, మాలతి, బాలకృష్ణ వారి వారి పాత్రలను అర్థం చేసుకొని నటించారు. జానకి నటనలో కొన్ని సందర్భాలలో 'అతి' తప్పితే మిగతా నటన బాగానేవుంది. తమ్ము రావినా, మొత్తానికి వి. ఆర్. పంతులు గారి దర్శకత్వప్రతిభ ఈ చిత్రంద్వారా తగ్గిందనే చెప్పాలి. ఫోటోగ్రఫీ బాగానే వుంది.

—నావూరు శ్రీనివాసులు.

చిత్రజగత్

(9-వ పేజీతరువాయి)

అనుబంధాలు

భరణీ రామకృష్ణ దర్శకత్వాన, శ్రీయుతులు కె. వెంకటేశ్వర, కె. ఎస్. సూర్యం దేయులు నిర్మించిన వాసవివారి చిత్రానికి 'అనుబంధాలు' అని నామకరణం చేశారు. ఈచిత్రంలో గుమ్మడి, జగ్గయ్య, రమణారెడ్డి, కృష్ణకుమారి, సూర్యకాంతం, పద్మనాభం, స్వర్ణ, బేబీ పద్మిని మొదలైనవారు నటించారు. ఈచిత్రం చాలావరకు పూర్తి అయింది. పేచ్‌వర్క్‌మాత్రం మిగిలింది. ఈనెలలో అదికూడా పూర్తిచేసుకొని ఏప్రిల్‌నెలలో విడుదల చేస్తారని తెలుస్తోంది.

చదువుకున్న అమ్మాయిలు

నాగేశ్వరరావు, గుమ్మడి, రేలంగి, సూర్యకాంతం, సావిత్రి, ఇ. వి. సరోజ తదితరులు నటిస్తున్న అన్నపూర్ణవారి చిత్రానికి 'చదువుకున్న అమ్మాయిలు'అని పేరుపెట్టారు. అదుర్తి సుబ్బారావు దర్శకత్వం వహించిన ఈ చిత్రాన్ని మార్చి 26 వ తేదిన విడుదల చేస్తారని తెలుస్తోంది.

వెలిగండ్ల-వేములపాడు రోడ్డు

1 లక్ష 50 వేలరూపాయాలు ఖర్చయ్యే ఈ పనికి జిల్లాపరిషత్తు అధ్యక్షునిచే ప్రారంభోత్సవం

వెలిగండ్ల సమితి పర్యటనకై జిల్లా పరిషత్తు అధ్యక్షుడు శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖర 14 తేది కనిగిరికి వచ్చారు. కనిగిరి పంచాయతి, మర్‌ఖండ్ విద్యుచ్ఛక్తి అవసరాలనుగూర్చి మండలకాంగ్రెస్ సంఘం బారికాళ నివేదిక సమర్పించింది. మంచినీటికరవు కనిగిరికి జీవన్మరణ సమస్య అని, ఇరవై సంవత్సరాలనుండి ఆందోళన చేస్తున్నా ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో శ్రద్ధ వహించలేదని, ఈ విషయంలోను, మర్ అండ్ విద్యుత్ సరఫరాలోను సహాయపడవలసిందిగా ఆ నివేదికద్వారా విజ్ఞప్తి చేసారు.

విద్యుచ్ఛక్తి స్కీముఒకటి ఆమోదింపబడిందని, ఏప్రిల్‌లో పని ప్రారంభింపబడుతుందని; మంచినీటి విషయంలోగూడా సహాయపడగలనని శ్రీ చంద్రశేఖర రెడ్డి గారు చెప్పారు.

14 తేది మధ్యాహ్నంనుండి వెలిగండ్ల సమితి అధ్యక్షుడు, శాసనసభ్యులైన శ్రీ పులి వెంకటరెడ్డి, కనిగిరి సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ ఊ. తిరుపతినాయుడు, శ్రీ ఓ. రామసుబ్బారెడ్డి గారలతోకలసి శ్రీ చంద్రశేఖర రెడ్డి గారు హనుమంతునిపాడు హరిజనవాడలనిని సందర్శించి, పెదగొల్లపల్లి చేరారు. అచ్చట వారిని 100 బళ్ల ఎడ్లబండ్లతో బ్రహ్మాండంగా ఊరేగింపు గావించారు. మ్యాలపల్లి సభ జరిగింది. శ్రీ చిట్టాల వెంగొండారెడ్డి, వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారలు ఈ కార్యక్రమాన్ని ఏర్పాటు చేసారు.

అక్కడనుండి ముప్పాళ్లపాడులో శ్రీ పి. పిచ్చిరెడ్డిగారి ఆతిథ్యస్వీకరించి, రాత్రి గుడిపాటిపల్లె చేరారు. ఉత్సవము, సభ జరిగాయి. రాత్రి శ్రీ పొదిలి నాగిరెడ్డి విందుచేసారు.

15 తేది ఉదయం చంద్రశేఖర రెడ్డి వెలిగండ్ల-వేములపాడురోడ్డు పనికి ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. ఈ రోడ్డుకు 1 లక్ష 50 వేల రూపాయలు ఖర్చుకాగలదు.

గుడిపాటిపల్లె నుండి నాగులవరం మీదుగా వెదుళ్లచెరువు చేరారు. బహిరంగ సభ అనంతరం శ్రీ పిరం ఆదిరెడ్డిగారి విందులో పాల్గొని సాయంకాలం వెలిగండ్ల చేరారు.

వెలిగండ్ల సభలో జిల్లా సంక్షేమశాఖాధికారి పేదలకు చీరెలు, పంచెలు, ఇస్త్రీపెట్టె, ఎడ్లబండ్లు పంచారు. భోజనానంతరం శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డి బృందం నెల్లూరుకు పోయారు.

—మా కనిగిరి విలేఖరి.

ఆకాశవాణి

అభిప్రాయాలు వ్రాయండి

ఆకాశవాణి అంటే కేవలం నాటికలేగాదు. అన్నీ. వివిధ విషయాలమీద, ప్రసారాలుచేసే విద్యావంతులు, విజ్ఞానవంతులైన పాఠకుల అభిప్రాయాలను కోరుతున్నాము. అభిప్రాయాలువ్రాసి ఈ శీర్షికను ఆకర్షవంతము, ప్రయోజనకరమూ చేయవలసిందిగా విజ్ఞప్తి. —సం. జ. రై.

ఈ వారంలో నాటికలు

అమోఘవాక్కు

మద్రాసు రేడియో కేంద్రం ద్వారా 13-2-63 తేది శ్రీ కొడవటిగంటి కుటుంబరావు రచించిన "అమోఘవాక్కు" అను నాటిక ప్రసారమైంది. మానవుడు ఒక కమ్మని కలకంటాడు. ఆ కలలో దేవతలు వాదోపవాదాలు జరుపుకొని, సరస్వతీదేవి మానవునికి అమోఘవాక్కు నిస్తుంది. ఆ అమోఘవాక్కు ప్రభావంవల్ల, పేదవాడైన ఆ మానవుడి పూరిగుడిసె బంగారపుటిల్లుగా మారిపోతుంది. ఊరంతా విరగబడి చూస్తారు. అంతా ఆశ్చర్యపోతారు. ఆ మానవుడు కన్ను తెరుస్తాడు. కల మాయమైంది. బంగారంతో నిర్మితమైన గుడిసె లేదు. ఎంత కమ్మనికల - అని నిట్టూరుస్తాడు మానవుడు. రచయిత ఊహాకల్పన బాగుంది. ప్రసారకార్యక్రమంలో పాల్గొనినవారంతా తమపాత్రలను చక్కగా నిర్వహించారు. ప్రసారంగూడా సొంపుగా వుండింది.

తప్పా

'తప్పు' అన్న నాటికను 15-2-63 తేది విజయవాడకేంద్రం ప్రసారంచేసింది. హైదరాబాదు కేంద్రం రిలే చేసింది. నాటిక రచన శ్రీ కొమ్మూరు వేణుగోపాలరావు. పదిహేనునిముషాలు నడిచిన చిన్ననాటిక ఇది. నాయుడు హెడ్ కానిస్టేబులు. రాఘవులు అతని బావమరది. దొంగ. ఒకరోజు రాత్రి ఒకయింట్లో దొంగతనంచేసిపోతూ వుంటే, నాయుడు రాఘవయ్యను తరిమి పట్టుకుంటాడు. తీరా చూస్తే ఆ దొంగ తన బావమరదే! అయితే నేం! తన డ్యూటీప్రకారం పట్టుకున్నాడు. ఇదితప్పా? రాఘవులు, నాయుణ్ణి కత్తితో పొడిచి తప్పించుకొని పోతాడు. అక్కడచేరిన కొంతమంది అతన్నిపట్టుకొని పోలీసుస్టేషనుచేరుస్తారు. ఇంట్లోఅంతా నాయుడు చేసిన నక్రమమైనడ్యూటీని విమర్శింటారు. 'తానుచేసింది తప్పా!' అన్న సంఘర్షణలో పడిపోతాడు నాయుడు. రచన చిన్నదైనా చక్కగావుంది. నాయుడుపాత్ర నిర్వాహకుడు తన నిండుకంఠంతో పాత్రను చక్కగా రూపొందించాడు. రాఘవులు గూడా వర్యాలేదు.

అన్నపూర్ణ

18-2-63 తేది విజయవాడకేంద్రం 'అన్నపూర్ణ' నాటిక ప్రసారంచేసింది. రచన పింజమూరి శివరామారావు. నిర్వహణ బందా కనకలింగేశ్వరరావు. పాల్గొనినవారు బందా, నండూరి సుబ్బారావు, రామమోహనరావు, ఆనంద్, పింజమూరి లక్ష్మి, లత మొదలగువారు. 'అన్నపూర్ణ' సాంఘికంకాదు. అన్నపూర్ణ ప్రతాపరుద్ర గజపతి పుత్రిక, కృష్ణదేవరాయలు పట్టమహిషి. గజపతి, విజయనగరసామ్రాజ్యంలో కొంతభాగం ఆక్రమణ, కృష్ణదేవరాయలు కటకంపై దండయాత్ర, అన్నపూర్ణ వివాహం దీని యితివృత్తం. నేటి వాతావరణానికి అనువుగా నాలుగుపాటలుగూడా అనిపించాడు. ఒక గంట కాలం సుదీర్ఘంగా నడిచిన నాటికయిది. కృష్ణరాయలు, తిమ్మరుసు పాత్ర నిర్వాహకులు అక్షరశబ్దాన్ని అనువైన శబ్దతరంగాలుగా చక్కగా రూపొందించారు. కనకయ్యగా నండూరి సుబ్బారావు ఉచ్చారణ ప్రశంసనీయం. పెద్దన్నగా బందా అన్నారు. పేరు ఎక్కడా వినిపించలేదు కథలో. ఆ పద్యాలుపాడినవారేమో! అన్నపూర్ణగా పింజమూరి లక్ష్మిని మరువలేము. చంద్రికగా లత శ్రోతలమనస్సులకు బాగా అల్లుకపోయింది. అంతా పెద్దవారు, రేడియో బృందమైనవారు నిర్వహించిన నాటికఇది. అక్కడక్కడా గొంతుసవరింపుల శబ్దాలు, సంభాషణల ఉచ్చారణలో కొన్ని తప్పులు (పెద్దవారుచేస్తే తప్పు అనడానికి లేదు, పొరపాటునాలేమో!) మినహాయిస్తే నాటిక మరలా వినాలనిపించింది.

నారాయణరెడ్డి

(4 వ పేజీ తరువాయి)

"నా జీవిక! నా గుండియ
పాడున రతనాలముల్క!
నా మనసే పంజరమ్ము
గా మెలగిన రామచిల్క!" అంటూ

కొసరి కొసరి పిలుస్తుంది! ఈ జానుతెనుగు పల్కులు, ఆంధ్రభారతి తొల్కు పలుకులు. ఈ మధుర సన్నివేశాన్ని తలపై గంగను, దేహార్థమున పార్వతిని నిల్పిన సర్వజ్ఞుడు అమాయకునివలె చూస్తాడట!!

*

వసంతరాయలు, లకుమ శ్రీశైలమున పెటికోళ్లనిడి కొండవీడు చేరుతారు. "రాణి అధివసింపు శేని పార్శ్వమున నర్తకి కూర్చుండు టేమి?" అని ప్రజలు అలోచిస్తారు. లకుమా ద్వితీయుడైన రాయలను జూచిన పట్టపురాణి నేత్రములందు అమవసలు జతలు విరబోసుకున్నవి. ఆమె హృదయాంగణమందు శూన్యము చోటు చేసికొన్నది.

నిఖిలసృష్టికి లకుమనే ప్రతీకగనెంచి రాయలామె సర్వాంగములను నైక్యమయ్యాడు. తొల్కరి జల్లునకు పీట్లు పుల్కరించినట్లు లకుమా సంగతిచే రాయల వైదుష్యాంకురయుతికింది. ప్రతి సంధ్యామధుర వేళ రచవన్నవజాప్య భంగులను లకుమ ప్రదర్శించగ, కుమారగిరిరాయలు 'వసంతరాజీయము' అనే అభినయశాస్త్ర గ్రంథాన్ని సృష్టిస్తాడు. మనసార ప్రేమించిన ప్రేయసి యిచ్చే స్ఫూర్తిచే ఎంతలేసి ఘనకార్యములు జరుగగలవో! దానిని లకుమకర్పించి రాయలు "ఓ లకుమా! నీపూదిన పూవిరియే యీ వసంతరాజీయము" అని మేనుమరచి లకుమను ముద్దుంపెట్టగ, ఆవిడ సిగ్గుతో క్రుంగి యిలా అంటుంది—

"ప్రభూ! చరణదాసినిటుల
ప్రశంసింప తగునా?
కాలిమానికి యేనాటికి
గంధవు పొడియగునా?
మీ పాదపరాగము నా
పాపట సింధూరముగా
దైసేటకు భాగ్యమున్న
కావలసినదేమున్నది?"

కాలిధూళి - గంధపుపొడి; పాదపరాగము - పాపట సింధూరము—యీ పదములపొందిక అపూర్వముగదా! రాయడు వేశ్యాలోలుండని రాజ్యములో గుసగుసలు పుట్టింది. ప్రభువు రాజ్యపరాఙ్ముఖుండని, లకుమాదాసుండని పరరాజుల గుండెలు చిగిరిస్తయి. మహారాణి మందముపట్టింది.

కాటయవేముని ప్రబోధంతో రాయలొకనాడు సభకువచ్చి సింహాసన మలంకరించినంతలో లకుమ కాలు బెణికిందనే వార్తవినవస్తుంది. అదే పోక రాయలకు!" ఒక నర్తకి కాలుబెణుకుటేమి? ఎకిమీడు పర్యవేక్షించుటయేమి? నరకిది తిరస్కారమ'ని అందరూ భావిస్తారు.

రాయలు లకుమను పరామర్శించే ఘట్టము ఎంతో జాలిగొల్పుతుంది. రాయల ప్రేమవాక పరవళ్లుత్రొక్కుతుంది!

"ప్రియా! నీదు కాల్మాత్రమె
బెణికిపోవలేదు సుమా!
నా జీవ నవామృత భాం
డమే తొణికె నోలకుమా!"

అని పనిచిత్తపలె యేడ్పుటున్న రాయని గని, గుండె పాగిలిపోయి లకుమ యిలా అంటుంది.

"వెన్నదైన గట్టిపడుట
యున్నది గానీ స్వామి!
మెత్తదనముదప్పు మీదు
చిత్తము అన్యమెరుంగదు

నేను పునర్జన్మ మెత్తితనేని, ప్రభూ! లసి కళామహోలయుమొ మీ యువ హృదయముగా జన్మింతునుగాత!"

లకుమకోసము రాయలు పేరోలగమును తృణీకరించెననువార్త రాణి ఎదలో విషవాయువిధికవలె తాకుతుంది. ఇక, ఆమెకు ఎప్పటి అమవాస్యే మిగిలింది! అటకలైల అడుగుమోల ప్రతుకును, స్వర్గాన్ని దూరపోయుట రాణి సహించలేక పోతుంది. రాణి వ్యాధిగ్రస్తయైన కారణము వెలిసి అఖిలాంధ్రదేశము అట్టుడికినట్టు డికింది. దేశమేమైనా లకుమను విడిచి యుండలేరు రాయలు!

ఒకనాటి అర్ధరాత్రి మహారాణి లకుమ యింటికి వస్తుంది. అడుగలేక, అడుగలేక దేశక్షేమంగోరి రాయలను విడిచిపొమ్మని అడుగుతుంది లకుమను. ఎదలో పిడుగు పడినట్లు లకుమ చలించింది. సభలపై రాణి వెళ్ళగ, లకుమను జూచి దిక్కులన్నీ దిక్కుమంటయి. ఆ వేగంతో పడకపైపడి కనులుమూసికొని, హృదయాన్ని మూయగలేక "ఎంచుకీ హృదయమ్ము నిచ్చితి నీశ్వరా!" అని యేడుస్తుంది. తుదకు, ఆమె ఒక నిశ్చయానికి వచ్చింది. వ్యక్తికన్నను దేశసౌభాగ్యము అదరపాత్రమైనదిగదా!

మరునాడు లకుమ రాయల ఎదుట శివతాండవ నృత్యంచేస్తూ, వింతగా ఊగుతూ క్రిందపడుతుంది. క్షణంలో లకుమ వదనముపై రాహుగ్రహగ్రస్త చంద్రబింబాంతస్థ చరమకళ కనిపించింది రాయలకు. అతడు గగ్గోలుపడి, పరీక్షింపి, లకుమ ఎదలో దిగియున్న బాకును పూర్తి పెరుకుతాడు. ఆ మహాసాధ్వి లకుమ రాయని కరాంభోరుహమ్ములలోన శాశ్వతముగ కనులుమూసింది.

నిజానికిదే కావ్యాంతము. కాని "మంగళాదీని, మంగళమధ్యాని, మంగళాంతాని కావ్యాని ప్రథంతాని"-అన్న ఆర్యోక్తిని గమనించి, పాఠకులకు నిర్వేదము మిగల్చకూడదనే సంకల్పముతో కాలోలు కవి కావ్యాన్ని యిలా పూర్తి చేసాడు—

బాకు పిడిని పట్టియున్న చిత్రము వలన లకుమ త్యాగప్రయోజనము తెలిసికొంటాడు రాయలు. లకుమ అందించిన సందేశముచే జాగృతుడైన రాయలు రెక్కలుగట్టుకొని యెదుట వ్రాలగ రాణి విస్తుపోతుంది. తబ్బిబ్బు పడి చూచు అర్ధాంగిని మహావేశముతో రాయలు కౌగిలించుకొంటాడు.

తన యురమునందు శిరమును
దాచుకొన్న రా
ణుని పాదముల నామె
అశ్రువులతో గడిగె నట!

ఎంతటి ఉదాత్త భావన! ఈ కావ్యమంతటిన మమలోకనమునేయు, నింగి కొనలో శిరసునెత్తి దంద్రస్వామి!!

*

'కర్పూర వసంతరాయలు'-కావ్యంలో కవియొక్క అతిశయమైన భావన, కల్పన, చిత్రణ పాఠకుల నాకర్షిస్తాయి. ఇందలి సన్నివేశముల రచన సిద్ధహస్తుడైన చిత్రకారుడు అనురూప వర్ణములతో హృదయరంజకముగ చిత్రించినట్లున్నది. అపూర్వమైన ఉత్ప్రేక్షలు వశితల మనస్సు నాకట్టుకొంటాయి. మనోహరమైన భావములెన్నో జానుతెలుగు పదజాలంతో రచించాడు కవి.

లకుమ నాట్యముజూసి పరవశుడైన,
రాజా పెదవులమీద 'లకుమా'యనెడు అక్షరముల యత్నముగ పొల్కినవి.
లకుమ చరణానద్ధ రత్నకింకిణులు మెల్లగ 'ప్రభూ' యంచు పల్కినవి.
తెరమరుగున వాద్యమేకము వినపింపగ,
"తోటలో నిదురమత్తున మున్న గత్తిపో
చలు లేచి చూచినవి సుమ్ము"—
అంటాడు కవి.

కోల్పాటిసారికగా అభినయిస్తున్న లకుమ,

అమె వెన్నెలయానా? వెన్నెల
అమెయా? యన కానిపించెను.
కాదు వెన్నెల తరుణి వేషము
గట్టెనోయనగా స్ఫురించెను.

ఇలాంటి 'చమక్'లు కావ్యమంతట మెరుస్తున్నాయి.

లకుమను రాజనర్తకిగా అనుగ్రహించుటకు రాయలు నిర్ణయించినపుడు,

రేనిలో వెల్తురుల మేడలు
రాణిలో తిమిరంపు నీడలు
కాటవేమునిలోన రెండును
కలిసిపోయిన సందెజాడలు—పుంటవి.

లకుమమీది భావనలో కలవరపడుచున్న రాయలనుజూచి రాణి పెదవిపైన విశదమైన నవ్వు తలయెత్తగ, రేని యానసమును దిక్కృతమైనసిగ్గు ముంచెత్తెనట! అక్కడ ద్రాక్షారామంలో వసంతరాయలు భీమేశునియెదుట ప్రాణపంచకము సదింపగ, 'లకుమా' యని పిలిచే సరికి, అక్కడ కొండవీటి అంతఃపురంలో నిద్రిస్తూన్న మహారాణి మేలుకొని 'ప్రభూ' యంచు దిక్కుదిక్కుమని పిడుస్తుంది! ఇటువంటివి జీవితంలో జరుగుతూనే వుంటాయి. దూరము శరీరమునకేగాని, మనస్సునకు కాదుగదా!

వసంతరాయలు స్వప్నములో చూచిన పుష్పవాటికను వర్ణిస్తూ- కవి,

గువ్వల మువ్వపు ప్రేకల
కొనల తాకిడుంనుదప్పు
అచట చిగురుకొమ్మలు అ
వ్యవృత్య నెరుంగలేదు- అంటాడు.

ఇందలి వ్యంగ్యమునకు వేరె వ్యాఖ్యానమేల?

పాల్కురికి సోమనాథుని అదర్శంగా గైకొని జాతీయమైన మాత్రాఛందస్సులో దివ్యకవితను సృష్టిస్తున్నారు నారాయణరెడ్డిగారు. ఈ కావ్యంలో త్రిస్ర, మిశ్ర, చతురస్రగతులు విశేషంగా వాడబడినవి. ఈ ఛందోవైవిధ్యము, గతివైచిత్రి, లీనంకింపైన నాదము పాఠకునిలో నవనవోన్మేషమైన ఉల్లాసాన్ని కల్గిస్తాయి.

"మృదంగనాదము హృదంతముల రవ
నదమ్ములను కదలించె
విపంచికారుతి అపారనాద
ప్రపంచమును పలికించె"

భవభయ పాప బాల్పాహరులు
భవనాశినిలో పారెడు నీరులు
భవదుక్తిత ఆనోవదమ్ములు
భవనాశినిలో పయఃపథమ్ములు.

ఇలా శ్రీ నారాయణరెడ్డి 'ప్రాత క్రొత్తల మేలుకలయిక' సాధించారు. పరిమళవంతమైన యిలాంటి కావ్యములను అందులందరూ చదివితే,

ఆంధ్రనాటను పాడుకొన్నట్టి మట్టిలో
నైతమ్ము కవితా సౌరభమ్ములు వీచు!!

బొమ్మిరెడ్డిపల్లె కొట్లాట

(5 వ పేజీ తరువాయి)

ఇరువురికీ ఆ భూమిలో ప్రవేశించి మర్దన చడటం, దాని పర్యవసానంగా పైన వివరించినట్లు పెక్కుమంది గాయపడటం జరిగినట్లు తెలుస్తున్నది.

ఈ గ్రామం కమ్యూనిస్టుల కంచుకోట అని పేరు. ఆలాంటిచోట మొన్నటి ఎన్నికలలో జిక్కిరెడ్డి బాలకోటయ్య వగైరా మూడు కుటుంబాలవారు కాంగ్రెసుకు ఓటు చేశారని తెలుస్తున్నది. ఆ గ్రామ హరిజనులుమాత్రం కమ్యూనిస్టులట. ఈ రాజకీయ విభేదాల కారణంగానే కాంగ్రెస్ వాదులైన బాలకోటయ్య వగైరాలు చేసుకుంటున్న భూమికి హరిజనులచేత దరఖాస్తు పెట్టించడం జరిగిందని; ఆ ద్వేషంతోనే కాంగ్రెస్ రైతులపై అమానుషంగా దౌర్జన్యం జరిగిందని; హరిజనులకు వెనుక కమ్యూనిస్టుల మద్దతున్నా, దెబ్బలుతిన్న రైతులను మాత్రం పరామర్శించిన స్థానిక కాంగ్రెస్ వాది లేక పోయాడని అంటున్నారు.

దెబ్బలుతగిలిన 9 మందిలో ఒక స్త్రీ, నల్గురు పిల్లలున్నట్లు; ఇందులో జిక్కిరెడ్డి బాలకోటయ్య పరిస్థితి ఆందోళనకరంగా వున్నట్లు తెలుస్తున్నది.

గ్రామంలో 144 సెక్షను అమలు జరుపవలసిందిగా సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరు కందుకూరు ఆర్. డి. ఓ. గారికి వ్రాసినట్లు తెలుస్తున్నది. ఇంతవరకు అలాంటి వుత్తరువేదీ అమలుజరిగినట్లులేదు. —మా. వి.

కోటసమితి

(5 వ పేజీ తరువాయి)

రాజా, మల్లుసేఠిక తదితరులు తమ ఉపన్యాసాలలో ప్రబోధించారు.

—తిరువెంగళయ్య.

పొదిలి సమితి

దళపతుల శిక్షణశిబిర ప్రారంభోత్సవం బి. డి. ఓ. శ్రీ కె. వి. రంగయ్యగారిచే జరిగి, 7 తేది వరకు నిర్వహింపబడింది. సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ యం. రామిరెడ్డి, శ్రీ ముప్పాళ శ్రీహరిరావు ప్రభృతులు అనేక విషయాలపై ఉపన్యసించారు. సమితిలోని 33 పంచాయతీలలో స్వచ్ఛంద సేవాదళాలు, రక్షణగ్రామిక కేంద్రములస్థాపన జరిగింది.

9 తేది పొదిలిలో జరిగిన రక్షణ కమిటీ సభ్యులు, దళపతులు, సమితి సిబ్బంది సంయుక్త ప్రత్యేక సమావేశంలో కలెక్టరు శ్రీ ఎం. వి. రాజగోపాల్ గారు ఉపన్యసించారు. రక్షణనిధికి అందరూ ధన, కనక, వస్తురూపేణా సహాయపడాలని కలెక్టరు విజ్ఞప్తిచేసారు. సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ రామరెడ్డి ధన్యవాదములు చెప్పారు. —వి. తిరిపాలు.

★★ పల్లెలు ★★

(5 వ పేజీ తరువాయి)

అన్నారెడ్డిపాళెం సంస్మృతి

శ్రీరామయోగి స్వర్గవాసియైన 11 తేది బొజ్జా కృష్ణదాస్ భాగవతార్ గారిచే హరికథా కాలక్షేపము; భక్తులచే భజనలు జరుపబడినవి. 12 తేది ఉదయం లక్షపూజ, పేదలకు అన్నదానము జరిగింది. ఈసంస్మరణ కార్యక్రమమంతా యోగిగారి మేనల్లుడు శ్రీ వి. సీతారామరెడ్డిగారిచే నిర్వర్తింపబడింది. —ఎం. రామానుజులు

మామంబట్టు చోరీ

రూ 1200 ల విలువగల చీరెలు వస్త్రాల చోరీకి సంబంధించి, సూళ్లూరుపేట సబ్ఇన్స్పెక్టరు, తండియార్ పేట వాస్తవ్యుడు పాత కె. డి. మునుస్వామి, సరఫ్ సేను అనుసతనిని అరెస్టుచేసి, వెంకటగిరి సబ్ మేజస్ట్రేటు ముందు హాజరుపరచారు.

—యాగంటి రామలింగం

ఆంధ్రప్రదేశ్ వార్తాలేఖ

(3-వ పేజీ తరువాయి)

వల్ల, అరిత్యా సంక్రమించిన అధికారాలను ప్రభుత్వంగాని, ఉద్యోగులుగాని దుర్విని యోగం చేయడంగాని, అందువల్ల ప్రజలు ఎక్కువ ఇబ్బందులకు గురికావడంగాని జరుగుతున్నదా?

రక్షణనిధికి విరాళాల సేకరణలో కొంతమంది ఉద్యోగులు అభ్యంతరకరమైన విధానాలు అనుసరించడంగాని, వేరే ఒత్తిడి చేయడంగాని కొన్ని సందర్భాలలో జరిగి ఉండవచ్చును. రక్షణకృషికి అటంకం కలిగిస్తారన్న ఉద్దేశ్యంతో కొంతమందిని నిర్బంధించడం జరిగివుండవచ్చు. కాని మొత్తంమీద అధికారాన్ని దుర్వినియోగం చేసిన సందర్భాలు అతిస్వల్పం. చట్టరీత్యా నిర్బంధించబడిన వ్యక్తుల కేసులను న్యాయ శాఖ అధికారులు తరచు తరచుగా సమీక్షి స్తూనేవున్నారు.

ప్రజలపై అత్యవసరపరిస్థితి ప్రభావం పరోక్షంగామాత్రమే కనుపిస్తున్నది. అంత మాత్రాన ముఖాముఖి సంప్రదింపుల విష యంలో చైనా ఉద్దేశ్యాలు, పథకాలు మనకు ఖచ్చితంగా తెలియనప్పుడు అత్య వసర పరిస్థితిని రద్దుచేస్తామా? రద్దుచేస్తే ప్రజాసామాన్యం హర్షిస్తుందా? ఒకవేళ చేస్తే అవ్యక్త కాలంలో, పోరాటం తిరిగి ప్రారంభమైనా లేక మన రక్షణకృషి తీవ్ర తరం కాకపోయినా తిరిగి విమర్శలు మొట్టమొదట ప్రారంభించేది ఇప్పుడు అత్య వసర పరిస్థితిని రద్దుచేయాలనేవారే అవుతారు.

ఈ అత్యవసరపరిస్థితి ఒక ముఖ్యవిష యంలో మనకుసహాయపడాలి. దేశరక్షణ భావం ప్రజలలో పెంపొందడానికీ,స్థిరంగా నాటుకుపోవడానికీ అది సహాయకారి కావాలి. ఉత్పత్తులను పెంపొందించాలన్న ఆకాంక్షను మనలో ఎక్కువచేయాలి. విదేశీ దండయాత్ర ప్రమాదం తొలగిపోలే దన్న విషయాన్ని, ఆయుధాలు, పరికరాల ఉత్పత్తి పెంపుదల, సాయుధసేనల అభి వృద్ధి, వ్యవసాయం, పరిశ్రమల పురోభి వృద్ధులద్వారానే దేశం ఆత్మరక్షణ చేసుకో గలదనే సత్యాన్ని మనం గుర్తించాలి.

ఆ దృష్టితో ప్రజలు రక్షణనిధికి విరా ళాలు ఇవ్వడంద్వారాను, రక్షణబాండ్లను, సర్టిఫికేట్లను కొనడంద్వారాను దేశరక్ష ణకు తోడ్పడాలి. గ్రామాలలోని పంచా యతీ రాజ్యసంస్థలు గ్రామప్రజలు ఉత్పత్తు లను పెంపొందించడానికి, వారిని స్వయ రక్షణకు సిద్ధంచేయడానికి గట్టిచర్యలు తీసుకోవాలి.

భారీవిద్యుచ్ఛక్తి పరికరాల ఫ్యాక్టరీ: కేంద్రం వైఖరి

హైదరాబాదుకు సమీపంలోని రామ చంద్రపురం భారీ విద్యుచ్ఛక్తి పరికరాల ఫ్యాక్టరీ భవిష్యత్తును అంధకారంలో ముంచిన భారుమేఘాలు, కేంద్ర భారీ పరి శ్రమలమంత్రి శ్రీ సి. సుబ్రహ్మణ్యం ఇచ్చిన హామీ వల్ల తొలగిపోయాయి.

కాని భారీ విద్యుచ్ఛక్తి పరికరాల ఫ్యాక్టరీ నిర్మాణానికి స్వస్తి చెప్పబడు తుందన్న విషాదవార్త రాష్ట్ర ప్రజలలో కలిగించిన తీవ్ర అందోళనలను పరి పాలనా రంగంలో విశేషానుభవంగల కేంద్రమంత్రి శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యం ఇంతవరకు గుర్తించక పోవడం, ప్రజలను ఊహా ప్రపంచంలో వదలివేయడం ఆశ్చర్యంగానే ఉన్నది.

రాష్ట్రంలో ఈ విషయమై అందోళన ప్రారంభమయిన వెంటనే నిజపరిస్థితిని తెలుపుతూ కేంద్రప్రభుత్వం ఒక ప్రకటన చేయడం కేంద్ర ప్రభుత్వానికికూడ శ్రేయ స్కరంగా ఉండేది. కేంద్రప్రభుత్వం మౌనం వహించడంతో, అందులో ఏదో ఒక విచిత్రరహస్యమున్నదని, ప్రజల అందోళన పెచ్చుపెట్టిన ప్రారంభమయ్యే

నరికి ప్రభుత్వం తన వైఖరిని మార్చుకున్న దన్న అభిప్రాయం ప్రజల హృదయాలలో గాఢంగా హత్తుకున్నది.

కేంద్ర ప్రభుత్వ లోపం

ఆ ఫ్యాక్టరీ ప్రాజెక్టు నివేదికలో మార్పులు చేయబడుతున్నాయనీ, పంచ వర్షా ప్రణాళికల అధిక ఉత్పత్తికి సంబంధించిన సమావాలు తయారు చేయడం ప్రాజెక్టు రెండవదశలో సాధ్యం కాగలదన్న వార్తను ఆ ప్రాజెక్టు నిర్మా ణంతో సహకరిస్తున్న చెకొస్లవేకియాసంస్థ ప్రతినిధులు మొదట ప్రకటించడం, ఎందుకు రావాలి అనేదికూడ కేంద్రమంత్రి ఆలోచించవలసినవిషయమే. యూనియను ప్రభుత్వమే ఆ సమాచారాన్ని ముందు ప్రక టించివుంటే సముచితంగా ఉండేది. ప్రాజెక్టు నివేదికలో చెకొస్లవేకియాసంస్థ ఇంతటి ముఖ్యమైనమార్పు చేస్తున్నప్పుడు, యూనియన్ ప్రభుత్వానికి ఆ విషయం 15 రోజులుముందే తెలిసిఉన్నప్పుడు దానిని గురించి ఎందుకు ప్రకటన చేయలేదో తెలియదు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కు సంబంధించినంత వరకూ ప్రాజెక్టు నివేదికలో జరిగేటంతటి ముఖ్యమైనమార్పు తెలియడం ఎంత అవస రమో, ఆ ఫ్యాక్టరీని మరొకచోటుకు తర లించరనీ నిర్మాణకలాపం నిరాఘాటంగా కొనసాగుతుందనీ ప్రభుత్వం హామీ ఇవ్వడం కూడ అంతేఅవసరం. ఈ ప్రాజెక్టుకోసం లోగడ ఇక్కడికి వచ్చిన యంత్రపరికరా లను మరొకచోటుకు తరలించకుండా ఉండడం అత్యంత అవశ్యకం. దీనికి సంబంధించి శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యంచేసిన ప్రక టన ఆశాజనకంగా ఉంది. ప్రాథమిక నిర్మాణకృషి ఎట్టి అంతరాయంగాని, ఆల స్యంగాని లేకుండా వెంటనే కొనసాగాలని, 1966 నాటికి ప్రాజెక్టులో ఉత్పత్తి మొదలు కావాలని ఉత్తరువులు జారీచేయడం అవ సరం.

1951 ఒడంబడిక విషయం ఏమిటి?

కృష్ణా, గోదావరి నదీజలాల సమస్య గురించి కేంద్ర ఇరిగేషన్ మంత్రి శ్రీ హాఫీజ్ అహమ్మద్ ఇబ్రహీం, కామరా, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వంతో జరిపిన సమా లోచనల వివరాలను బయటపెట్టడానికి శ్రీ అలగేశన్ అంగీకరించకపోయినా, ఒక ప్రశ్న దానినుండి ఉదయించింది. 1951 వ సంవత్సరపు ఒప్పందం పూర్తిగా మూలకు త్రోసివేయబడిందా? నదీజలాల కేటా యింపు సమస్య "రెడ్డివచ్చె మొదలాడు మన్న" సామ్యం మాదిరిగా జరుగ బోతుందా?

కేంద్రమంత్రి చేసిన సూక్ష్మప్రకటనలో "మా చర్చలలో గుల్హాటి కమిషన్ సిఫా రసులుకూడ పరిశీలనకు వచ్చాయి" అని చెప్పారు. అంటే తాము జరిపిన చర్చలు 1951 వ సంవత్సరపు ఒప్పందం ప్రాతి పదికగా జరిగాయనీ, ఆ ఒప్పందం దృష్ట్యా గుల్హాటి కమిషన్ సిఫార్సులు పరిశీలించ బడ్డాయన్న నిర్ణయానికి మనం రావచ్చునా? 1951 వ సంవత్సరపు ఒప్పందాన్ని అందుకు సంబంధించిన రాష్ట్రప్రభుత్వాలు గౌరవించాలనికూడా ఆయన అన్నారు.

శ్రీశైలం, పోలవరం ప్రాజెక్టులకు జలాల కేటాయింపు అవసరమూ, అతి ముఖ్యమూ అని, ఆ ప్రాజెక్టులకు కృష్ణా, గోదావరి జలాలలో సరయిన వాటా కేటా యిస్తూ ఆ ప్రాజెక్టులను వెంటనే మంజూరు చేయాలని, ఆంధ్రప్రదేశ ప్రభుత్వం ఇంకొ కసారి స్పష్టంచేసింది.

కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ సమస్యను అఖిల భారత స్థాయిలో, దేశశ్రేయస్సు నంతనూ దృష్టిలో పెట్టుకుని నిర్ణయం చేయాలన్న విషయాన్ని మనమూ, అంగీకరిస్తాము.

కాని దీర్ఘకాలిక పథకాలకంటె త్వరిత గతిని విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తి పెంపుదలకూ, ఇరిగేషన్ సౌకర్యాల అభివృద్ధికీ, అత్యవ సరమైన పథకాలకు ప్రాధాన్యం ఇవ్వా లన్న విషయాన్ని కేంద్రప్రభుత్వం గుర్తిం చాలి, గుర్తించిందనే అనుకుందాం.

ఉదాహరణకు మద్రాసు నగరానికి మంచినీటి సరఫరా ముఖ్య అవసరమే కాని అది దీర్ఘకాలిక పథకం అని అంగీకరిం చక తప్పదు. కొన్ని రాష్ట్రాలలో తీవ్ర విద్యుచ్ఛక్తి కొరత ఉండడంవల్ల, ఆహార విషయంలో స్వయంసమృద్ధిని సాధించ డానికి, ఆహారోత్పత్తుల పెంపుదలకూ, ప్రస్తుత అత్యవసర పరిస్థితిలో అక్కడ ఎక్కువ అవకాశం ఉండడంవల్ల ఇదివరకే వేయబడిన అట్టి పథకాలకు ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలనేదిన్యాయం. కాలమూ, కారణమూ, అవసరమూ అన్నీకూడా ఈ విషయంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ అభిప్రాయానికి అనుకూ లంగా ఉన్నాయి. అందరు గుర్తుంచుకో వలసిన ప్రధాన విషయం అదే. నదీజలాల పంపిణీ విషయంలో నిర్ణయం చేసేటప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వం దృష్టిలో ఉంచుకోవల సిన అంశంకూడ అదే.

ఇదీలోకవృత్తం

(3-వ పేజీతరువాయి)

4) ప్రపంచం మొత్తాన ఉత్పత్తి య్యే వస్తువులన్నిటికీ సంబంధించిన ఒక అగ్రి మెంటు. 5) నిరుద్యోగం ఎక్కువగావున్న తావులలో గవర్నమెంట్ ఫ్యాక్టరీల నిర్మా ణం. 6) బ్రిటిష్ ఆర్థిక శకటం జోరుగా నడవడానికి ఒక తీక్ష్ణమైన పథకం.

ఒకవేళ లేబర్‌పార్టీ రాబోవు ఎన్నిక లలో నెగ్గితే, 1884 లో ప్రధానియైన సర్ రాబర్ట్‌పీల్ తర్వాత అందరికంటె చిన్న వయస్కుడైన ప్రధానిగా విల్సన్ పేరొందగ లడు.

ఈయనకు జ్ఞాపకశక్తి విపరీతముట. పార్లమెంట్ చర్చలను, వాదనలను, మాటకుమాట పొల్లుపోకుండా అనేకంగా ఈయన పునరుద్ఘాటన చేయగలడట.

కార్మికులకు వారానికి అయిదురోజులే పనివుండవలెనని విల్సన్ మతం. కాని ఏడురోజులు రాత్రింబగళ్లు ఈయన తన పార్టీకోసం చాకిరిచేస్తాడు. మహాదీక్షగల మనిషి.

. . .

ఇరాక్‌లో కాశీము ను చంపివచ్చిన రాజ్యాన్ని అనేక దేశాలు గుర్తించినవి. గుర్తించకుండేవారు, శత్రుశేషం లేక పోయినతర్వాత? కొత్తరాజ్యం కమ్యూనిస్టు లనబడేవారిని నిర్దయతో ధ్వంసం చేస్తున్న దట. ఎర్రటివారి తిరుగుబాట్లను ఎక్కడి కక్కడ ఘోరంగా అణచివేస్తున్నదట. ఇది ఈశిస్తుకు అనుకూలమైనరాజ్యం. కాని, ఈజిప్టుతో 1958 ఫిబ్రవరి 1 న చేరి, 1961 సెప్టెంబర్ 28 న విడిపోయిన సిరియా ఇరాక్‌తో చేరదనంటున్నది.

దీని అంతర్యం ముమ్ముందుగాని తెలి యదు.

ఇరాక్‌లో చర్యలు రష్యావాలలకు చాల మనోవేదన కలిగిస్తున్నవని 'ప్రావ్డా' కథనం. ప్రజలఆవేదనే అర్థావుంటే ప్రభు త్వపు అనగా పాలించే క. పార్టీ మనో వ్యథ వర్ణనాతీతంగా వుంటవలెను.

ఒక గొప్ప ఎర్రటిరాజ్యం అవల బ్రహ్మాండమైనశక్తితో నిండివుండగా, ఎర్రటివారిని ఎక్కడకనబడితే అక్కడ కాల్చివేసేపరిస్థితి ఒకసీమలో రావడం ఆ రాజ్యానికి సహజంగా చెప్పరానిబాధను, సంకటాన్ని కలిగిస్తుంది.

కాని, దారీ–తెన్నూలేని ఎర్రటి ఉద్య మాన్నిపట్టుకుని బాధపడడంమాత్రం ఏవే కము?

ఖర్చుచేయడం కూడా దేశభక్తిలో భాగమే. ఇప్పుడు చేయవలసినది ఏమైనా వుందా?

ఎంతో వుంది. మన దేశ ప్రజలను ఉత్తేజపరిచిన సమైక్యతాభావం, సాధించి తీరాలనే పట్టుదల, వజ్రసంకల్పం సడలిపోకుండా, మనం ప్రమత్తులం కాకుండా జాగ్రత్త పడడానికి మనం ఇప్పుడు చేయవలసింది ఎంతో వుంది. మరింత పట్టుదలగా ప్రతి వ్యక్తి క్రమశిక్షణతో దేశ సేవకు అంకితం చేసుకోవాలి.

- దుబారా ఖర్చును పట్టుదలగా మానండి; విలాసాలకు ఇది అదనుకాదు.
- ఇంటా బయటా, పనిచేసే చోటా ఎల్లప్పుడూ అనవసర ఖర్చును నిరోధించండి.
- మీరు ఏ పనిచేస్తున్నా పట్టుదలగా, సమర్థంగా చేయండి; సమర్థంగా జరిగిన పని జాతీయ శక్తిని పెంపొందిస్తుంది.
- దేశ సేవకు మీ బంగారము నివ్వండి – బంగారు బాండ్లు కొనండి. ఉదాసీనత మానండి, మీ విధిని నిర్వర్తించండి.

అప్రమత్తులై వుండండి

–దేశ రక్షణ సన్నాహములో భాగస్వాములు కండి

DA 62/F6

Edited, printed and published by N. Sree Ramamurthy at The Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street, Nellore.